

Jaarverslag 2024

ggz
delfland

INHOUD JAARVERSLAG 2024:

BESTUURSVERSLAG

VERSLAG INTERNE TOEZICHTHOUDER

JAARREKENING

OVERIGE GEGEVENS

Beste lezer,

Als ik terugblik op 2024 valt me op hoeveel projecten tegelijk aandacht vroegen. Er is ontzettend hard gewerkt, door iedereen. We hebben daarbij steeds als belangrijkste doel voor ogen gehouden dat we met onze medewerkers goede zorg kunnen blijven leveren. Ondanks de druk van de wachtlijsten en ondanks het feit dat de invoering van het bekostigingssysteem en de zzp-wetgeving extra aandacht vroegen van onze schaarse tijd.

Voorwoord

We hebben in dit jaar als directieteam een hitteschild proberen te vormen voor de organisatie. Waar belast je medewerkers mee, of juist niet, om te voorkomen dat we hen afleiden van de kern van onze zorg. Om sommige maatregelen konden we niet heen. De zzp'ers bijvoorbeeld, die vanaf 1 januari 2025 niet meer bij ons kunnen werken als het schijn heeft van een arbeidsrelatie. We hebben samen met de afdelingen de inzet geanalyseerd, een flexpool opgezet en zijn daarnaast een verkenning gestart voor een eigen uitzendbureau. Ook op andere terreinen zijn we dieper in de cijfers gedoken, vooral waar we zien dat onze inzet onvoldoende bijdraagt aan een financieel gezonde organisatie. Dit zie je terug in de aanpak van ons ziekteverzuim, de analyse van zorgtarieven en zorgprocessen. En, dit wil ik echt gezegd hebben: hulde aan onze medewerkers hoe zij zulke uitdagingen oppakken. Ze hebben keihard gewerkt en met ons meegedacht hoe we onze zorg blijven inrichten voor kwetsbare mensen die onze hulp nodig hebben.

In 2024 hebben alle interventies geleid tot een klein positief resultaat*. Dat wordt ook het streven voor 2025. Zo blijven we stabiel genoeg voor de continuïteit van de zorg en kunnen we blijven investeren in de noodzakelijke ontwikkeling van onze medewerkers en een gezonde, duurzame leefomgeving voor de toekomst. Daarnaast bouwen we op deze manier ruimte in om veranderingen door te voeren en uitdagingen aan te gaan. Want die zijn er. Als je kijkt naar ons doel als zorgorganisatie, dan wil je iedereen zo snel mogelijk binnenlaten en helpen. Maar in 2024 zagen we om onverklaarbare redenen een verdubbeling ontstaan van het aantal aanmeldingen en daarmee van het aantal mensen op onze

wachtlIJst. We willen dus meer cliënten behandelen, omdat ik het echt naar vind dat je als cliënt op de wachtlIJst staat en soms maanden moet wachten.

Voor ons nieuwe meerjarenbeleid voor 2025 t/m 2027 hebben we daarom zorgvuldig bekeken: gaan we een koerswijziging aanbrengen of gaan we door op onze ingeslagen weg? Iedereen in de organisatie, ook de medewerkers die we hebben bevraagd, kiest voor een verdieping, omdat de uitgangspunten goed bij ons passen. We zien dat we mensen beter kunnen helpen als we breder kijken dan de psychische klachten én als we samenwerken in een netwerk rond de cliënt. Daar zijn we jaren geleden al mee begonnen. Ik ben dan ook trots op de intensievere samenwerking tussen de behandelaren van GGZ Delfland en de begeleiders van ons bedrijfsonderdeel Doel Delfland, die in 2024 nog steviger is geworden. Het is vanzelfsprekend geworden dat een begeleider bij de behandeling wordt betrokken en een cliënt kan helpen bij het herstel, of op zoek gaat in het sociaal domein naar oplossingen van problemen die de psychische problemen veroorzaken of versterken.** Daarmee is de samenwerking met de gemeenten, het sociaal domein en de maatschappij ook steviger geworden. Dat vind ik hoopvol, want ik geloof erin dat je stress over bijvoorbeeld schulden, woning of werk moet aanpakken op de plek waar die ontstaat en zo een ggz-vraag kunt voorkomen. Ik vind het ook belangrijk dat wij vroegtijdig kunnen inspringen als dat nodig is. Daarom ben ik zo blij met een initiatief dat recent is gestart, Buurt GGZ. Het is een klein project waarin we met de gemeente en sociale wijkteams vroegtijdig ondersteuning bieden aan inwoners met psychische problemen en

* Dit geldt voor het enkelvoudig en geconsolideerd resultaat.

→ Lees verder op pagina 42 van dit jaarverslag in het artikel 'Toelichting op de financiële cijfers'

** In dit jaarverslag staat de pilot met de maatschappelijke intake als onderdeel van het intake-proces beschreven in het artikel 'Als het dagelijks leven stabiel is, ontstaat er meer ruimte voor de behandeling' op pagina 8 van dit jaarverslag. Dit artikel publiceerden we in 2024 op ons platform dichterbijzorg.nl, waarop we laten zien wie we zijn en wat we doen.

verward gedrag. Het is nog pril en kleinschalig, maar onze ervaring is dat je zo de beste stappen zet voor de toekomst.

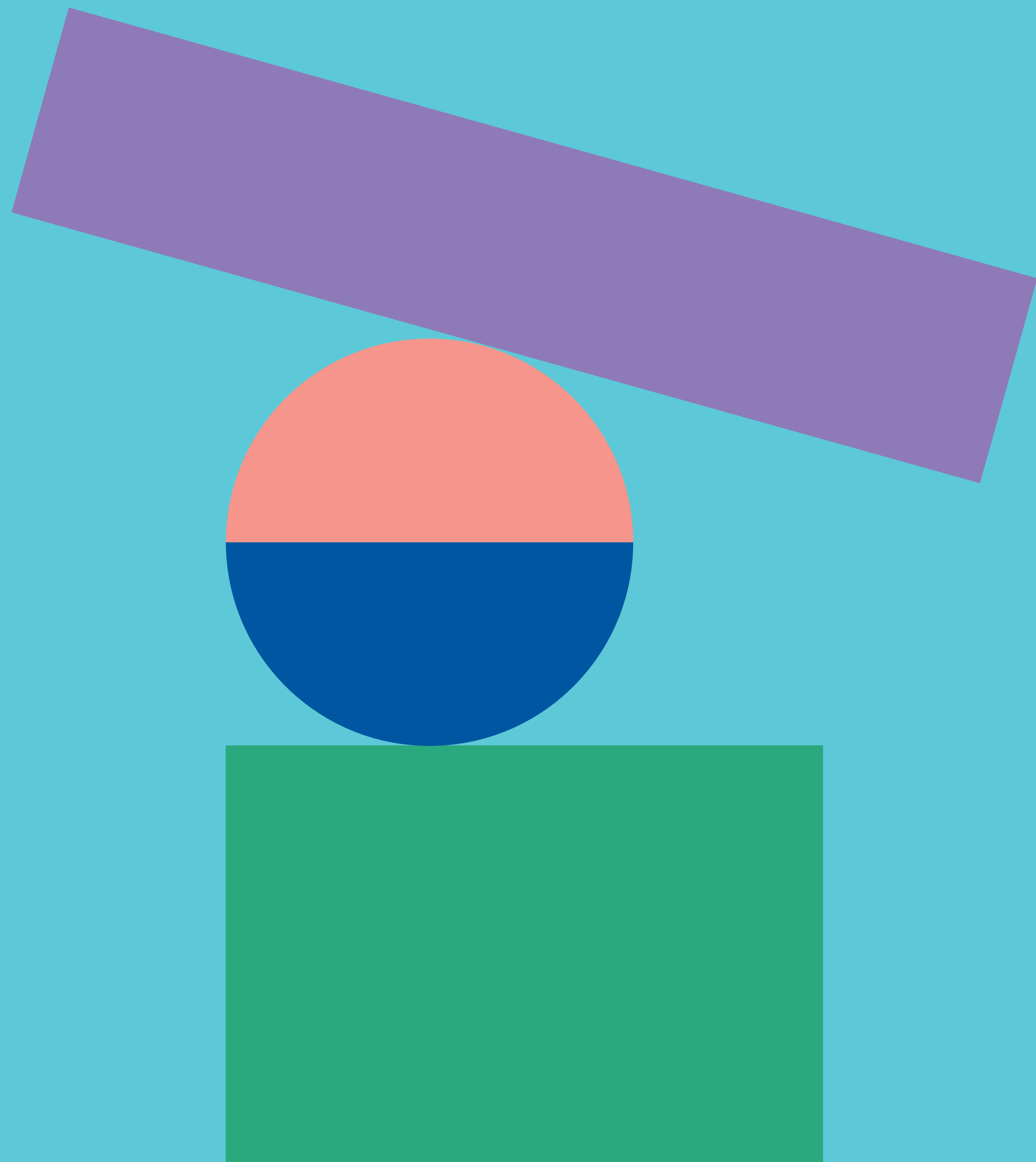
Tegelijkertijd gaan we onverminderd door met onze koers om onze medewerkers te ondersteunen en ontlasten. We willen dat zij vitaal en met plezier hun werk kunnen doen. We blijven net als in 2024 ruimte maken voor opleiding en onderzoek en verkennen samen met de zorgverleners hoe we hen met onder andere technologie kunnen ontlasten. Een van de initiatieven waaraan ik me daarom als bestuurder verbind, is het nieuwe, landelijke project Regeldruk. Daarin willen we met de Nederlandse ggz, VWS, de Nederlandse Zorgautoriteit en zorgverzekeraars de regels binnen de ggz drastisch terugdringen. We hopen dat we de administratieve lasten voor een behandelaar fors kunnen verlagen, waardoor er niet alleen tijd vrijkomt om cliënten te behandelen, maar ook om met je collega te praten of voor ontwikkeling en innovatie. Het wordt in deze wereld vol regels echt een uitdaging, maar ik vind het waard om voor te strijden. Voor het werkplezier van onze medewerkers en de vernieuwingskracht in de zorg.

Iris Bandhoe,
raad van bestuur*

---

*Bij GGZ Delfland bestaat de raad van bestuur uit één persoon.

Wie we zijn en wat wij doen

Over ons

Hoofdstuk 1

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Bij GGZ Delfland zijn we er voor mensen op kwetsbare momenten in hun leven. We diagnosticeren, behandelen en begeleiden kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen met psychische problemen. Dit doen we met een brede blik op gezondheid en de doelen die een cliënt wil bereiken. Daarmee helpen we ze weer de regie over hun leven te vinden.

Persoonlijke zorg dichtbij

We werken verspreid over verschillende locaties in de regio's Haaglanden, Rijnmond en een deel van de Zuid-Hollandse eilanden. GGZ Delfland heeft meerdere klinieken, poliklinieken en samen met Doel Delfland locaties voor begeleiding, inloop en beschermd wonen. Daarnaast werken we op locatie bij zorgpartners, bieden we praktijkondersteuning bij huisartsen en geven we individuele behandeling en begeleiding bij mensen thuis.

Voor de regio's Rijnmond en Haaglanden bieden we 24/7 psychiatrische crisiszorg. Daarnaast hebben we een zorgaanbod voor cliënten met psychische problemen en een verslaving en voor forensische zorg.

Samenwerken aan de beste zorg

We zien dat cliënten naast psychische problemen vaak ook andere, sociaal-maatschappelijke problemen hebben. We kijken met cliënten wat op de voorgrond staat en wat nodig is om weer de regie over hun leven te nemen. Daarom brengen we in kaart welke zorgen een cliënt heeft naast de psychische klachten, zodat we de juiste begeleiding, ondersteuning of behandeling kunnen geven.

Dit doen we onder andere met onze Fit op weg-aanpak, waarmee we bij de start van de behandeling aandacht besteden aan een gezonde basis in het leven, zoals voldoende slaap, gezond eten en een sociaal netwerk. Daarnaast vinden we het belangrijk samen te werken met het netwerk rond de cliënt. Dit kunnen naasten zijn, zoals familie en vrienden, maar ook samenwerkingspartners als huisartsen, gemeenten, woningcorporaties en zorginstellingen.

Investeren in ontwikkeling

We zijn met ongeveer 1500 medewerkers een relatief kleine zorgorganisatie. Daardoor zijn de lijnen kort. Medewerkers en teams krijgen de ruimte om zelf keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen voor hun werk. We investeren voortdurend in opleidingen, onderzoek en innovaties, zodat we samen met onze medewerkers een passend antwoord vinden voor veranderingen in de wereld om ons heen. We bewaken daarbij dat we financieel gezond zijn, zodat de zorg het middelpunt van ons werk kan blijven.

→ Lees in ons 'kwaliteitsstatuut' hoe we onze kwaliteit en doelmatigheid van zorg waarborgen.

Onze koers voor de toekomst

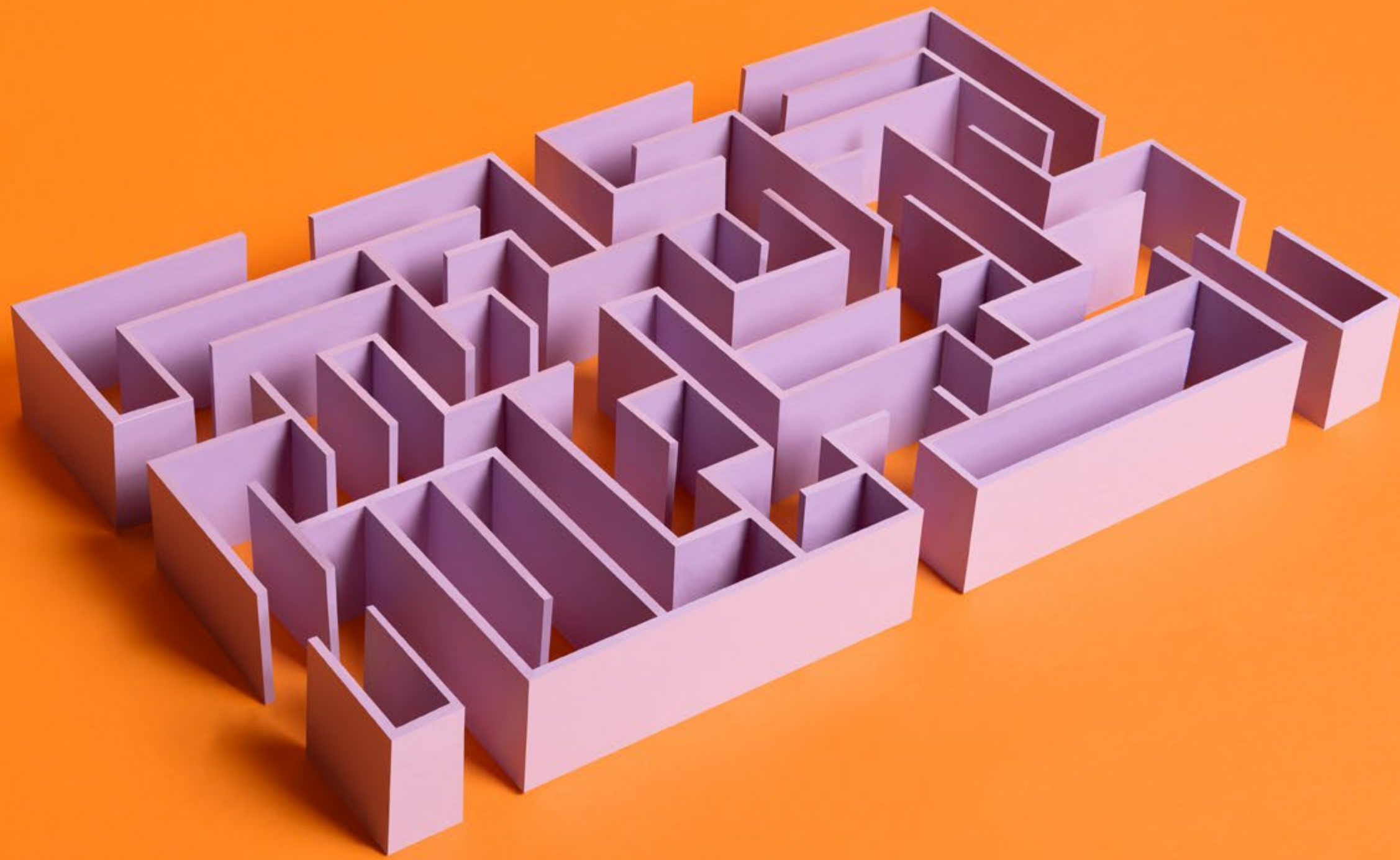
Niet alleen vandaag, maar ook in de wereld van morgen willen we cliënten de beste geestelijke gezondheidszorg bieden. In ons het meerjarenbeleid van 2025-2027 beschrijven we wat we belangrijk vinden en welke volgende stappen we de komende drie jaar willen zetten:

- Aandacht voor menselijk maatwerk en vitale, veerkrachtige medewerkers. We koesteren wat medewerkers fijn vinden aan GGZ Delfland en spelen in op de behoefte aan flexibiliteit en maatwerk.
- We sluiten beter aan op wat nodig is. We bieden de zorg die een cliënt op dat moment het beste verder helpt, met een brede blik op herstel, gezondheid en de doelen van een cliënt.
- We werken intensiever samen met netwerkpartners rond een cliënt en signaleren samen waar kwetsbare burgers vastlopen. Zo voorkomen we dat maatschappelijke problemen uitgroeien tot zorgvragen.
- We laten data en technologie voor ons werken. We kiezen voor technologische ondersteuning die de zorg aan cliënten verbetert en kostbare tijd van zorgverleners bespaart.

→ Lees verder in ons meerjarenbeleid 2025-2027 'Beter met elkaar'

→ In de jaarrekening 2024 staan de juridische structuur en de interne organisatiestructuur van GGZ Delfland beschreven.

→ Wij werken volgens de 'Governancecode Zorg'. Dat betekent dat de taken en bevoegdheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht zijn vastgelegd in statuten, het reglement raad van bestuur en reglement raad van toezicht. De raad van bestuur legt verantwoording af aan de raad van toezicht. Uitgangspunt is dat goed bestuur en toezicht belangrijke voorwaarden zijn voor goede zorg. De rol en de activiteiten van onze raad van toezicht staan beschreven in het Verslag interne toezichthouder 2024.

Maatschappelijke problemen eerder in beeld

Als het dagelijks leven stabiel is, ontstaat er meer ruimte voor de behandeling

Hoofdstuk 2

Naast psychische klachten hebben cliënten vaak ook andere, maatschappelijke problemen. Zorgen over geld bijvoorbeeld of problemen met werk. Ze kunnen psychische klachten versterken en het herstel of de behandeling belemmeren. Toch komen die problemen niet altijd of pas later op tafel. Hoe kunnen we cliënten daar eerder en beter in begeleiden? Op de poli's in Schiedam en Naaldwijk testte Doel Delfland de inzet van een maatschappelijke intake, als nieuw onderdeel van het intakeproces.

Eerder cliënten begeleiden

‘Het idee van de maatschappelijke intake is dat eventuele maatschappelijke hulpvragen eerder in beeld komen. En dat wij cliënten eerder kunnen begeleiden’, vertellen zorg- en activeringscoaches Joss Korres (Schiedam/Delft) en Sharon Vis (Naaldwijk). ‘Stel een cliënt heeft financiële zorgen, stress door werkdruk of teveel mantelzorgtaken. Dan is het best lastig om te focussen op de behandeling of thuis oefeningen te doen. Als we eerder kunnen meekijken en subsidie of ondersteuning kunnen aanvragen, hopen we dat de basis in het leven rustiger wordt en er meer ruimte is voor de behandeling.’

De juiste zorg op de juiste plek

‘Met deze pilot wilden we ook meten of de behandeling korter kan duren als de behandelaar zich kan focussen op de behandeling en niet wordt afgeleid door maatschappelijke problematiek, zoals vragen over werk of een uitkering. Dat is ook niet de expertise van een behandelaar.’ Simon Hoep, manager bedrijfsvoering van Doel Delfland, wijst op de koers die GGZ Delfland jaren geleden al is ingeslagen: hoe krijgen we de juiste zorg op de juiste plek op het juiste moment door de juiste persoon? ‘Vanuit Doel Delfland – onderdeel van GGZ Delfland – helpen we cliënten hun leven oppakken en bieden we begeleiding bij maatschappelijke hulpvragen. Hopelijk kunnen we zo de stressfactoren voor een cliënt verminderen en tegelijkertijd de behandelaar ontlasten. Dat is het idee.’

De maatschappelijke intake

Oké, maar hoe zag de pilot eruit? En wat houdt zo'n maatschappelijke intake in? 'Van juni t/m december 2023 hebben we in overleg met de poli's in Schiedam en Naaldwijk een maatschappelijke intake toegevoegd aan het intakeproces', legt Simon uit. De maatschappelijke intake is een extra gesprek met een zorg- en activeringscoach van Doel Delfland, waarin de focus ligt op eventuele maatschappelijke problemen. Joss: 'Met een vragenlijst brengen we aan de hand van 12 vragen iemands persoonlijke situatie in kaart. Wat is de thuissituatie? Hoe geef je invulling aan je dag? Hoe ziet je netwerk eruit? In welke mate ervaar je regie over je leven? Sommige vragen hebben overlap met het intakegesprek met de behandelaar of behandelcoach. Dat vonden sommige cliënten verwarrend, maar na de intake vonden vrijwel alle cliënten en ook de behandelaren het fijn dat er zo'n compleet beeld ontstond.'

Maatwerk op de polikliniek

Wanneer het gesprek precies plaatsvond, verschilde tussen de twee locaties. In Schiedam, waar individuele trajectbegeleiding van Doel Delfland minder bekend is, kregen alle cliënten een uitnodiging in de intakefase, na het intakegesprek met de behandelaar. Joss kon zo vanuit haar expertise input verzamelen en informatie geven over maatschappelijke oplossingen. Deze input werd dan meteen meegenomen in het multidisciplinair overleg (MDO) met het behandelteam. In Naaldwijk waar het team kleiner is en de behandelaren al regelmatig samenwerkten met de zorg- en activeringscoaches van Doel Delfland, deed de behandelaar de intake en werd de brede hulpvraag besproken in het MDO waar ook Sharon aanwezig was. Daaruit rolde het advies, ook voor een leefstijltraining en/of

individueel begeleidingstraject (ITB) met maatschappelijke intake. Vanuit ITB begeleiden we cliënten bij allerlei praktische vragen om (weer) deel te nemen aan de maatschappij. Dat kan dichtbij huis zijn, zoals het structureren van het huishouden of opstellen van een weekplanning. Of administratief: post openen, kijken wat er financieel binnenkomt en uitgaat, een uitkering aanvragen of het WIA-formulier invullen. Maar bijvoorbeeld ook sociaal: hoe je je netwerk kunt vergroten, welke daginvulling zou passen of oefenen met naar buiten gaan als iemand panieklachten heeft.

Grotere maatschappelijke hulpvraag

De pilot heeft duidelijke cijfers opgeleverd: meer dan dertig procent van de cliënten bleek naast de behandeling een maatschappelijke hulpvraag te hebben. 'Een cliënt is vrij om vervolgens het individueel begeleidingstraject te volgen dat uit de maatschappelijke intake komt', vertelt Joss, 'maar tachtig procent gaat er wel mee aan de slag. Dat doen wij, Sharon en ik, dan het liefst zelf, omdat we de cliënt al hebben gesproken. Het zijn maar korte trajecten van in totaal 8 uur (inclusief anderhalf uur intake). Soms past de begeleiding in die beperkte uren, maar vaak doen we een Wmo-aanvraag voor langere duur of wijzen we de weg naar bijvoorbeeld schuldhulpverlening. Mensen kennen het systeem en de opties vaak niet, wij wel. Daardoor kun je iemand toch ineens een heel ander toekomstperspectief geven.'

Beter beeld bij begeleiding

Sharon en Joss zijn blij met de uitkomsten van de pilot:

‘Er worden nu hulpvragen uitgepikt, die we anders niet hadden gezien. Of pas veel later in het behandelproces. Behandelaren weten ons ook veel beter te vinden. Er is een breder beeld ontstaan van onze rol en individuele trajectbegeleiding. Aan het begin van de pilot dachten sommige behandelaren dat we alleen van dagbesteding zijn. Dat doet Doel Delfland van oudsher ook. Maar ze zijn blij dat ze vragen over schuldhelpverlening, re-integratiegesprekken of mantelzorgondersteuning ook naar ons kunnen doorsturen. Soms plannen ze de afspraak met een cliënt al voor ons in, zodat wij dit kunnen oppakken. En onze rol helpt soms ook om de behandeling sneller af te ronden, omdat ze weten dat er nog begeleiding is.’

Vervolg met uitbreiding én een nieuwe pilot

De maatschappelijke intake is in Schiedam inmiddels standaard opgenomen als onderdeel van het intakeproces. Joss is deze aanpak nu ook aan het opzetten op de polikliniek in Delft. ‘Dat vraagt weer een hele nieuwe aanpak en afstemming met de behandelaren. De structuur is hier heel anders, met van oorsprong maar één intakegesprek. Dus we gaan kijken, hoe het hier op de poli in Delft past. De pilot heeft bewezen dat het werkt en dat cliënten het prettig vinden.’

Sharon is in Naaldwijk gestart met een vervolg op de pilot:

‘We merkten dat er raakvlakken zitten tussen de intake die een behandelcoach met een cliënt heeft over leefstijl en de vragen die ik als individueel trajectbegeleider stel. Daarom deden we de gesprekken vaak samen en stelde ik bijvoorbeeld extra vragen over uitkering. Nu ben ik gevraagd om zelf 10 uur de behandelcoachrol te vervullen en begeleid ik ook de Leven op de rit-bijeenkomsten (LODR) die een cliënt vaak volgt, voordat een psycholoog of psychiater start met de behandeling. Dat is superleuk om te doen en heel waardevol, omdat ik in één gesprek leefstijlvragen kan stellen en het mij opvalt als er een maatschappelijke hulpvraag speelt. Een cliënt vertelde bijvoorbeeld tijdens een LODR-bijeenkomst dat ze erg opzag tegen een arboartsgegesprek. Vanuit ITB kunnen we dan kort meekijken en zorgen wegnemen. Zo werken we op meerdere vlakken aan een stevige basis voor de cliënt.’

Opleiding, onderzoek en ontwikkeling

‘We willen dat
medewerkers vitaal
en met plezier bij
ons werken’

Hoofdstuk 3

Dit jaar beschrijven we in dit jaarverslag niet alleen de resultaten op het gebied van opleiding en onderzoek, maar interviewen we ook Laura Hielkema, directeur Mens en organisatie. Vanuit deze nieuwe rol in het directieteam richt zij zich met enthousiasme op het versterken van de personele inzet en organisatieontwikkeling. ‘We blijven voortdurend leren en ons ook als organisatie ontwikkelen. We vinden het daarbij belangrijk om te investeren in opleidingen en onderzoek, zodat we samen met onze medewerkers de beste zorg kunnen bieden voor de mensen die ons nodig hebben.

‘Medewerkers zijn altijd al belangrijk geweest binnen GGZ Delfland. Dat zit in de haarvaten van deze organisatie, maar in 2024 lagen er zulke grote uitdagingen op het gebied van personeel en organisatie dat ervoor is gekozen om een directeur Mens en organisatie op te nemen in het directieteam’, legt Laura haar positie uit.

Aanpak schijnzelfstandige zzp’ers

Het eerste grote project waarmee het team van Mens en organisatie aan de slag ging, was de uitdaging om het aantal zzp’ers in het primaire proces terug te brengen naar nul. ‘We wilden op 1 januari 2025 echt geen schijnzelfstandige zzp’ers meer. Vanwege de handhaving van de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA), maar ook omdat we die wisselingen in het primaire proces niet goed vinden voor medewerkers en cliënten. We willen bekende gezichten, stabiliteit.’

Al in het voorjaar van 2024 is gestart met een brainstorm met de organisatie. ‘We hebben in kaart gebracht waar zzp’ers veel werken, we hebben naar de functiemix op de afdelingen gekeken en hebben allerlei maatregelen genomen om tijdelijke tekorten op de afdelingen op te vangen. Er is bijvoorbeeld een flexpool ingericht waarin we voormalige zzp’ers hebben aangenomen die behoefte hebben aan flexibiliteit. De inzet van extern personeel loopt via een centraal punt, zodat we eerst kunnen kijken of er andere mogelijkheden zijn in plaats van de inzet van een uitzendkracht, bijvoorbeeld met die flexpool. Het resultaat is dat er in 2025 geen zzp’ers meer rondlopen die vanuit onze toets niet voldoen aan de wet DBA.’

Voor de toekomst is een ander initiatief in gang gezet. ‘We mogen wel uitzendkrachten inzetten, maar die zijn duurder dan zzp’ers. Daarom zijn we met 7 andere ggz-instellingen aan het kijken of we gezamenlijk een uitzendbureau kunnen opzetten. Zo kunnen zzp’ers die behoefte hebben aan afwisseling in hun werk toch voor meerdere instellingen werken. Het voordeel is dat ons gezamenlijke uitzendbureau geen winstoogmerk heeft. Dit vraagt nog veel voorbereidingstijd, want je moet dan gezamenlijk een organisatie oprichten, met statuten en alles wat erbij komt kijken. Hopelijk kunnen we hiermee begin 2026 van start.’

Verzuim terugdringen

Een ander groot dossier was het ziekteverzuim. ‘Een paar jaar geleden, nog voor de coronajaren, was het ziekteverzuim bij GGZ Delfland relatief laag vergeleken met het landelijk gemiddelde, maar begin 2024 was het percentage hoger dan het branchegemiddelde. We hebben daarom twee inzetbaarheidsadviseurs toegevoegd aan ons team, die leidinggevend en medewerkers ondersteunen bij verzuim en het voorkomen daarvan. De wet verbetering Poortwachter is best ingewikkeld, wat mag je nou wel en niet vragen? We zijn gaan kijken bij mensen die langdurig ziek waren: wat kan wél? Soms kan iemand niet vijf dagen werken, maar wel twee. Dat lijkt weinig, maar die inzet scheelt echt enorm. In het eerste kwartaal van 2025 zaten we met 6,97 procent circa anderhalf procent onder het branchegemiddelde.’

De inzetbaarheidsadviseurs hebben ook meegekeken naar het kortdurend, frequent verzuim. ‘Het is een signaal als iemand zich meerdere keren per jaar ziekmeldt. Uit onderzoek blijkt dat zij vaak op termijn langdurig ziek worden. Dat willen we voorkomen.

We zijn in gesprek gegaan met mede-werkers die meer dan drie keer ziek zijn in een jaar. Niet als politieagent, maar om helder te krijgen wat er speelt. Gaat het wel goed met je? Heb je het naar je zin? Kunnen we je ergens mee helpen? Door deze gesprekken hopen we het werkplezier van medewerkers op termijn te verhogen en het verzuim te verlagen.’

Werving, opleiding en behoud

Achter de schermen is door het team Mens en organisatie daarnaast hard gewerkt om een aantrekkelijke werkgever te zijn en dit ook te laten zien aan de buitenwereld. ‘We nemen de processen van recruitment onder de loep, zodat we mensen gerichter kunnen werven en de sollicitatieprocedure makkelijker en sneller verloopt. Het tekort op de arbeidsmarkt is enorm en wordt de komende jaren nog veel groter. Daarnaast hebben we alle activiteiten van Het Leerhuis kritisch bekeken. De medewerkers van Het Leerhuis doen ongelooflijk veel en belangrijk werk in de opleiding en ontwikkeling van medewerkers, daar zal Kitty straks meer over vertellen. Hoe kunnen we dit beter zichtbaar maken en stroomlijnen? En hoe kunnen we mensen aannemen die graag bij ons willen werken, maar nog niet de juiste papieren hebben?’

Voor 2025 worden plannen gemaakt om binnen Het Leerhuis een stagebureau op te richten, waarin voor alle afdelingen binnen GGZ Delfland stagiaires aangetrokken en begeleid kunnen worden vanuit één servicepunt. ‘Daarnaast zijn we aan het onderzoeken hoe we mensen met een andere vooropleiding kunnen aantrekken en opleiden voor een functie binnen GGZ Delfland.’

‘Verder blijven we ons natuurlijk inzetten om voor alle medewerkers een aantrekkelijke werkgever te zijn. Er worden bootcamps en vitaliteitswebinars georganiseerd, we hebben aandacht voor werkplezier en samenwerking tussen collega’s, we vinden het belangrijk om grens-overschrijdend gedrag aan te pakken. Daarnaast onderzoeken we allerlei nieuwe initiatieven die voor medewerkers prettig kunnen zijn. Kunnen we budgethulp faciliteren, kunnen pakketjes voor medewerkers op het werk worden bezorgd? We verkennen wat bijdraagt aan het welzijn van medewerkers.’

Opleidingen, stages en bij- en nascholing

Kitty Zuiderwijk-Morée, adviseur leren en ontwikkelen bij Het Leerhuis van GGZ Delfland, pakt de cijfers van 2024 erbij. Het Leerhuis is, ondanks een aantal zieken binnen het team, een stille, krachtige motor gebleven achter alle opleidingen en bij- en nascholingen binnen GGZ Delfland. Ruim 110 medewerkers volgden in 2024 een opleiding en ruim 150 stagiaires zijn begeleid om praktijkervaring op te doen. Daarnaast organiseerde Het Leerhuis meerdere bij- en nascholingen en ontwikkelde het team nieuwe trainingen en lesmateriaal, zowel fysiek als online.

Bij- en nascholing

‘De basistraining voor het elektronisch patiënt dossier (EPD) voor nieuwe medewerkers staat bij ons altijd op de agenda’, vertelt Kitty. ‘Ook trainen we jaarlijks alle medewerkers in bedrijfshulpverlening (BHV). Het is altijd een hele klus om dit te organiseren voor elkaar te krijgen. Daarnaast waren er veel verschillende scholingen voor verschillende groepen medewerkers waardoor zij kunnen blijven in hun vak, zoals over suïcidepreventie.’

Aantal medewerkers in opleiding via Het Leerhuis van GGZ Delfland	2024/2025
Arts in opleiding tot psychiater	20
Gz-psycholoog in opleiding tot klinisch psycholoog	10
Gz-psycholoog in opleiding tot psychotherapeut	2
Psycholoog in opleiding tot gz-psycholoog	37
Verpleegkundige in opleiding tot verpleegkundig specialist	5
Verpleegkundigen en agogen in opleiding (niveau 4-6)	32
Doorstromers, verpleegkundigen niveau 4 naar 6	6
Agogen ggz-niveau 3 in opleiding naar niveau 4	2

Aantal stagiaires via Het Leerhuis van GGZ Delfland	2024/2025
Algemene/administratieve functie	2
Co-assistent geneeskunde	39
Psycholoog/orthopedagoog (master)	12
Social work niveau 6	10
Stagiaires politieacademie	32
Verpleegkundige niveau 4 of 6	62

Motiverende gespreksvoering

‘Nadat we in 2023 medewerkers van de langdurige zorgteams en verslavingsteams hebben getraind in motiverende gespreksvoering, zijn in 2024 zo’n negen medewerkers van de langdurige zorgafdelingen aanvullend geschoold, zodat zij hun collega’s kunnen coachen om de motiverende gespreksvoering te integreren in persoonlijke begeleidings-gesprekken met cliënten. Dit blijven we elk jaar doen, zodat er altijd voldoende mensen op een afdeling zijn die hierin kunnen coachen.’

Nieuwe filmpjes de-escalerend werken

‘De jaarlijkse training waarin we medewerkers de-escalerend leren werken en verdedigingstechnieken uitleggen, is in 2024 uitgebreid met e-modules en filmpjes in ons digitale Leerhuis, ‘Mijn Leerhuis’. Die filmpjes zijn onder andere gemaakt met medewerkers van onze afdelingen high intensive care, de HIC. Voor medewerkers werkt dit prettig. Ze kunnen ze voorafgaand aan de fysieke training en ook naderhand nog bekijken.’

Leerlijn voor de crisisdienst

‘Voor een groep sociaal psychiatrisch verpleegkundigen hebben we een leerlijn gemaakt met handvatten om buiten kantooruren in de crisisdienst te werken. Ook hiervoor is een filmpje gemaakt als ondersteuning van hun bijscholing.’

Nieuwe leerlijn ‘samen beslissen’

Een andere mooie toevoeging aan ‘Mijn Leerhuis’ is een leerlijn over ‘samen beslissen’. ‘Die hebben we in 2024 samen met behandelaren en trainers gemaakt. We hebben ook een juridisch expert betrokken, zodat alle informatie niet alleen zorginhoudelijk klopt, maar ook voldoet aan de wetgeving. We horen dat behandelaren enthousiast zijn over de leerlijn, dus dat is fijn.’

Fysieke training voor facilitaire medewerkers

Voor een grote groep facilitaire medewerkers heeft Het Leerhuis juist aanvullend een fysieke training ontwikkeld. ‘Sommige medewerkers kijken door hun werk nauwelijks in ‘Mijn Leerhuis’. Voor hen hebben we drie trainingen samengevoegd: omgaan met privacygevoelige gegevens, omgaan met bijzonder gedrag en handvatten voor veilig-

heid. Daaraan hebben receptiemedewerkers van gebouw De Draeck in Delft meegedaan, onze eigen facilitaire medewerkers en ook een grote groep medewerkers van het schoonmaakbedrijf met wie we werken.’

ACT, ART en EMDR

Tot slot somt Kitty een paar trainingen op over specifieke werkwijzen. ‘Voor de gedragstherapie Acceptance Commitment Therapy (ACT) volgden twee groepen een vijfdaagse training. Voor de klinische teams die langdurige zorg bieden, is er een scholingsdag georganiseerd over Active Recovery Triad (ART). Die ging over thema’s als familie-participatie, zelfevaluatie, leefstijl en de Leven op de rit-module. Daarnaast hebben we ondersteund bij het plannen en organiseren van bij- of nascholingen voor andere medewerkersgroepen, zoals de EMDR-supervisie en trainingen in digitale vaardigheden.’

Derde groep van start in leergang voor verpleegkundigen en agogen

Voor de Leergang ‘LEZ is more’ ging in 2024 een derde groep met verpleegkundigen en agogen van start. Ze krijgen les en begeleiding, zodat ze stap voor stap een zelfgekozen verbetering in hun zorgpraktijk kunnen realiseren. ‘Elk jaar schaven we de leergang iets bij. Zo hebben we eind 2024 e-modules over projectmanagement toegevoegd aan ons digitale leermanagementsysteem. We hebben daarvoor onze ggz-modules uitgebreid met digitaal lesmateriaal uit de bibliotheek van Noordhoff. Dat is fijn voor deze leergang, maar ook voor andere medewerkers binnen GGZ Delfland die niet in het primaire zorgproces werken. Het aanbod is completer geworden.’

Voor agogen en verpleegkundigen organiseert Het Leerhuis verder – naast ‘Lez is more’ – vier bijscholingsdagen, waarvan er twee verplicht zijn. ‘Dit doen we samen met de VAS, de Verpleegkundige en Agogische Staf binnen GGZ Delfland. We vragen elk jaar aan welke onderwerpen behoefte is, zodat we goed blijven aansluiten bij de ontwikkelbehoefte. Het leuke is dat we sinds ons nieuwe leermanagementsysteem medewerkers gericht kunnen uitnodigen. Daardoor is de opkomst bijna verdubbeld naar 100 deelnemers per keer. Dit jaar stonden thema’s op de agenda als verbinding, afstand en nabijheid; een uitleg van ziektebeelden als autisme en trauma en het omgaan met cliënten met een lager IQ. We betrekken collega’s, nodigen experts uit, organiseren workshopscarrouzels en voegen bijvoorbeeld ook een quiz toe. Eind van het jaar hadden we bijvoorbeeld een quiz over de moeilijke woorden in het EPD, waarna een van onze artsen in opleiding uitleg gaf over de termen.’

Digitaal onboardingtraject

Het digitale onboardingtraject, dat ook op de planning stond voor 2024, is uitgesteld vanwege de onderbezetting bij Het Leerhuis. ‘We hebben wel alle informatie verzameld, maar gaan pas in 2025 echt bouwen. Jammer’, vindt Kitty, ‘maar we kunnen niet alles doen en dan gaan de inhoudelijke bij- en nascholingen voor.’

Onderzoek

Voor de laatste pijler op het gebied van de opleiding en ontwikkeling van medewerkers, blikken we in dit artikel terug op de onderzoeken waarmee medewerkers binnen GGZ Delfland zichzelf en de zorg kunnen verbeteren. ‘Bij GGZ Delfland doen we wetenschappelijk onderzoek dat nauw verbonden is met de dagelijkse praktijk’, vertelt Anika Bexkens. Zij werkt als klinisch psycholoog op de afdeling Jeugd en is sinds 2024 hoogleraar aan de Universiteit Leiden met als aandachtsgebied ‘Evidence based clinical practice for child and adolescent mental health’. Ze geeft als coördinator wetenschappelijk onderzoek een update van de onderzoeksprojecten die in 2024 op de wetenschappelijke agenda van GGZ Delfland stonden.

Onderzoek onder jongeren en het gezin

‘In het jaarverslag 2023 schreven we al over het onderzoek Samen Angsten Aangaan, waarbij we in de angstbehandeling van jongeren met en zonder een licht verstandelijke beperking onderzoeken wat de zorg kan verbeteren door de inzet van ervaringsdeskundigen als rolmodellen. Dit onderzoek loopt nog. Daarnaast zijn we in 2024 gestart met de voorbereidingen op onderzoek naar een gecombineerde ouder-kindbehandeling voor kinderen met sociale angst. Deze studie heet ‘Meer dan de som der delen’.

Inzet technologie in de zorg

GGZ Delfland blijft investeren in technologieën zoals virtual reality (VR) om behandelingen voor depressie, trauma en angst effectiever te maken. ‘Onze onderzoekslijn VR richt zich op de implementatie van VR en het inzetten van VR tijdens de behandeling van depressie. GGZ Delfland doet mee aan onderzoek naar VR bij traumabehandeling

in de VR-SHINE-studie van de Universiteit Leiden. Daarnaast is in 2024 een pilot* gedaan naar de inzet van VR bij EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing).’

Naast de inzet van VR wordt er ook onderzoek gedaan naar andere technologische toepassingen. ‘Zo worden in een onderzoek naar de netwerktheorie wearables gebruikt om klachten van cliënten goed in kaart te brengen en op basis daarvan netwerkmodellen van klachten en beschermende factoren te maken. Daarnaast wordt in de GILL-eHealth-interventie-studie onderzocht hoe e-health kan bijdragen aan de verbetering van de fysieke gezondheid en leefstijl van mensen met ernstige psychische aandoeningen. Deze technologieën maken het mogelijk om zorg flexibeler, sneller en toegankelijker te leveren, ook buiten onze traditionele zorgsetting.’

Samenwerken in onderzoek

Bij meerdere studies werkt GGZ Delfland samen met andere organisaties. ‘Zo kunnen we van elkaar leren en met meer data de effectiviteit van behandelingen onderzoeken. In samenwerking met Parnassia onderzoeken we bijvoorbeeld in de TEMPO-studie of EMDR effectief is bij de behandeling van persoonlijkheidsstoornissen en hoe deze behandeling de kwaliteit van leven en functioneren verbetert. In de TEN-GO-studie onderzoeken we of kortdurende ervaringsgerichte schematherapie net zo effectief is als langdurige schematherapie voor ambulante cliënten met persoonlijkheidsstoornissen.’

---

* In dit jaarverslag beschrijven we op pagina 38 de pilot waarbij cliënten zelfstandig thuis een EMDR-sessie doorlopen met behulp van een VR-bril.

Aansluiten bij landelijke studies

Daarnaast werkt GGZ Delfland samen in grotere, landelijke onderzoeken. ‘In de RE.PROCESS-studie van de VU dragen we bij aan het onderzoeken van trauma-georiënteerde therapieën voor posttraumatische stress bij psychose. We leveren ook een belangrijke bijdrage aan het testen van nieuwe behandelingen, zoals bijvoorbeeld het gebruik van repetitieve transcraniële magnetische stimulatie (rTMS) bij bipolaire depressie in de T-BIDE-studie**. Daarnaast sluiten we aan bij de INESKAD-studie die onderzoek doet naar het gebruik van esketamine als klinische behandeling.’ Anika vindt de samenwerking inspirerend. ‘We werken niet alleen samen aan betere zorg voor cliënten met specifieke psychische problemen, maar leren ook van de samenwerking met andere zorginstellingen en onderzoekspartners.’

Blik op de toekomst

‘Vooruitkijkend willen we onze inzet op praktijkgericht onderzoek en innovatie verder voortzetten’, vertelt Anika. ‘We blijven investeren in datagedreven zorg, gepersonaliseerde interventies en nieuwe technologieën die bijdragen aan betere diagnostiek, effectievere behandelingen, vroegdetectie en preventieve interventies. Ons doel is dat we met de nieuwste wetenschappelijke kennis de beste zorg kunnen blijven bieden.’

** Meer over dit onderzoek staat beschreven op pagina 20 van dit jaarverslag in het artikel ‘Magnetische stimulatie eerder inzetten bij depressie: ‘Je ziet sommige cliënten in een paar weken echt opknappen’.

Magnetische stimulatie eerder inzetten bij depressie

‘Je ziet sommige cliënten in een paar weken echt opknappen’

Hoofdstuk 4

Een paar jaar geleden was magnetische stimulatie (rTMS) nog een vrij nieuwe behandeling bij een depressie. Inmiddels heeft deze behandeling terrein gewonnen en staat rTMS sinds 2024 als derde behandeloptie in de herziene depressierichtlijn. Verpleegkundig specialist Hylke Korf is één van de vijf enthousiaste rTMS-professionals die binnen GGZ Delfland is opgeleid en ziet dat het werkt.

rTMS activeert hersencellen

Hylke start met een uitleg. Veel mensen hebben nog nooit gehoord van rTMS, of voluit: repetitieve transcraniële magnetische stimulatie. ‘Bij deze magnetische stimulatie geef je met een apparaat dicht bij het hoofd magnetische pulsen aan de hersenen, waarmee je hersencellen activeert. Uit onderzoek blijkt dat de hersenactiviteit bij mensen met een depressie lager is. Met rTMS brengen we in een specifiek hersengebied een kleine elektrische golf op gang, waarna deze ook andere hersengebieden activeert.’

Vermindering depressieve klachten

En het werkt. Niet voor iedereen, maar zeker de helft van de cliënten reageert goed op de behandeling. ‘We meten het effect van de behandeling met een Hamilton-depressieschaal, aan het begin, halverwege en aan het einde van de behandeling. Meestal merken we na 10 tot 15 (van de in totaal 30) sessies of het aanslaat. We zien dat gemiddeld 55 procent van de cliënten reageert op de behandeling en dat bij ongeveer 35 procent de klachten zelfs helemaal weggaan. Het effect wordt groter als je rTMS combineert met medicatie of therapie. Wij bieden de sessies daarom vaak aan in combinatie met ACT, acceptance & commitment therapie, die gericht is op het aanvaarden van klachten. Bij een combinatie met therapie zien we dat 66 procent goed reageert en bij 56 procent van de cliënten de klachten verminderen.’

Herziene depressierichtlijn

Het is dus niet voor niets dat zorgverzekeraars en de vereniging voor psychiatrie de behandeling al sinds 2020 erkennen en dat GGZ Delfland in 2021 besloot een eigen apparaat aan te schaffen. ‘Een recente ontwikkeling is dat rTMS in de herziene depressierichtlijn eerder wordt genoemd als behandeloptie bij een depressie. Het is optie nummer 3. Dat betekent dat je eerst voor een antidepressivum en/of psychotherapie kiest of twee antidepressiva. Als deze niet aanslaan óf als er teveel bijwerkingen zijn, kun je voor rTMS kiezen.’

Een voordeel van rTMS is dat er maar milde bijwerkingen zijn die meestal kort duren en weer wegtrekken, zoals hoofdpijn, vermoeidheid, soms wat duizeligheid of misselijkheid. ‘Bij een antidepressivum kunnen mensen ook bijwerkingen krijgen als libidoverlies, angsten of zweten en kunnen de klachten in het begin soms erger worden. Dat heb je met rTMS niet. Voor mensen die gevoelig zijn voor medicatie kan het dus best een goed alternatief zijn.’

Uitbreiding rTMS-team

Inmiddels zijn er binnen GGZ Delfland vijf rTMS-professionals opgeleid. Hylke doet de behandelingen sinds een jaar naast zijn werk als verpleegkundig specialist bij het mobiel behandelteam voor mensen met een stemmings-, angst- of persoonlijkheidsstoornis. ‘Ik werd bij een sessie betrokken voor een van mijn cliënten. In het begin dacht ik: nou, ik moet het nog maar eens zien. Maar je ziet sommige cliënten in een paar weken echt opknappen. Zo ben ik erin gerold en heb ik me er verder in verdiept en ontwikkeld. Samen met gezondheidszorgpsycholoog Anouk Breunese hebben we het team verder uitgebreid met drie sociaal psychiatrisch verpleegkundigen.

Dat werkt prettiger, want een cliënt moet minimaal twee keer per week een sessie van een half uur krijgen om effect te realiseren. Nu is er altijd wel iemand die de behandeling kan geven.’

Groot onderzoek bij bipolaire stoornissen

Voor de toekomst verwacht Hylke dat er nog verder onderzoek wordt gedaan naar de werking van rTMS op de langere termijn. ‘We vermoeden nu dat de klachten bij een derde van de cliënten wegblijft, bij een deel komen de depressieve klachten terug, wat we ook zien bij andere vormen van behandeling. Misschien werkt een onderhoudssessie voldoende, maar daar willen we dus meer over weten.’ Daarnaast doet het bipolaire expertiseteam van GGZ Delfland, samen met Maastricht UMC, Radboudumc en PsyQ, mee aan een groot onderzoek naar de werking van rTMS bij mensen met een bipolaire depressie (T-BIDE). ‘Het vervelende is dat we deze cliënten niet zomaar kunnen behandelen met antidepressiva, omdat ze daardoor manisch kunnen worden. Dus vallen er behandelopties af. In dit onderzoek krijgen cliënten rTMS naast hun behandeling óf ze krijgen een placebo. Dat is hetzelfde apparaat, met hetzelfde (hard tikkende) geluid, maar zonder dat het een magnetisch veld creëert. Dit onderzoek is een mooie kans, waaruit hopelijk blijkt dat ook voor deze cliënten rTMS een goede behandeloptie is.’

Ouder-babygroep werkt aan een betere relatie tussen ouder en baby

‘Je kunt repareren wat niet goed is gegaan’

Hoofdstuk 5

Een kind krijgen is voor veel mensen een ingrijpende levensgebeurtenis. Zeker voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. De kans is groot dat hun klachten opnieuw opspelen, of verergeren tijdens de zwangerschap of na de geboorte. De poli Zwangerschap en psyche van GGZ Delfland is er speciaal voor deze (aanstaande) ouders. Sinds kort is er in het behandelaanbod van deze poli een speciale ouder-babygroep, om de band tussen ouder en kind te verbeteren.

‘Eigen nare jeugdervaringen kunnen weer actueel worden bij de geboorte van een kind, en doorspelen in het ouderschap,’ vertelt Cindy Koek, gz-psycholoog en orthopedagoog op de poli Zwangerschap en psyche (voorheen POP-poli). ‘Hierdoor kan het voor een ouder moeilijk zijn om er te zijn voor het kind als dat nodig is.’ De baby is dan als het ware de ‘traumatrigger’, waarmee een trauma aan de oppervlakte komt of om in te zien hoe belangrijk het is om in behandeling te gaan.

Negatief patroon doorbreken

‘Een ouder met psychische klachten is vaak emotioneel beperkt beschikbaar’, vult verpleegkundig specialist Marja Rodenburg aan. ‘De baby kan hierop reageren waardoor een ouder zich bijvoorbeeld afgewezen kan voelen. Zo komen ouder en kind in een negatieve ‘dans’ terecht.’ Wanneer hier tijdig aandacht voor is, kan de ouder-kindrelatie gezond ontwikkelen, vertelt Marja. ‘Wij willen dat patroon daarom zo vroeg mogelijk doorbreken.’ Uniek aan de poli Zwangerschap en psyche is dat Cindy, Marja en hun collega’s niet alleen de psychische klachten van de ouder behandelen, maar ook aandacht hebben voor de ouder-kindrelatie. Cindy: ‘Je kunt al zo veel zien wanneer ouder en kind de kamer binnenkomen: je ziet feitelijk ‘het verleden’ in het heden: het gedrag van de baby. Wij behandelen niet alleen individuen, maar echt de relatie tussen ouder en kind, zodat de baby weer gewoon baby kan zijn in plaats van traumatrigger.’

Trauma komt rond zwangerschap vaak weer boven

Marja werkt al 23 jaar als verpleegkundig specialist bij GGZ Delfland; tot 2020 altijd met ouders met psychische klachten. Soms kwamen de kinderen mee naar de behandelkamer. ‘Dan kreeg ik vaak een beetje pijn in m’n buik. Ik had soms zo met hen te doen. Dus toen ik een vacature zag op de poli Zwangerschap en psyche, dacht ik: ‘wauw, hier kan ik preventief iets betekenen voor kinderen van ouders met psychische problemen.’ De meeste klachten die Marja en Cindy op de poli voorbij zien komen hangen samen met trauma, nare jeugdervaringen, of affectieve verwaarlozing. ‘We zien met name ouders of aanstaande ouders met angst- of stemmingsklachten door vroegkinderlijk trauma, een post-traumatische stressstoornis door een bevallingstrauma, of trauma door de eerste periode na de bevalling.’ Dat laatste kan het geval zijn wanneer de baby bijvoorbeeld prematuur geboren is, veel huilt, niet goed drinkt, of slecht slaapt, legt Cindy uit. ‘Als het overmatig huilen na enkele maanden ophoudt, kan de ouder zich toch nog steeds machteloos voelen wanneer de baby huilt.’

Ouder-babygroep: mindfulness, IMH en leren mentaliseren

Nieuw in het aanbod van de poli Zwangerschap en psyche is de ouder-babygroep. Deze is gericht op ouders met een kindje tot één jaar, die vanwege psychische klachten een moeilijke relatie hebben met hun kind. Of die door hun veranderende rol als ouder moeite hebben om goed voor zichzelf te zorgen. Cindy: ‘Onze doelgroep zit in een unieke fase. Ze krijgen plotseling te maken met wezenlijke thema’s als: kan ik mijn kind in leven houden? Lukt het mij om het een veilige basis te bieden? Wie wil ik zijn als ouder? Bovendien verandert je brein wanneer je een kind krijgt, zowel bij vrouwen als bij mannen. In de ouder-babygroep is veel aandacht voor deze transitie.’

De groep bestaat uit zo’n zes tot acht ouders – meestal moeders – met hun baby. Zij komen zes keer bij elkaar, drie keer met baby en drie keer zonder. Marja: ‘We doen veel mindfulness-oefeningen, gebaseerd op het protocol ‘mindful met je baby’ van Eva Potharst, onderzoeker aan de Universiteit van Amsterdam. Dat vullen we aan met IMH en leren mentaliseren.’ IMH staat voor Infant Mental Health, een visie gericht op het samenspel tussen de omgeving van een jong kind, de biologische factoren en de ouder-kindrelatie. Mentaliseren betekent beseffen dat ieder mens een eigen binnenwereld heeft en dus iets anders kan denken, voelen en nodig hebben dan jijzelf. ‘Dat is per definitie moeilijk voor onze patiënten, vanwege hun psychische klachten. Wanneer je stresssysteem aangaat, heb je gewoonweg geen ruimte meer om te mentaliseren. Dat leidt tot primaire gedachten als ‘mijn baby huilt omdat hij me dwars wil zitten’. Wanneer je brein kalmer is, kun je zien dat dat niet het geval is; dat je baby huilt omdat hij troost, aandacht, of geborgenheid nodig heeft.’

‘Repareren’ is mogelijk

‘Tijdens de sessies zijn we alleen gericht op het hier en nu’, vertelt Cindy. ‘We hebben het niet over diagnoses of de voorgeschiedenis van de ouders, hun eventuele trauma behandelen we apart. Wel hebben we het over de gewaarwording van oud zeer in het hier en nu, en dan vooral in het contact met de baby. Daarom werken we veel met mindfulness: dat draait om leren waarnemen wat er is, zonder oordelen en vandaaruit kijken wat er nodig is voor de ouder zelf en voor de baby.’ De baby is in deze groep heel geëmancipeerd; hij wordt als een gelijkwaardige partner gezien. De groep zit dan ook bewust niet aan

een tafel, maar op kussens op de grond en op ooghoogte van het kind. ‘We leren de cliënten allereerst met mindfulness om hun brein rustig te krijgen. En vervolgens dat ze altijd kunnen herstellen of ‘repareren’ wat er mis is gegaan: ze kunnen hun baby alsnog een knuffel geven. Dat is een heel belangrijke constatering, die ouders hoop geeft en hun schuldgevoel vermindert.’

Volgens Marja is het daarbij erg belangrijk dat zij en haar collega’s oordeelsvrij zijn.’ Cliënten mogen hun nare, soms schaamtevolle gedachten vertellen. Sowieso vind ik het belangrijk dat het taboe op psychische klachten rond de zwangerschap verdwijnt. Dat begint al als een vrouw vertelt dat ze zwanger is. De eerste reactie is dan stevast ‘gefeliciteerd!’ en de vrouw wordt geacht blij te zijn. Maar sommige vrouwen voelen op dat moment helemaal geen blijdschap. Door de enthousiaste reacties van de buitenwereld denken ze dat dat raar is. Daardoor lopen ze veel te lang door met klachten als angst en neerslachtigheid. Dat geldt overigens niet alleen voor vrouwen met een trauma; ook vrouwen zonder psychiatrische voorgeschiedenis kunnen, onder invloed van zwangerschapshormonen, psychische klachten ontwikkelen.’

Sommige deelnemers houden contact

Marja en Cindy zien hoe fijn ouders het vinden om contact te hebben met lotgenoten. Na veel onbegrip in hun omgeving ervaren ze in de ouder-babygroep vaak eindelijk herkenning. Marja: ‘Bovendien zeggen ze unaniem: ‘het is zó fijn om twee uur alleen maar met mijn baby bezig te zijn. Dat komt normaal eigenlijk niet voor.’ Aan de ene kant vind ik dat pijnlijk om te horen, maar tegelijkertijd maakt mijn hart dan een sprongetje: we doen dus iets goed.’ Dat ‘goede’ is allereerst erkenning geven: de therapeuten normaliseren de gevoelens van de ouders. Cindy: ‘Daarnaast bieden we theorie. Veel vrouwen denken bijvoorbeeld dat ze honderd procent beschikbaar moeten zijn voor hun baby. Wij vertellen dan dat dat helemaal niet nodig is om een goede ouder te zijn. En dat ze kunnen ‘repareren’ wat niet goed is gegaan. Dat stelt hen gerust.’ Het commitment van de groep is hoog; alle ouders waren er alle keren, zegt Marja trots. ‘Sommigen hebben nog steeds contact met elkaar.

Toelichting op de duurzaamheidscijfers

Van duurzame vastgoed naar duurzame zorg

Hoofdstuk 6

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Nog altijd start duurzaamheidscoördinator Annie Dijkshoorn de toelichting op de duurzaamheids-cijfers met de energiebesparende maatregelen bij vastgoed en mobiliteit. Die hebben de grootste impact op de CO₂-reductie. Maar, ook de andere pijlers van de Green Deal Duurzame Zorg, zoals afval en medicijngebruik, winnen langzaam terrein en worden zichtbaarder in de organisatie. ‘We verschuiven van gebouwgebonden verduurzaming, waar we natuurlijk mee doorgaan, naar een verdere duurzame betrokkenheid in de organisatie.’

Energiebesparende maatregelen

De CO₂-cijfers geven dit jaar een ander, breder beeld dan voorgaande jaren waarin alleen de locatie Sint Jorisweg in Delft was meegenomen. ‘Dit jaar hebben we aan onze milieurapportage vijf locaties met klinische bedden toegevoegd: De Stadhouders en De Toren in Schiedam, IJsselstraat in Berkel en Rodenrijs, Franz Lehàrstraat in Rotterdam en Schietbaanstraat in Rotterdam. Als ik daarbij naar de cijfers van de afgelopen drie jaar kijk, valt me op dat het gasverbruik in de afgelopen jaren is gedaald, maar het warmteverbruik en elektra nog schommelen, net als de opbrengst van onze ruim 2600 zonnepanelen. We verwachten dat het gasverbruik de komende jaren nog wel verder omlaag gaat, wanneer de beoogde verduurzaming van De Stadhouders en De Toren in Schiedam doorgaan en deze locaties van het gas af kunnen. Daarvoor hebben we in 2023 een DUMAVA-subsidie toegekend gekregen, een subsidieregeling voor duurzaam maatschappelijk vastgoed.’

Een ander deel van de DUMAVA-subsidie is medio 2024 ingezet om op locatie Sint Jorisweg nieuwe energiezuinige luchtbehandelingskasten met WTW te plaatsen, warmteterugwinningunits. ‘Dit hebben we bij drie gebouwen gedaan. In De Draeck, bij het Doel-gebouw en het ECT-gebouw. Daarnaast hebben we in de gebouwen op de Sint Jorisweg een start gemaakt met het plaatsen van bewegingssensoren voor de verlichting. De intentie is om dit op meerdere locaties te doen.’

Rondleiding duurzame initiatieven

Voor wie nieuwsgierig is naar de duurzame maatregelen die GGZ Delfland de afgelopen jaren heeft genomen, noemt Annie de uitgebreide online presentatie die in 2024 op [KijkDuurzaam.nl](https://www.kijkduurzaam.nl) verscheen. ‘Het is een rondleiding langs allerlei duurzame facetten, zoals de energiezuinige gebouwen, de groendaken, de zonnepanelen, het afvalbeleid. We merken dat de presentatie veel wordt gebruikt. Extern door bijvoorbeeld het Expertisecentrum verduurzaming zorg (EVZ) en presentaties van de overheid over de Green Deal, maar ook in onze interne communicatiekanalen. De presentatie is bijvoorbeeld opgenomen in Mijn Leerhuis, onze online opleidingsomgeving en bij de onboarding, zodat nieuwe medewerkers meteen op de hoogte zijn van wat we doen en belangrijk vinden.’

GGZ Delfland werkt verder met de CO₂-routekaarten van het EVZ. Deze kaarten geven per gebouw inzicht in de verwachte CO₂-reductie en geplande maatregelen. ‘Op de Zorg Duurzaam Kaart wordt de status bijgehouden van alle zorginstellingen in Nederland. De routekaarten van GGZ Delfland zijn vastgesteld en bestuurlijk vastgelegd. Dat betekent dat de directie de duurzame visie meeneemt in het vastgoedbeleid en investeringen.’

Zakelijk en persoonlijk vervoer

Een andere belangrijke pijler van CO₂-reductie is mobiliteit. ‘Tot nu toe richtten we ons met name op verduurzaming van het zakelijk vervoer, zoals het verduurzamen van ons eigen wagenpark. In 2024 hebben we ons wagenpark verder uitgebreid met elektrische auto’s en hebben we extra laadpalen op het terrein aan de Sint Jorisweg laten aanleggen. In 2024 zijn we daarnaast gestart met het verzamelen

van de cijfers voor de verplichte rapportage van Werkgebonden personenmobiliteit (WPM). Dat betekent dat we ook over het woon-werk-verkeer rapporteren met welk vervoersmiddel onze medewerkers naar hun werk komen. Openbaar vervoer, fiets of auto, met daarbij het brandstofverbruik, dus of dit elektrisch, benzine of diesel is. Daarvoor hebben we een eerste inventarisatie gehouden onder medewerkers.’

Green Deal 3.0 in het primaire proces

‘Met de WPM, maar ook in de Green Deal 3.0 en de nieuwe Milieu-thermometer zie je dat duurzaamheid een nieuwe stap zet en meer mensen wil betrekken. We blijven natuurlijk vanuit vastgoed en inkoop betrokken en een aanjager van duurzame initiatieven, maar we willen het primair proces hier meer bij betrekken, zodat duurzaamheid gaat leven in de organisatie. We werken met een greenteam van medewerkers, we hebben een nieuw kernteam opgericht met een vertegenwoordiging van managers uit heel de organisatie. Daarnaast hebben we ambassadeurs op de afdelingen. Zo hopen we meer medewerkers te bereiken op de vijf thema’s die in de green deal staan: gezondheidsbevordering door bijvoorbeeld gezonde voeding en beweging; meer bewustzijn over de impact van de zorg op het klimaat; minder CO₂-uitstoot; minder grondstofverbruik en afval; en minder milieubelasting door medicijngebruik.’

Ook medisch grondstofverbruik onder de loep

Bij het reduceren van afval en grondstofverbruik valt op dat GGZ Delfland in 2024 en 2025 extra aandacht heeft besteed aan medische hulpmiddelen en medicatie. ‘Met onze leverancier van medische disposables zijn we in overleg of en hoe we het gebruik

van bijvoorbeeld plastic medicijncupjes en handschoenen kunnen reduceren. Daar doet een verpleegkundige uit onze organisatie, een van onze duurzame ambassadeurs, nu voor haar studie onderzoek naar. Hoeveel handschoenen gebruiken we? Moet je altijd steriele handschoenen dragen? Wat staat hierover in de protocollen? Naast de MVI-criteria, waarmee we maatschappelijk inkopen, nemen we ook zulke initiatieven mee in de verduurzaming van de organisatie.’

Voor het verminderen van milieubelasting door medicatie wordt in 2025 een vergelijkbare beweging ingezet: van lokale initiatieven naar het stimuleren van duurzaam gedrag. ‘Bij onze klinieken is het gebruikelijk dat we overgebleven medicatie naar onze apotheek sturen. Maar voor cliënten die op onze polikliniek komen, hebben we daar zelf minder grip op. We betrekken behandelaren hierin, zodat ze bewuster of anders voorschrijven. Daarnaast geven we voorlichting aan cliënten, zodat ze weten dat ze medicatie die ze niet gebruiken, kunnen inleveren bij de apotheek. De kwaliteit van zorg gaat natuurlijk altijd voor, maar met kleine veranderingen kunnen we minder grondstoffen verbruiken en werken we samen aan betere afvalstromen en een gezonde leefomgeving.’

Nieuwe eisen voor de toekomst

In 2025 zal het een uitdaging worden om alle duurzame initiatieven in kaart te brengen voor de nieuwe Milieuthermometer Zorg, waarvan de eisen in oktober 2024 bekend werden. ‘We doen al veel, maar het is niet allemaal beschreven. En de nieuwe Milieuthermometer vraagt meer dan voorgaande jaren dat je laat zien wat je doet, hoe je duurzaamheid inbedt in het primaire proces en hoe je gezamenlijk vooruitgang blijft boeken. Dat kunnen we bij onze CO₂-reductie en

afvalstromen op basis van toenemende data steeds beter laten zien, maar de gezondheidsbevorderende initiatieven zijn veel meer verspreid over onze organisatie. Facilitaire collega’s zijn bijvoorbeeld bezig met gezonde, plantaardige voeding en onze collega’s van P&O organiseren weer allerlei initiatieven voor de vitaliteit en gezondheid van onze medewerkers.’ Hoewel het een uitdaging zal worden om al die verspreide, en soms minder cijfermatige initiatieven vast te leggen, is Annie positief over de duurzame betrokkenheid van haar collega’s. ‘We gaan alle gegevens gewoon verzamelen en hopen dat we daarmee net als de voorgaande jaren in aanmerking komen voor een zilveren certificaat van de Milieuthermometer Zorg. Dat zou een mooie bevestiging zijn van onze inzet en een stimulans voor de toekomst.’

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Investeren in de maatschappij

De term ‘maatschappelijk verantwoord ondernemen’ leidt regelmatig tot vragen. Wat houdt dit eigenlijk in? Anja van Driel, manager van Doel Delfland, vertelt graag wat GGZ Delfland doet op dit terrein. ‘Het is een verwarrende term. Vooral omdat onze activiteiten zo verweven zijn met de maatschappij. Daarom spreek ik zelf liever over social return on investment (SROI). Met de SROI investeren we in mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt.’

Social return on investment

‘De SROI is een afspraak die overheden opnemen in hun contract met dienstverleners’, legt Anja uit. ‘Dus niet alleen met ons, maar ook met wegenbouwers of ICT-leveranciers. Ze vinden het belangrijk dat een deel van hun investeringen weer terugkeert naar de maatschappij. Bij onze contracten gaat dit om zo’n drie tot vijf procent van de omzet. In 2024 hadden we tien contracten met gemeenten voor onze ondersteuning en begeleiding van cliënten die vallen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Daarnaast hebben we met twee gemeenten contracten voor de begeleiding en behandeling van kinderen en jongeren via de Jeugdwet.’

Stages en sociale bedrijven

Waar je de SROI-verplichting als organisatie precies aan mag besteden, verschilt per gemeente. ‘Elk contract is anders.’ GGZ Delfland vult de SROI-verplichting vooral in door het aantrekken van stagiaires en leerlingen. ‘Daarnaast kopen we diensten in bij lokale werkbedrijven, zoals Werkse! en Stroomopwaarts voor het groenonderhoud van onze terreinen en bij sociale firma’s zoals Firma van Buiten voor catering. Op deze manier hebben we ook in 2024 met plezier invulling gegeven aan onze SROI-verplichting.’

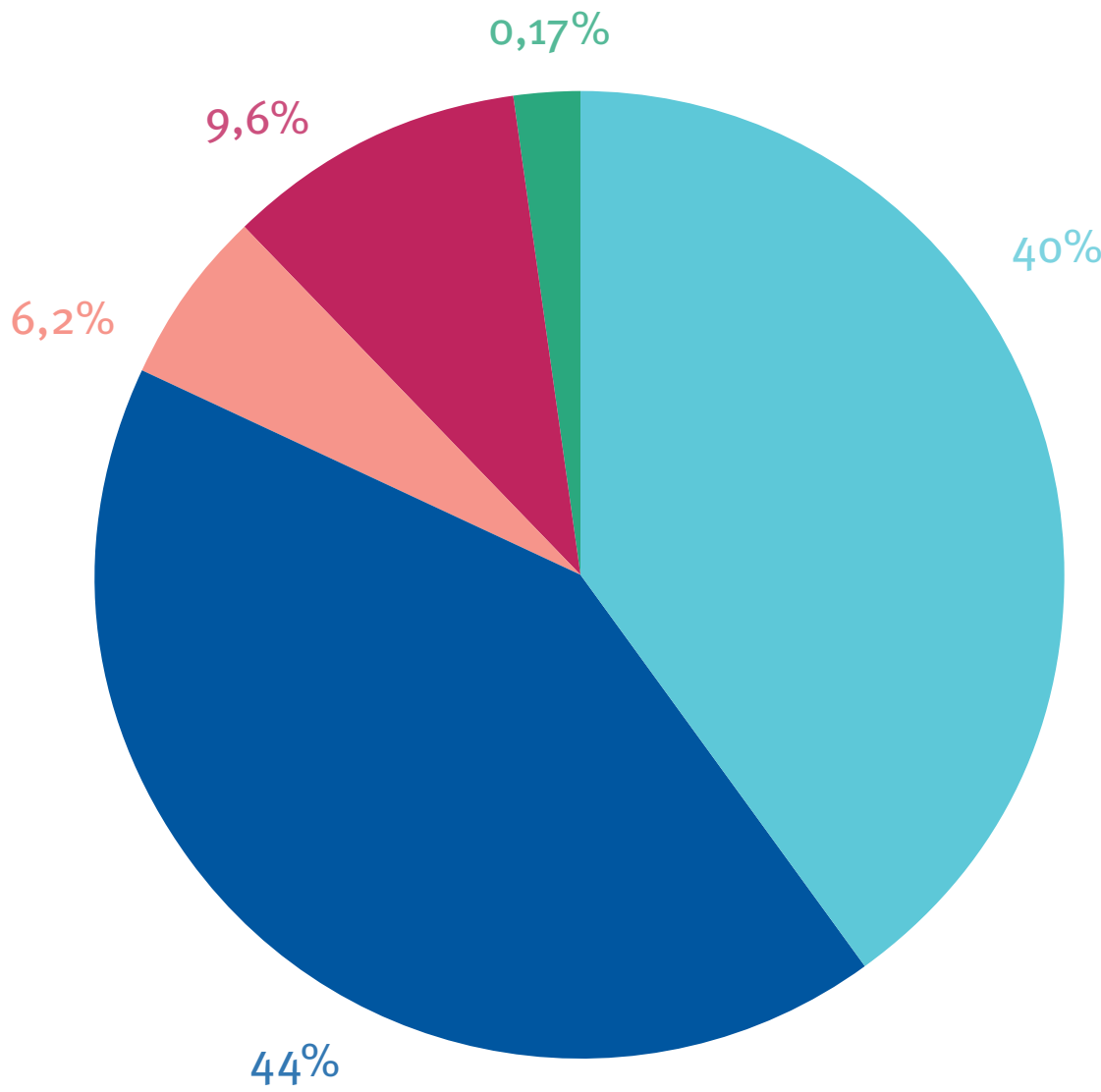
CO₂-footprint GGZ Delfland 2024

Thema			CO ₂ -parameter	CO ₂ -equivalent
CO ₂ Scope 1				
Aardgas	Brandstof & Warmte	464.446 m ³	2,13 kg CO ₂ / m ³	991 ton CO ₂
Diesel voor verwarming	Brandstof & Warmte	2.286 liter	3,47 kg CO ₂ / liter	7,93 ton CO ₂
			Subtotaal	999 ton CO ₂
CO ₂ Scope 2				
Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	Elektriciteit	551.511 kWh	0 kg CO ₂ / kWh	0 ton CO ₂
Teruggeleverde stroom (uit PV of Wind)	Elektriciteit	90.604 teruggeleverde kWh	0 kg CO ₂ / teruggeleverde kWh	0 ton CO ₂
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	2.155.608 kWh	0,536 kg CO ₂ / kWh	1.155 ton CO ₂
Waarvan groene stroom uit windkracht	Elektriciteit	194.017 kWh	-0,536 kg CO ₂ / kWh	-104 ton CO ₂
Warmte uit warmenet	Brandstof & Warmte	540 GJ	25,1 kg CO ₂ / GJ	13,5 ton CO ₂
			Subtotaal	1.065 ton CO ₂
CO ₂ Scope 3				
Drinkwater	Water & afvalwater	32.915 m ³	0,298 kg CO ₂ / m ³	9,81 ton CO ₂
Afvalwater	Water & afvalwater	757 VE	29,5 kg CO ₂ / VE	22,3 ton CO ₂
			Subtotaal	32,1 ton CO ₂
			CO ₂ -uitstoot	2.096 ton CO ₂
CO ₂ -compensatie				
CO ₂ -compensatie via inkoop ‘groen gas’	CO ₂ -compensatie	422.211 m ³ gas	-2,13 kg CO ₂ / m ³ gas	-901 ton CO ₂
			Subtotaal	-901 ton CO ₂
			Netto CO ₂ -uitstoot	1.195 ton CO ₂

Deze CO₂-footprint is ingedeeld conform het GHG protocol (GHG = GreenHouse Gas). De CO₂-uitstoot is verdeeld over scope 1, scope 2 en scope 3. Scope 1: directe uitstoot van broeikasgassen door het bedrijf. Scope 2: indirecte CO₂ uitstoot veroorzaakt door energiegebruik zoals de uitstoot van elektriciteitscentrales en stadsverwarming. Scope 3: overige indirecte uitstoot van broeikasgassen.

De gebruikte Co₂-factoren komen overeen met factoren zoals gepubliceerd op CO₂-emissiefactoren.nl.

Milieubarometer 2024

- Elektriciteit
- Brandstof & warmte
- Water & afvalwater
- Bedrijfsafval
- Gevaarlijk afval

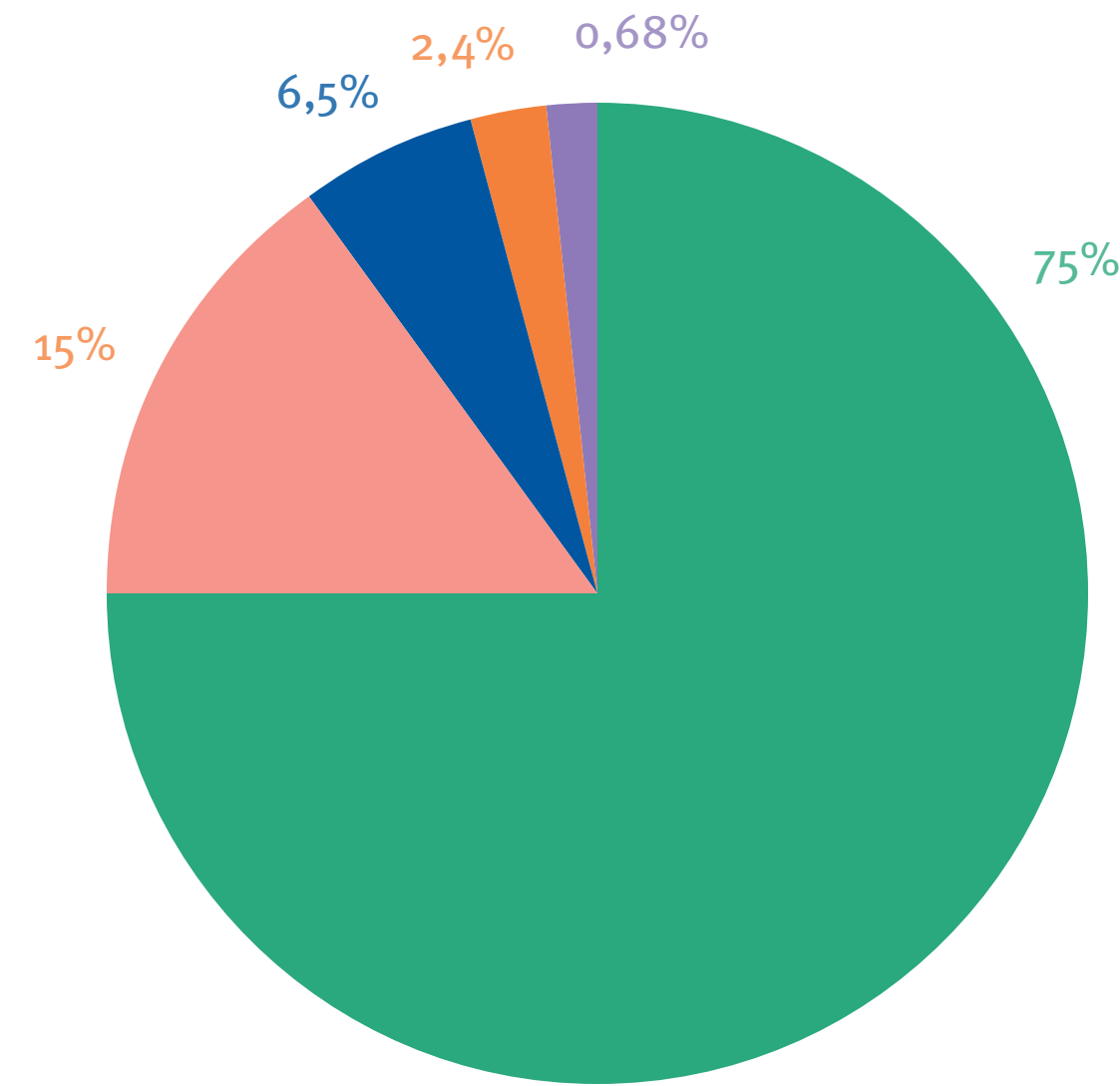
Bovenstaande cijfers zijn afkomstig uit het Milieuthermometerrapport 2024. Deze cijfers vormen het totaal van GGZ Delfland-locaties Sint Jorisweg in Delft, De Stadhouders en De Toren in Schiedam, IJsselstraat in Berkel en Rodenrijs, Franz Lehárstraat in Rotterdam en Schietbaanstraat in Rotterdam. Dit zijn de grotere locaties en locaties met klinische bedden.

CO₂-footprint GGZ Delfland zakelijk verkeer 2024

Thema		
CO ₂ Scope 1		
Personenwagen (in liters) benzine	Zakelijk verkeer	1.436 liter
Personenwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	6.703 liter
CO ₂ Scope 2		
Elektrische auto's (laden op de zaak)	Zakelijk verkeer	156.330 km (6 km/kWh)
CO ₂ Scope 3		
Gedeclareerde km privé auto's	Zakelijk verkeer	630.540 km
Openbaar vervoer mix	Zakelijk verkeer	51.722 personenkm

CO ₂ -parameter	CO ₂ -equivalent
2,82 kg CO ₂ / liter	4,05 ton CO ₂
3,26 kg CO ₂ / liter	21,8 ton CO ₂
Subtotaal	25,9 ton CO ₂
0,0893 kg CO ₂ / km (6 km/kWh)	14,0 ton CO ₂
Subtotaal	14,0 ton CO ₂
0,193 kg CO ₂ / km	122 ton CO ₂
0,02 kg CO ₂ / personenkm	1,03 ton CO ₂
Subtotaal	123 ton CO ₂
CO ₂ -uitstoot	163 ton CO ₂

Milieubelasting zakelijk verkeer 2024

- Gedeclareerde km privé auto's
- Personenwagen (in liters) diesel*
- Elektrische auto's (laden op de zaak)
- Personenwagen (in liters) benzine*
- Openbaar vervoer mix

*Bedrijfswagens in totaal, incl. bestelwagens.

Deze CO₂-footprint is ingedeeld conform het GHG protocol (GHG = GreenHouse Gas). De CO₂-uitstoot is verdeeld over scope 1, scope 2 en scope 3. Scope 1: directe uitstoot van broeikasgassen door het bedrijf. Scope 2: indirecte CO₂ uitstoot veroorzaakt door energiegebruik zoals de uitstoot van elektriciteitscentrales en stadsverwarming. Scope 3: overige indirecte uitstoot van broeikasgassen.

De gebruikte Co₂-factoren komen overeen met factoren zoals gepubliceerd op CO₂-emissiefactoren.nl.

Cijfers die gaan over het zakelijk verkeer, gelden voor het totaal van GGZ Delfland. Dus ook voor locaties anders dan de locaties uit het Milieuthermometerrapport 2024.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Nieuw: expertiseteam licht verstandelijke beperking

‘Als je beter aansluit op een cliënt met een laag IQ, kun je samen veel meer bereiken’

Hoofdstuk 7

Het bleek een goede zet. Begin 2023 is de polikliniek voor cliënten met een verstandelijke beperking omgevormd naar een expertiseteam licht verstandelijke beperking (LVB). Het team behandelt zelf cliënten en deelt daarnaast binnen heel GGZ Delfland kennis over het omgaan met cliënten met een laag IQ. ‘Als je sneller herkent dat iemand je niet begrijpt, kun je jouw communicatie aanpassen. Dat maakt zo’n groot verschil in het contact en de behandeling!’

Van polikliniek naar expertiseteam

‘Cliënten met een licht verstandelijke beperking konden vroeger alleen naar onze ‘poli VB’. Nu kunnen ook onze reguliere poliklinieken in Delft en Schiedam cliënten met een laag IQ behandelen’, vertelt Larisa Vakoulsky, klinisch psycholoog en sinds 2022 ook manager behandelen van de polikliniek voor volwassenen en het expertiseteam LVB in Schiedam. ‘Daardoor is de zorg voor deze kwetsbare groep cliënten beter ingebed in de teams. Het expertiseteam ziet zelf ook nog cliënten, bijvoorbeeld als het IQ lager is dan 70 of als er een complex samenspel is met psychische klachten en omgevingsfactoren. Maar de nadruk ligt minder op overnemen en meer op meedenken en tips geven.’

Veel meer cliënten met laag IQ

De verschuiving was hard nodig. De wachtlijst voor de kleine, geïsoleerde poli VB liep op. Daarnaast bleek uit landelijk onderzoek dat er nog veel meer cliënten met een laag IQ zouden moeten zijn. ‘Maar dat zagen wij niet terug in de cijfers’, vertelt Larisa. ‘Een gemiddelde polikliniek heeft zo’n 25 tot 30 procent cliënten met laag IQ. En bij ernstige psychiatrische aandoeningen, crisiszorg en in klinieken is dit percentage zelfs 65 procent of hoger. De vraag ontstond daardoor: zijn ze er bij ons niet of herkennen we ze onvoldoende? Met het risico dat we cliënten ongemerkt overvragen, classificaties missen en behandelingen niet goed aanslaan. We willen hen eerder herkennen en beter behandelen.’

Ander beeld bij laag IQ

‘Wij spreken liever over een ‘laag IQ’ dan over een verstandelijke beperking.’ Aan het woord zijn klinisch neuropsycholoog Max Goosen en klinisch psycholoog Florine Engelberts van het expertiseteam LVB. ‘De IQ-definities zijn verwarrend en zoals Larisa ook zegt, is het beeld daardoor niet helder. Bij het woord ‘verstandelijke beperking’ hebben collega-behandelaren al snel het idee ‘dat ze dat niet kunnen’. Maar ze doen het al. Ze behandelen meer cliënten met een laag IQ dan ze denken.’

Kennis delen en meekijken

In Delft en Schiedam, de locaties waar Max en Florine met hun expertiseteam werken, zijn ze meteen gestart met het delen van kennis. ‘We geven scholing en consultatie, sluiten aan bij gesprekken met cliënten, denken mee over de behandeling en nemen ook deel aan het multidisciplinair overleg (MDO).’ Wat we onze collega’s leren? Florine moet lachen: ‘Dat ze bekwamer zijn dan ze denken! Maar serieus, stap één is herkennen dat je cliënt een laag IQ heeft en dit laten onderzoeken. Als duidelijk is dat een cliënt een laag IQ heeft, kun je je communicatie daarop aanpassen.’

Voor de communicatie aanpassen

Maar wát moet je dan aanpassen in de communicatie? Max: ‘Bij mensen met een laag IQ zijn de cognitieve functies anders ontwikkeld. Het werkgeheugen is minder belastbaar, de woordenschat vaak kleiner en de verwerkingssnelheid meestal lager. Daarom moet je bijvoorbeeld je tempo aanpassen. Eén ding tegelijk, opknippen in brokjes, visualiseren en herhalen. Stel bijvoorbeeld niet drie vragen achter elkaar. ‘Hoe was je reis, waar kom je vandaan en waarom ben je hier aangemeld?’ Eén vraag tegelijk. Wacht ook even op het antwoord. En praat in korte zinnen, met concrete woorden en voorbeelden. Bijvoorbeeld niet: ‘Wat is je klacht?’

Die vraag is vaak veel te groot en abstract. Maar: ‘Je huisarts schreef dat je soms bang bent. Klopt dat?’ Begin met iets concreets en eenvoudigs en bouw langzaam uit.’

Tekenen!

‘Ik zwaai ook altijd met mijn blocnoteje of whiteboardstift’, voegt Florine toe. ‘We schrijven meer op, we tekenen meer. Daardoor vertraag je je eigen communicatie en neem je een cliënt makkelijker mee in beeld. Stel dat je het onderscheid duidelijk wilt maken in denken, voelen en doen. Teken dan een simpel poppetje, met een hoofd, buik en benen. En het liefst iets wat kenmerkend is voor de cliënt: lang haar of een pet. Dat kan iedereen. ‘Oké, en wat dacht je toen?’ Teken een denkwolk boven het hoofd. ‘Wat zei de ander toen?’ Maak een spreekwolk bij het andere poppetje. Stap voor stap. Laat de cliënt ook een foto maken van aantekeningen en voeg zelf een foto toe aan het dossier.’

Behandeling is hetzelfde, maar eenvoudiger

‘De misvatting is dat de behandeling anders moet zijn. Maar dat hoeft helemaal niet’, benadrukt Max. ‘Als je weet hoe je cognitieve gedragstherapie moet geven, kun je dat ook voor mensen met een laag IQ. Er zijn landelijk ook al flink wat behandelmodules herschreven. Die zijn eenvoudiger in taal, hebben meer beeld en zijn ook meer opgeknipt. Soms zelfs één stap per sessie, omdat het anders teveel tegelijk wordt. Ik parkeer ook weleens een onderwerp als een cliënt niet meteen alles kan of wil vertellen. Letterlijk door een parkeerplaats te tekenen. ‘Heb je sombere gedachten?’ ‘Ja.’ ‘Wil je dit veranderen?’ ‘Ja.’ ‘Maar liever later?’ ‘Ja.’ ‘Oké, dan parkeer je dat en teken je het op de parkeerplaats. Daarmee geef je ook aan dat je iemands grenzen respecteert en tegelijk dat het onderwerp wel aandacht zal krijgen.’

Beter contact met cliënten

Het expertiseteam is nog maar een jaar actief, maar ze zien echt dat het werkt. ‘We zien dat de onzekerheid en handelingsverlegenheid bij collega’s verdwijnt. In het begin was er twijfel: ‘Moeten we dit zelf doen? Dat kunnen we helemaal niet.’ Maar ze kunnen het prima!’ En voor cliënten is het natuurlijk ook fijner, want ze voelen zich veel beter gehoord. ‘Bij deze cliënten wordt vaak gedacht dat ze niet hun best doen, maar ze begrijpen je vaak niet. Op het moment dat je je aanpast aan hun tempo en écht contact maakt, kun je zoveel bereiken. De slagingskansen van de behandeling is dan ook hoger.’

Uitbreiding samenwerking

Na de start op de vloer in Delft en Schiedam is het expertiseteam steeds vaker bij andere teams en locaties te vinden. ‘We hebben samen met het psychodiagnostisch centrum (PDC) de diagnostiek besproken. Hoe test je deze cliënten en hoe interpreteer je de scores? Zij onderzoeken nu naast het intelligentieniveau ook het adaptief functioneren, dus hoe doet iemand het met dagelijkse dingen, zoals zelfzorg, maatschappelijke vaardigheden en sociaal contact.’ Ook met het FACT-team, dat intensieve zorg bij mensen thuis biedt, is in Schiedam samenwerking gezocht, zodat zij bij crisissen of psychoses beter weten hoe ze deze cliënten kunnen opvangen en minder snel hoeven door te verwijzen.

Toekomstplannen

‘We zijn nog maar net begonnen.’ Het is een zinnetje dat Florine tijdens het interview regelmatig uitspreekt. ‘We zijn expert in klein denken, dus we zijn blij met elke stap. Maar we hebben nog een hele waslijst aan wensen. We willen onze kennis verder uitbreiden naar andere poliklinieken, zoals Naaldwijk en Ypenburg, zodat cliënten daar ook

gewoon naar hun eigen poli om de hoek kunnen. We delen steeds meer kennis op intranet. En we willen nog meer meekijken en scholing geven in de klinieken. Bij onze eerste scholingen in 2023 was er bij het verplegend personeel al zoveel herkenning: ‘Die cliënten hebben we al!’ Met ogenschijnlijk kleine veranderingen in benadering en woordkeuze kunnen ze meteen verbetering aanbrengen in hun werk.’

Geen exclusie criterium meer

Max zal verder de route die een cliënt met laag IQ doorloopt binnen GGZ Delfland beschrijven en optimaliseren. ‘We vinden het belangrijk dat cliënten zoveel mogelijk worden bediend vanuit het team waarvoor ze zijn aangemeld. Daarnaast is een laag IQ geen exclusie criterium meer in onze zorgprogramma’s. Hoe komt een cliënt binnen? Welke bestaande behandelmodules moeten we voor cliënten met een laag IQ herschrijven en vereenvoudigen?’

In Schiedam is er bijvoorbeeld een Fit op weg-poli, waarbij er met een cliënt eerst gewerkt wordt aan leefstijl en pas daarna met de psycholoog of psychiater aan de psychische klachten. Daar deed de poli VB nooit aan mee; er was geen ruimte voor. ‘Nu is de werkwijze herschreven en kunnen we dit ook aanbieden voor deze cliënten. We bedienen niet meer geïsoleerd een groepje apart van de rest, maar halen steeds meer drempels weg. Is er sprake van psychiatrie, dan ben je welkom bij GGZ Delfland. Dus ook mensen met een laag IQ.’

Pilot met gebruik van VR-bril succesvol

Is virtual reality bij trauma en exposure de toekomst?

Hoofdstuk 8

Cliënten met een posttraumatische-stressstoornis (PTSS) kunnen veel baat hebben bij EMDR. Sommigen zijn al na enkele sessies van hun klachten af. Deze behandeling – EMDR staat voor ‘eye movement desensitization and reprocessing’ – wordt dan ook veelvuldig toegepast. GGZ Delfland biedt cliënten sinds kort een nieuwe EMDR-behandeling aan: met gebruik van virtual reality (VR). Cliënten kunnen dan zelfstandig thuis een EMDR-sessie doorlopen met behulp van een VR-bril. Gz-psycholoog Anne Varvik begeleidde een pilot met de bril.

‘Bij GGZ Delfland maken we al sinds 2016 gebruik van VR’, vertelt Anne. ‘We gebruiken de VR-bril van CleVR om rollenspellen te spelen. We simuleren dan bijvoorbeeld een onprettige situatie op het werk. Als behandelaar ‘bestuur’ je de virtuele persoon die de cliënt ziet, die in dit geval bijvoorbeeld op de baas van de cliënt lijkt.’ Naast deze interactieve vorm wordt binnen GGZ Delfland sinds kort ook een nieuw soort VR-bril gebruikt. Anne: ‘We hebben afgelopen halfjaar een pilot gedaan met het gebruik van VR bij EDMR en exposure. Hoewel het een kleine pilot was, waren de resultaten positief.’

Levensechte video’s helpen bij exposure

De nieuwe VR-bril kan op twee manieren worden ingezet. Allereerst voor ‘exposure’ bij angstklachten. ‘Bij cliënten met angstklachten helpt het vaak als zij de situatie waar ze bang voor zijn tóch opzoeken’, legt Anne uit. ‘Dat deden we al met behulp van VR, maar de bril die we nu hebben, bevat zo’n zeshonderd levensechte video’s van situaties en ruimtes, zoals autorijden, in de bus zitten, intimidatie op het werk, een terras, een markt, hoogtes en bijvoorbeeld medische ingrepen, zoals vaccinatie en een tandartsbezoek. Anne: ‘Doordat ze ‘360 graden’ gefilmd zijn, lijkt het net alsof je echt in die ruimte bent.’

VR-bril neemt protocol en ‘taakjes’ EMDR-behandeling over

De andere functie van de nieuwe VR-bril is dat deze een deel van een EMDR-behandeling kan overnemen. De bril die we getest hebben in de pilot kunnen cliënten ook mee naar huis nemen, om regelmatig zelf te oefenen. Daarmee geven we ze meer regie over hun behandeling: ze kunnen oefenen wanneer en waar ze willen. ‘Bij EMDR volg je als behandelaar een standaard protocol’, vertelt Anne. ‘Je vraagt de cliënt om het naaste beeld van de traumatische ervaring op te roepen.

Tegelijkertijd leid je hem af met taken die het werkgeheugen belasten, zoals met de ogen een lampje volgen, of simpele rekensommetjes oplossen.’ Het denken aan de gebeurtenis neemt ruimte in beslag in het werkgeheugen, maar het concentreren op de afleidende taakjes ook. Door deze ‘concurrentie’ krijgt de nare gebeurtenis weinig ruimte; het werkgeheugen raakt simpelweg vol. De emotionele lading van het beeld neemt hiermee af en het terugdenken aan het trauma wordt minder pijnlijk.

Op vaste momenten stelt de behandelaar een aantal standaardvragen, zoals: ‘hoeveel spanning roept het beeld nu op, op een schaal van 1 tot 10?’ en ‘waar in je lijf voel je de spanning het meest?’ Dit herhaalt zich een aantal keer. Het doel van de behandeling is dat de spanning die met de herinnering aan het trauma gepaard gaat, goed wordt opgezocht zodat de cliënt die ook duidelijk voelt. Daarna zet de behandelaar de werkgeheugenbelasting in en neemt de spanning in de meeste gevallen af.

Thuis zelfstandig aan de slag

Bovenstaand protocol zit in de VR-bril geprogrammeerd, inclusief de afleidende taakjes. Anne: ‘Normaal doe ik dat afleiden met mijn handen, of met attributen. Nu zit dat ‘in’ de bril. De VR-bril is een fijne hulp bij een EMDR-behandeling. Cliënten kunnen hem mee naar huis nemen en daar zelfstandig EMDR-sessies doorlopen, waardoor ze minder afhankelijk zijn van een afspraak met de behandelaar. Ze worden in een veilige virtuele omgeving begeleid door het EMDR-protocol. De software past zich tijdens de sessie aan op basis van de antwoorden die de cliënt geeft en kan zo instructies op maat geven.’ Het gebruik van de bril maakt de behandeling efficiënter, want doordat cliënten thuis verder kunnen gaan – EMDR bestaat meestal uit meerdere sessies – boeken ze sneller vooruitgang.

Overigens kunnen niet alle cliënten de bril mee naar huis krijgen: wanneer er sprake is van acute suïcidaliteit, epilepsie, of een onveilige thuissituatie, is een EMDR-sessie thuis niet verantwoord en vinden alles sessies plaats in de behandelkamer.

VR is een aanvulling, geen vervanging

Anne benadrukt dat virtual reality de behandelaar nooit geheel vervangt. ‘Een EMDR-traject start altijd met een face-to-face-sessie. Als behandelaar wil je zeker weten dat de cliënt de werking van de VR-bril begrijpt en – minstens zo belangrijk – dat hij het gebruik van de bril prettig vindt. Pas als ik tijdens de EMDR-sessie bij mij in de behandelkamer zie dat de spanning bij de cliënt daalt, geef ik hem de bril mee voor de rest van de behandeling. Die kan ik zodanig programmeren, dat bijvoorbeeld de afleidende taakjes passen bij wat de cliënt nodig heeft of fijn vindt. En ik kan op afstand de software uitlezen, zodat ik de vorderingen van de cliënt kan volgen. Ik kan bijvoorbeeld zien in hoeverre de spanning is gedaald na elke sessie.’ Vaak kan de cliënt de behandeling thuis afmaken. Maar wanneer dat nodig is, volgt er aan het einde nog een face-to-face-sessie.

Gezichtsuitdrukking zien blijkt niet nodig

Het thuis gebruiken van de bril kan niet ‘mis’ gaan, in de zin dat het schadelijk is voor de cliënt, zegt Anne. ‘Als behandelaars vinden we het soms een lastig idee dat we de cliënt niet zien tijdens de sessie, maar tijdens een EMDR-sessie met de VR-bril in de behandelkamer zie je de gezichtsuitdrukking van de cliënt ook niet, en dat blijkt eigenlijk helemaal geen probleem te zijn. We vinden het als behandelaars misschien moeilijk om de controle los te laten, terwijl dat bij deze behandeling prima blijkt te kunnen. Dat horen we ook van andere zorginstellingen die deze bril gebruiken.’

Pilot klein, maar succesvol

Van september 2023 tot februari 2024 heeft Anne samen met een aantal collega's binnen GGZ Delfland een pilot gedaan met de vernieuwde VR-bril. Doel was om te onderzoeken of VR de EMDR-behandeling effectiever en efficiënter maakt en of de gebruiksvriendelijkheid van de bril voldoende is. Ook wilden de onderzoekers weten hoe tevreden cliënten en behandelaren erover zouden zijn. Anne: 'Het was een relatief kleine en korte pilot – de bril is bij negen EMDR-trajecten gebruikt – en er was geen controlegroep, dus we kunnen maar beperkt conclusies trekken over de effectiviteit ervan. Wat wel opviel is dat zowel de cliënten als de behandelaren heel tevreden waren over de VR-bril: beide groepen beoordeelden het gebruiksgemak met gemiddeld een ruime 8. De behandelaren beoordeelden het effect van de bril zelfs met gemiddeld een 9,2; de cliënten met een 8,2. Beide groepen beschouwden het als een fijne aanvulling op de behandeling. De cliënten vonden de bril gemakkelijk te gebruiken en vonden het prettig om tijdens de sessie in een 'bubbel' te zitten. De behandelaren waren vooral te spreken over de toegenomen efficiëntie van de behandeling. Een nadeel aan het gebruik van de bril dat werd genoemd is dat er soms verbindingsproblemen waren. Een goed wifi-netwerk is essentieel.' In navolging van de pilot gaat GGZ Delfland de VR-bril komend jaar actief gebruiken: er worden dertien brillen geïmplementeerd, zodat meer cliënten ervan kunnen profiteren.

VR kan helpen wachtlijsten te verkorten

Doordat de VR-bril gemakkelijk te bedienen is, kunnen cliënten vanaf dertien jaar hem gebruiken. Vooralsnog gebruiken Anne en haar collega's de bril alleen bij cliënten met PTSS of traumagerelateerde klachten. Het is de bedoeling dat de software wordt doorontwikkeld, zodat de bril in de toekomst ook breder ingezet kan worden. Anne is tot nog toe erg

enthousiast over het gebruik van VR: het vergroot de doelmatigheid van de zorg met technologische innovatie én geeft de cliënt meer regie over de behandeling. Dat past bij het beleid van GGZ Delfland. 'Cliënten kunnen een deel van hun behandeling zelf thuis volgen, op een moment dat het hen uitkomt. Dat geeft hen meer zeggenschap over hun behandeltraject, wat heel belangrijk is, want hun klachten kunnen er juist voor zorgen dat ze minder regie over hun leven ervaren. Bovendien komt er hierdoor capaciteit vrij bij behandelaren. Ook kunnen behandelaren tijdens de sessies in de behandelkamer efficiënter te werk gaan, aangezien de bril een deel van hun taken overneemt. Zo kun je, terwijl de cliënt met de bril de EDMR-sessie doorloopt, alvast de resultaten vastleggen. Dit soort innovaties kan helpen de wachtlijsten in de zorg te verkorten.'

Voor deze behandeling wordt er gebruik gemaakt van de kennis, software en vr-bril van Psylaris. Mooi om samen te werken met een organisatie die zich inzet voor de ontwikkeling van virtual reality-applicaties voor de behandeling van psychische klachten.

Toelichting op de financiële cijfers

Aandacht voor de details achter de cijfers

Hoofdstuk 9

Na twee coronajaren en vervolgens de invoering van een nieuwe bekostigingssystematiek lijken er in 2024 op het eerste oog geen ‘grote bijzonderheden’. Toch vroegen de analyse van de registratie van behandelingen, de toestroom van cliënten en de handhaving van de wetgeving voor zzp’ers extra aandacht van de financiële afdelingen. Arent van der Heide, directeur financiën en informatie, en Paul Hunting, hoofd finance & control, geven een toelichting op de wereld achter de cijfers.

Financieel resultaat

Net als in 2023 heeft GGZ Delfland het jaar met een positief resultaat afgesloten. ‘Dankzij de inzet van alle medewerkers en managers’, benadrukken Paul en Arent. ‘De productie is nagenoeg hetzelfde gebleven en we zijn blijven sturen op een financieel gezonde organisatie waarin we zoveel mogelijk cliënten proberen te helpen.’

Paul pakt de cijfers erbij. ‘Het enkelvoudig resultaat is € 625.603. Het genormaliseerd bedrijfsresultaat – het resultaat zonder eenmalige kosten of opbrengsten – ligt in lijn met dit resultaat. Daarnaast noemen we ook altijd het geconsolideerd resultaat. Daarin zijn de twee steunstichtingen van GGZ Delfland opgenomen: de Stichting Steunfonds patiënten en ex-patiënten van GGZ Delfland en de Stichting Steunvermogen van het Sint Joris Gasthuis. De aandelenportefeuilles van deze stichtingen zijn met ruim drie ton toegenomen, waardoor het geconsolideerd resultaat van GGZ Delfland uitkomt op € 986.428.

Omzet

In totaal is de omzet in 2024 toegenomen van € 133,2 miljoen naar € 138,6 miljoen. Dit komt grotendeels door de jaarlijkse prijsindexatie in de tarieven. Er is wel een verschuiving zichtbaar tussen de afzonderlijke bekostigingsstromen vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw), Wet langdurige zorg (Wlz), Wet forensische zorg (Wfz), Jeugdwet (JW) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Paul en Arent vertellen per financieringsstroom welke ontwikkelingen er waren in 2024.

De omzet in de **Zvw** is per saldo met € 2,7 miljoen toegenomen. Dit komt met name door de jaarlijkse indexatie. Daarnaast noemt Paul drie ontwikkelingen die invloed hadden op de cijfers.

Allereerst is een verschuiving zichtbaar van de Zvw naar Wlz. ‘Aan het eind van het jaar zagen we dat er meer cliënten bij ons bleven in de langdurige zorg vanwege een stagnatie in de uit- en doorstroom naar andere instellingen. Daardoor waren er minder bedden beschikbaar voor cliënten die vallen onder de Zvw.’

In de cijfers was ook zichtbaar dat het aantal unieke cliënten lager is dan begroot. Dat heeft verschillende redenen. ‘We hebben in aanloop naar een werkwijze waarin we cliënten doelgestuurd willen behandelen en begeleiden, eind 2024 relatief meer tijd besteed aan het herbeoordelen van cliënten. We vinden het voor de eigen regie van een cliënt belangrijk dat we een behandeling afronden als dat kan, en dus ook uitschrijven als dat kan. Of, als een cliënt dit bijvoorbeeld spannend vindt, kijken we welke begeleiding nodig is voor het herstel in de maatschappij. Deze doorstroom is ook belangrijk met het oog op de toenemende wachtlijsten. We verwachten dat we hierdoor in de loop van 2025 meer nieuwe cliënten kunnen aannemen.’ Een andere reden van een lager aantal unieke cliënten is dat de gemiddelde behandelduur per cliënt is toegenomen. ‘Dit gaan we nog verder onderzoeken, maar we vermoeden dat de zorgvraag van cliënten complexer is geworden, ook omdat we hebben ingezet op het versterken van de eerste lijn.’ Arent legt uit: ‘De inzet van de praktijkondersteuner ggz bij de huisarts (POH GGZ) is fors toegenomen, waardoor lichtere psychische problemen beter in de eerste lijn kunnen worden opgevangen. Daarnaast hebben we met zorgverzekeraar DSW afgesproken dat een huisarts een direct consult kan krijgen van een psychiater, bijvoorbeeld voor medicatieadvies. Zo voorkomen we dat een cliënt voor één of twee gesprekken bij ons wordt aangemeld. Maar hoe succesvoller we daarin zijn, hoe hoger de gemiddelde behandelduur per cliënt wordt. Ditzelfde effect zullen we waarschijnlijk ook gaan zien bij

onze doelgestuurde behandeling. Cliënten blijven niet langer bij ons als zij in staat zijn de regie weer terug te nemen. Daarmee creëren we ruimte voor nieuwe cliënten, maar die zullen een zwaardere zorgvraag hebben, waardoor de gemiddelde kosten per unieke cliënt (KPUC) toenemen.’

Tot slot heeft ook de uitwerking van het zorgprestatie-model (ZPM) nog effect op de omzet. ‘We werken inmiddels drie jaar met deze nieuwe bekostigingssystematiek. Toch is de invulling in de praktijk nog in ontwikkeling en niet overal eenduidig.’ Arent legt uit: ‘Binnen het ZPM zijn er verschillende settings mogelijk waarin je zorg registreert. In dit geval gaat het over het gevolg van de keuze voor ‘mono’ (een behandeling met één of twee behandelaren) of ‘multi’ (een behandeling met drie of meer behandelaren). Wij krijgen van zorgverzekeraars terug dat we relatief veel ‘mono’ doen, terwijl we in de praktijk zien dat er vaak wel een derde of vierde behandelaar bij het traject is betrokken. Het lijkt erop dat we dus vaker ‘mono’ registreren als het in de praktijk eigenlijk ‘multi’ is dan dat we ‘multi’ registreren op het moment dat het in de praktijk ‘mono’ is. Dat zou betekenen dat we onszelf per saldo tekort doen, want het tarief voor multi is hoger én behandelaren hebben meer ruimte voor zogenoemde indirecte tijd, zoals registratie of overleg.’ Arent formuleert het voorzichtig. ‘Het is nog niet helemaal helder waardoor dit verschil ontstaat. Dit zijn we verder aan het analyseren, zodat de geleverde en gedeclareerde zorg daadwerkelijk op elkaar aansluiten.’

Bij de omzet in de **Wet langdurige zorg (Wlz)** is de stijging van € 1,6 miljoen conform de verwachting en vooral toe te wijzen aan de prijsindexatie. Daarnaast was er, zoals eerder beschreven, een verschuiving van de Zvw naar de Wlz vanwege de stagnatie in de doorstroom van de klinische bedden.

De omzet in de **forensische zorg (Wfz)** is per saldo gedaald naar € 0,4 miljoen. Dit is toe te wijzen aan een verschuiving in klinische zorg. De daling wordt daarom gedeeltelijk gecompenseerd met een omzetsijging in de Wlz of Wmo. De poliklinische zorg is gelijk gebleven.

De omzet uit de **Jeugdwet (JW)** is per saldo iets gedaald naar € 8,6 miljoen. ‘Voor een deel zien we een verschuiving van de omzet naar de Zvw. Medewerkers van de afdeling Jeugd mogen de behandeling van hun cliënten nog zelf afronden als die achttien of negentien worden. Formeel valt de financiering dan niet meer onder de Jeugdwet, maar onder de Zvw. Als je naar die omzet kijkt, is die gelijk gebleven of zelfs iets gestegen. De omzet van onze dienstverlening aan cliënten onder de achttien is wel gedaald. Dit is voor een deel te verklaren door het feit dat we een deel van onze dienstverlening sinds 2024 uitvoeren in onderaannemerschap. De daling van de omzet zie je terug in de stijging van baten uit onderaannemerschap. Verder is bij Jeugd de vacatureproblematiek zichtbaar in de cijfers. We hebben onvoldoende medewerkers om alle cliënten te kunnen helpen.’ Arent noemt tot slot een analyse van de tarieven. ‘Voor sommige cliënten is zorg in het laagste tarief aangevraagd, terwijl deze jongere cliënten een complexe zorgvraag hadden. Dit gaan we verder onderzoeken omdat de tarieven anders niet in lijn zijn met de zorg die we leveren.’

De **Wmo-omzet** is per saldo met circa € 1,7 miljoen toegenomen. Naast de prijsindexatie is er een groei van de productie zichtbaar. ‘Er is een toename van individuele begeleiding en we hebben acht nieuwe bedden voor beschermd wonen in Schiedam. Daarnaast is een deel van de Wlz-bedden in onze Rotterdamse kliniek ingezet voor cliënten die vallen onder de Wmo.’ Verder zijn de effecten van de rendementsanalyse zichtbaar die GGZ Delfland in 2023 heeft uitgevoerd bij Doel Delfland.

‘De herstelmaatregelen hebben geleid tot een hogere productiviteit bij individuele begeleiding en het verlagen van onder meer de locatiekosten.’

De omzettoename bij **andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten** is naast de stijging van de Wmo-opbrengsten vooral toe te wijzen aan de groei van overige dienstverlening door de praktijkondersteuners ggz bij huisartsen. ‘Naast een toename van het aantal praktijkondersteuners die we detacheren bij huisartsen, hebben we een tariefverhoging doorgevoerd waarmee we in elk geval de direct toerekenbare kosten van de medewerkers, de secretariële ondersteuning en verplichte opleidingskosten kunnen dekken.’

Subsidies

De subsidies voor opleiden en ontwikkelen liggen in lijn met voorgaande jaren en zijn met name gestegen door indexatie. ‘We blijven als GGZ Delfland inzetten op opleidingen, omdat dit de kwaliteit van onze dienstverlening verhoogt en omdat dit voor ons onderdeel is van goed werkgeverschap.’

Personeels- en materiële kosten

Op het gebied van de personeelskosten waren er meerdere ontwikkelingen die in 2024 extra aandacht vroegen. ‘De CAO-stijgingen, eind 2023 en in 2024, leidden tot een forse loonstijging. De personele lasten zijn gestegen met € 5,3 miljoen. We zien ook dat dit invloed heeft op de reserveringen voor vakantiegeld en het levensfasebudget (LFB). De reservering blijft achter bij de groei van de salariskosten. Dat komt omdat er relatief veel medewerkers met pensioen gaan die nog veel vakantie- of LFB-uren hebben. We verwachten dat dit de komende jaren zo blijft, waarna dit effect langzaam afneemt.’

De andere grote kostenpost is personeel niet in loondienst (PNIL). ‘Door een aantal langdurig zieken en openstaande vacatures moesten we voor met name het zorgpersoneel op de klinieken zo’n 50 fte inhuren. Dat is fors hoger dan in 2023. De kosten zijn daardoor opgelopen van € 8,2 miljoen naar € 10,4 miljoen.’

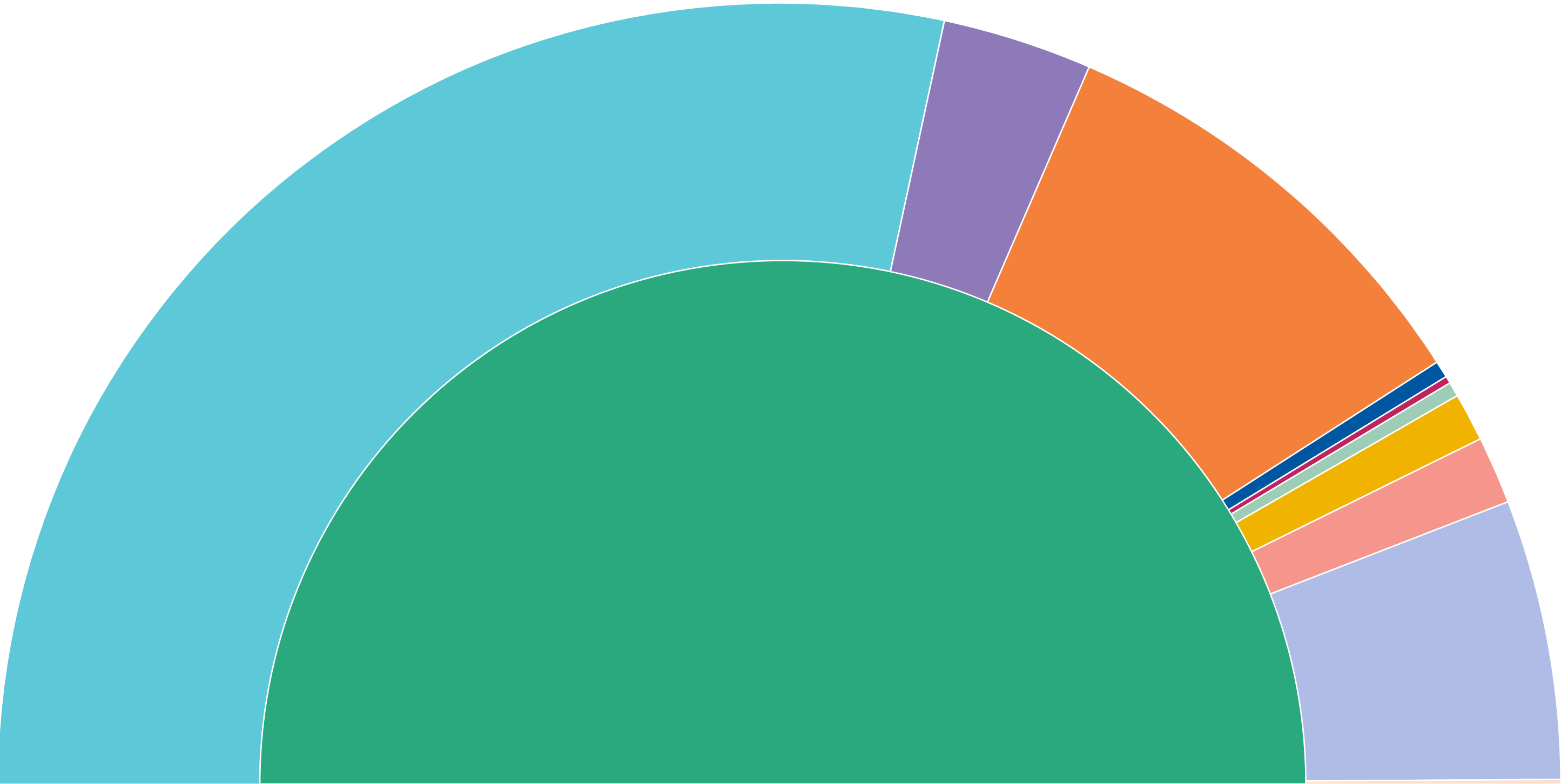
Op de langere termijn is dit financieel en ook zorginhoudelijk niet gewenst. ‘De handhaving van de wet Deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA) versterkte de noodzaak om hierop in te grijpen’, legt Paul uit. ‘We hebben daarom vroeg in het jaar per functie en soms zelfs per medewerker beoordeeld of het echt om zelfstandig ondernemerschap gaat of toch lijkt op schijnzelfstandigheid. Ons doel was dat we op 1 januari 2025 geen enkele zzp’er meer inhuren die niet voldoet aan de wet DBA. Ook omdat de naheffingen bij schijnzelfstandigheid heel fors zijn. Dat risico willen we niet lopen.’

Maar dat betekent natuurlijk niet dat het tekort aan medewerkers ook is opgelost. ‘We hebben parallel aan de DBA-interventie verschillende maatregelen genomen om tekorten op te kunnen vangen. Aan de voorkant is er extra aandacht besteed aan de analyse en het terugdringen van het verzuim. We zaten in 2023 met ons verzuim iets boven het branchegemiddelde. Na de inzet van inzetbaarheidsadviseurs en gesprekken met managers zaten we eind 2024 met een ziekteverzuim van 7,19 procent iets onder het branchegemiddelde. Deze daling zet in 2025 door. Over de eerste twee maanden van 2025 hebben we een gemiddeld ziekteverzuim van 6,97 procent tegenover een branchegemiddelde van 8,56 procent. We hebben het kortdurend, frequent verzuim kunnen verminderen en een forse daling van het langdurige verzuim kunnen realiseren.’

Voor de momenten dat inhuur toch noodzakelijk is voor de continuïteit van de zorg, heeft GGZ Delfland versneld een aanbesteding voor uitzendbureaus uitgeschreven. ‘Inhuur via uitzendbureaus mag namelijk wel, maar is vele malen duurder. Daarom willen we dit op allerlei manieren proberen in te perken. Onze nieuwe directeur Mens en organisatie, Laura Hielkema, vertelt hier meer over in haar terugblik op 2024. We hebben bijvoorbeeld een flexpool opgericht voor medewerkers die vooral zzp’er waren vanuit de behoefte aan flexibiliteit. Er is daarnaast gestart met het project centraal roosteren. Ook verkennen we met medewerkers en managers of een andere inrichting van diensten de zorgswaarte op bepaalde tijden kan opvangen. En we onderzoeken de mogelijkheid om samen met zeven andere ggz-organisaties een eigen uitzendbureau op te richten.’ De overige bedrijfskosten blijven achter bij de index, ziet Paul in de cijfers. ‘Dat komt met name door de vrijval van een reservering die we in 2023 hadden opgenomen voor onzekerheden rond de vergoeding in de Jeugdwet. Daarnaast is de voorziening voor langdurig zieken gedaald.’ De rentekosten zijn per saldo gedaald, omdat de renteopbrengsten hoger waren en er is afgelost op langlopende leningen.

Investeringsen en afschrijving

Op het gebied van investeringen en afschrijvingen zijn er reguliere vervangingsinvesteringen gedaan, maar waren er verder geen bijzonderheden. Er is daardoor meer afgeschreven dan geïnvesteerd, waardoor de afschrijvingslasten zijn gedaald en de liquide middelen zijn gestegen. ‘Voor de investeringen in het verduurzamen van gebouwen hebben we een deel van de DUMAVA-subsidie benut; de overige investeringen uit deze subsidieregeling voor duurzaam maatschappelijk vastgoed zijn gepland voor 2026 en 2027 vanwege de beschikbare capaciteit bij ons eigen facilitair bureau en bij externe partners.’

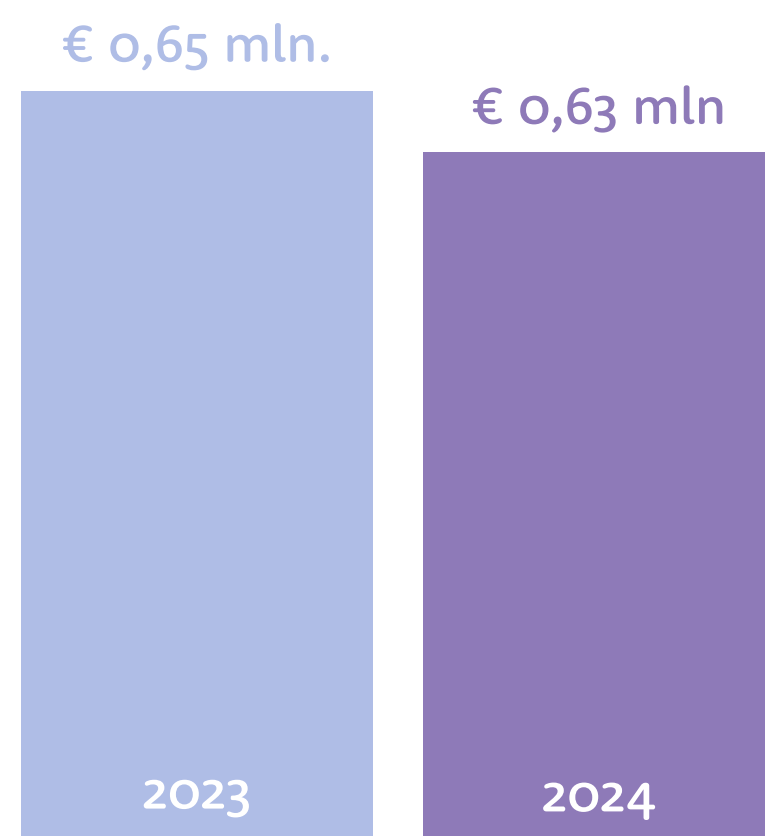

Zorgverzekeringswet	78,8 mln.	56,9 %
Jeugdwet	8,6 mln.	6,2 %
Wet langdurige zorg	26,2 mln.	18,9 %
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	1,0 mln.	0,7 %
Forensische zorg	0,4 mln.	0,3 %
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS	0,8 mln.	0,6 %
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	2,8 mln.	2,0 %
Baten uit onderaanneming	3,9 mln.	2,8 %
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	16,1 mln.	11,6 %
Overige bedrijfsopbrengsten	0 mln.	0,0 %
Totaal	138,6 mln.	100 %

Geconsolideerd resultaat

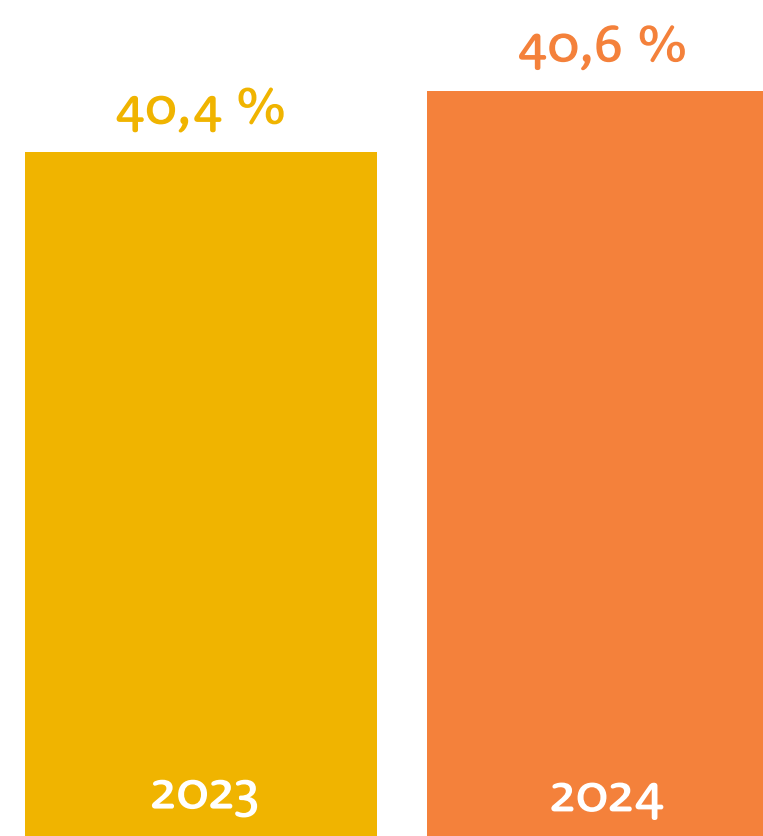
2023	+ € 0,9 mln.
2024	+ € 1,0 mln.

Omzetcijfers 2024

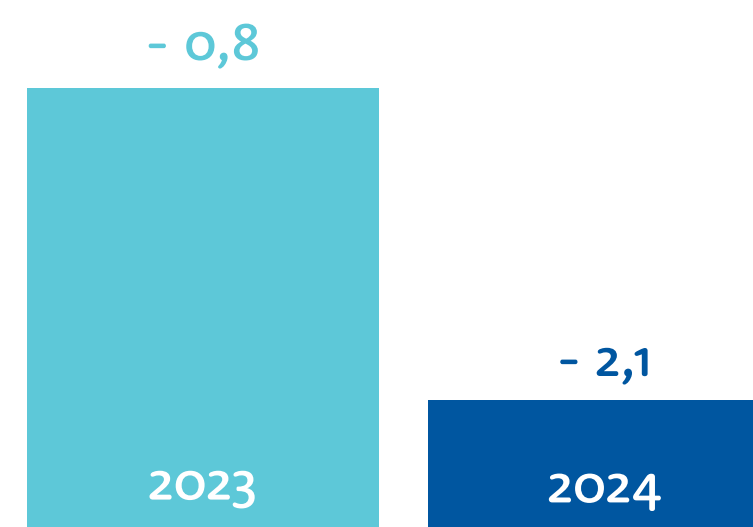
Resultaat GGZ Delfland (enkelvoudig)

Het resultaat is de omzet min de kosten. GGZ Delfland (enkelvoudig) streeft naar een resultaat dat groter is dan € 0,00, zolang de solvabiliteit ruim boven de 25% ligt.

Solvabiliteit (geconsolideerd)

Solvabiliteit (risicobuffer) is het eigen vermogen gedeeld door het totaal vermogen. GGZ Delfland streeft naar een solvabiliteit die groter is dan 25%.

Senior Net Debt to EBITDA (geconsolideerd)

De Senior Net Debt / EBITDA ratio geeft aan in hoeveel jaar een instelling haar rentedragende schuld kan terugbetalen bij een gelijkblijvende jaarlijkse vrije kasstroom. De Net Debt staat voor de bruto schuldpositie minus de

liquide middelen (de netto schuld). De EBITDA is de winst voor rente, winstbelasting en afschrijvingen en wordt gebruikt om de waarde van een bedrijf of onderneming te meten. GGZ Delfland streeft naar een ratio kleiner dan 4.

Toekomstverwachting

Voor 2025 streven we naar een vergelijkbaar resultaat als in 2024.

Arent geeft aan dat zo'n rendement, tussen de 0 en 1 procent, voor de langere termijn te laag is voor een financieel gezonde ontwikkeling van een organisatie. Vanaf 2026 streeft GGZ Delfland daarom naar een rendement tussen de 1 en 2 procent om in elk geval de inflatiecorrectie voor toekomstige investeringen op te kunnen vangen.

Omzetverwachting

De verwachting is dat de omzet in 2025 vooral zal stijgen vanwege de prijsindexatie. 'We hebben geen extra productie begroot. Wel verwachten we dat de groei van de praktijkondersteuner ggz en de uitbreiding binnen de Wmo zal doorzetten, in lijn met onze koers waarin we willen voorkomen dat maatschappelijke problemen uitgroeien tot zorgvragen of het herstel in de weg staan.' GGZ Delfland blijft de komende jaren sturen op het optimaliseren van de bedrijfsprocessen. 'We willen zoveel mogelijk cliënten helpen en de wachttijden verlagen. Daarbij richten we ons ook op het ontzorgen van onze zorgprofessionals, zodat er door digitale ondersteuning en administratieve lastenverlichting meer tijd beschikbaar komt. Niet alleen voor cliënten, maar ook voor hun eigen ontwikkeling en de kwaliteit van de zorg.' In dit kader is GGZ Delfland een van de kartrekkers geworden van het project Regeldruk, een programma uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) dat hoog op de agenda staat van de Nederlandse ggz. Arent: 'Het is bekend dat behandelaren hoge administratieve druk ervaren. Dit vermindert het werkplezier, belemmert innovatie en is simpelweg een grote frustratie met het oog op de mensen die op de wachtlijst staan en het vooruitzicht dat er steeds minder mensen op de arbeidsmarkt beschikbaar zijn. Momenteel wordt bijna 40 procent van de tijd besteed aan administratie. Het doel van dit project is het aandeel terug te brengen naar 20 procent.'

Tarieven ZPM

In 2025 rondt de Nederlandse Zorgautoriteit haar kostprijsonderzoek af, wat in 2026 zal leiden tot volledig nieuwe tarieven voor de Zvw, Wlz en medische vervolgoopleidingen. Dit brengt opnieuw onzekerheden met zich mee; ook over hoe die zich vertalen in de afspraken voor 2026.

Investeringen en opbrengsten vastgoed

Qua investeringen staan vooral de duurzame investeringen op de planning. Op het gebied van vastgoed is de verwachting dat GGZ Delfland de grond waarop de 'zusterflat' op het Joristerrein in Delft staat wil gaan verkopen en/of verpachten, zodat een ontwikkelaar daar huizen op kan bouwen.'

Loonkosten en ziekteverzuim

Voor personeel verwacht Paul net als voorgaande jaren een stijging van de kosten, vanwege de CAO-stijging en het feit dat er meer mensen in loondienst zijn door de wet DBA en de inrichting van de flexpool. 'De CAO-stijging hebben we opgenomen in de begroting, dus die verwachten we te kunnen dekken. De kosten voor de inhuur van personeel zullen naar verwachting dalen, omdat we inhuur zoveel mogelijk willen voorkomen vanwege de hogere kosten van uitzendbureaus. Bovendien vinden we het voor de continuïteit en kwaliteit van zorg echt belangrijk dat ons personeel in loondienst is. Daar zetten we op in. Daarnaast verwachten we dat de inzet op het terugdringen van het verzuim ervoor zal zorgen dat het verzuim in 2025 verder zal dalen.'

Risicomanagement

Op het gebied van risicomanagement zijn er voor GGZ Delfland twee belangrijke aandachtsgebieden: de certificering en beheersmaatregelen op het gebied van zorg en bedrijfsvoering, en het Horizontaal Toezicht in de Zorgverzekeringswet en met de Belastingdienst.

Certificering en beheersmaatregelen

GGZ Delfland is HKZ en NEN 7510 gecertificeerd, waaruit blijkt dat de zorg op orde is en de informatie toegankelijk, vertrouwelijk en goed beveiligd is. Begin 2024 heeft het jaarlijkse hercertificeringstraject plaatsgevonden en hebben we opnieuw de erkenning gekregen.

Met de introductie van de functie internal auditor gedurende 2024 is verder gewerkt aan de opzet van integraal risicomanagement (IRM) binnen GGZ Delfland. IRM gebruiken we vanaf 2025 om in kaart te brengen welke risico's er zijn bij het behalen van de (strategische) doelstellingen van de organisatie en deze op te volgen. Daarnaast wordt nieuwe wet- en regelgeving gemonitord. Dit zal bijdragen aan een nog betere risicobeheersing.

Horizontaal Toezicht

Met de Belastingdienst is het convenant voor Horizontaal Toezicht in 2023 voor drie jaar verlengd. Dat betekent dat de Belastingdienst ook in 2024 inzicht had in onze registratie- en beheerssystemen en vertrouwen heeft in de fiscale strategie en beheersing van GGZ Delfland.

Daarnaast heeft GGZ Delfland over 2024 aan de zorgverzekeraars verantwoord middels Horizontaal Toezicht. Daarbij is de indeling van de verschillende settingen binnen het Zorgprestatiemodel een nieuw risico-aspect geworden. 'Dat betekent dat we aanvullend moeten aantonen hoe we de settingen hebben ingericht en dat onze beheersmaatregelen een uitkomst geven die correct is. In 2025 treffen we de voorbereidingen voor een volgende fase in Horizontaal Toezicht, fase F, zodat de verzekeraar in 2026 nog meer kan vertrouwen op wat wij rapporteren.'

Risicotabel beheersmaatregelen

In de onderstaande tabel beschrijven we welke risico’s GGZ Delfland ziet en wat we doen om ze te beperken of voorkomen.

Zorg

Risico

De zorg voldoet niet aan relevante wet- en regelgeving en/of aan kwaliteitseisen.

Beheersmaatregelen

- Een intern controlesysteem waarmee de organisatie beoordeelt of de geleverde zorg in de Wet langdurige zorg, Zorgverzekeringswet, forensische zorg, de gemeentelijke en de jeugdzorg aan de relevante wet- en regelgeving en contractuele afspraken voldoet.
- Verantwoordingsafspraken met verzekeraars in de Zorgverzekeringswet op basis van Horizontaal Toezicht.
- Een geïntegreerd systeem voor het melden van incidenten en een goed werkend klachtenafhandelingsproces.
- Certificering en borging van de kwaliteit van de geleverde zorg met zorgprogramma’s.
- Een kwaliteitsstatuut waarin staat beschreven hoe wij de kwaliteit van zorg borgen.
- De inrichting van een professionele eerste-, tweede- en derdelijnsorgansiatie.
- Het meten van cliënttevredenheid en de borging daarvan in het zorgproces.

Personeel

Risico

Te weinig ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden, verhoogd ziekteverzuim en/of uitstroom van medewerkers en het niet kunnen vinden van kwalitatief goed opgeleide medewerkers vanwege arbeidsmarkttekorten door vergrijzing en druk op de arbeidsmarkt in het algemeen, in combinatie met de inperking van inhuur vanuit de handhaving van de wet DBA.

Beheersmaatregelen

- Bewust personeelsbeleid met aandacht voor (beroeps)opleidingen, bijscholingsprogramma’s en het aanbieden van een breed scala van interne opleidingsmogelijkheden via Het Leerhuis.
- Actief sturen op verzuimbeheersing
- Signalen via het medewerkerstevredenheidonderzoek vertalen in actief beleid.
- Actief veiligheidsbeleid met nadruk op preventie.

		• Actieve netwerkbenadering van (hoger) onderwijs. • Centraal roosteren voor optimaliseren personele inzetbaarheid en verbeteren flexibiliteit voor medewerkers. • Interne flexpool voor verbeteren flexibiliteit voor medewerkers. • Het hebben van een adviesraad (het inspraakorgaan zorgverleners) met alle zorg- en behandeldisciplines. • Vernieuwd beleid ‘Aandacht voor menselijk maatwerk’ waarmee we inspelen op de groeiende behoefte aan flexibiliteit en maatwerk van onze medewerkers.

Financieel	Risico Onzekerheden zoals de doorwerking van het kostprijsonderzoek en de doorvertaling daarvan in de tarieven naar de toekomst, maar bijvoorbeeld ook aangekondigde bezuinigingen vanuit de overheid kunnen leiden tot onvoldoende financieel resultaat waardoor afgesproken financiële ratio’s niet worden behaald, of de continuïteit van de instelling onder druk komt te staan.	Beheersmaatregelen • Monitoring van resultaat, rentabiliteit en solvabiliteit via maandelijkse managementrapportages en kwartaalverantwoordingen. • Monitoring van liquiditeiten en minimaliseren van rentekosten en/of optimaliseren van renteopbrengsten door actief treasury beheer. • ‘Daily auditing’ op de rechtmatigheid van de geleverde zorg, waardoor het risico op terugbetalingen sterk wordt verkleind. • Realisatie van een meerjarenbeleid en meerjarenbegrotingen om actief in te kunnen spelen op de (on)voorziene toekomstige ontwikkelingen.

Bedrijfsvoering	Risico Achterblijven van productiviteit en het benutten van financiële middelen door ontoereikende informatievoorziening.	Beheersmaatregelen • Dag-, maand- en kwartaalrapportages over de gerealiseerde productie, wachttijden, arbeidsverzuim, aantal fte, declarabiliteit, bedbezetting en controle op de uitputting van de budgetten per financier. • Audits op het productieregistratieproces en continu monitoren van de kwaliteit van de registratie en van de zorg.

Financiële instrumenten
en renterisico

Risico

GGZ Delflandloopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Dit gaat om vastrentende- vorderingen en schulden waarover GGZ Delfland risico’s loopt over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. GGZ Delfland loopt koersrisico over de aangehouden effecten. In de effecten die worden aangehouden door de steunstichtingen, wordt gebruikgemaakt van commodity swaps (grondstoffenswap). De commodity swaps volgen de waarde van de onderliggende grondstoffen. Deze worden aangehouden om het risico van de beleggingsportefeuille beter te spreiden. Dit betreft slechts een klein deel van de effectenportefeuille (minder dan vijf procent). reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

- Continue aandacht voor een juiste vastlegging van cliëntgegevens, zorggegevens en gegevens over financiers in de zorgapplicatie.

Beheersmaatregelen

- Over de vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten gecontracteerd ter afdekking van het renterisico. Een uitgebreide toelichting op de financiële instrumenten en risicobeheersing is opgenomen in de jaarrekening.
- Het actief sturen op het verbeteren van het werkkapitaal en het optimaal benutten van deposito’s.

‘Zo’n bevrologenheid
als bij GGZ Delfland
zie je niet vaak’

De raad van toezicht (rvt) heeft een formele, toezichthoudende rol. Toch gaat het in de terugblik op 2024 vooral over de bevlogen medewerkers van GGZ Delfland. Voorzitter Marc van Aart en rvt-lid Monique Timmerman ervaren een enorme betrokkenheid van medewerkers en managers. ‘Ze vertellen graag waarmee ze bezig zijn en komen hun projecten met trots presenteren. Dat geeft ons ook energie.’

In de feitelijke terugblik van de raad van toezicht (rvt) valt op hoeveel contact de raad van toezicht heeft met de organisatie. Dat past bij hoe Marc en Monique de samenwerking ervaren. Er is veel overleg en wederzijds oprechte interesse. ‘Dat komt ook omdat de basis van de organisatie op orde is’, verklaart Marc. ‘Daardoor kun je als rvt veel meer vanuit vertrouwen meedenken. Het voelt als meedoen. Ieder uiteraard vanuit zijn verantwoordelijkheid en positie, maar de betrokkenheid is groot. Van managers, medewerkers en leden van de cliëntenraad. We zijn allemaal bezig voor hetzelfde doel: mensen met psychische problemen verder helpen. Dat maakt het contact heel natuurlijk en dynamisch.’

Betrokken in de dagelijkse praktijk

Naast het goedkeuren van het beleid en de strategie en de reguliere vergaderingen over de jaarrekening en begroting, gingen leden van de raad van toezicht op locatiebezoek, voerden ze gesprekken met medewerkers en woonden ze de kennis- en informatiebijeenkomsten bij. Monique: ‘Ik vond dat bijzonder inspirerend. Je leert de medewerkers kennen, de projecten waarmee ze bezig zijn en wat hen bezighoudt. Op dat soort momenten proef je de sfeer en bevlogenheid op de verschillende locaties. Het geeft mij een veel diepere en betere blik op de organisatie. Ik ben in 2024 bijvoorbeeld met Marc op bezoek geweest bij de poli in Den Haag Ypenburg. Ze vertelden dat hun populatie zo’n twintig jaar geleden vooral bestond uit jonge ouders. Nu zien ze meer jeugd. Ze groeien mee met de wijk en passen hun diensten aan in het belang van de cliënt. Dat zien we ook op andere plekken binnen GGZ Delfland. Je moet een cliënt helpen binnen zijn context. Soms leidt dit tot een integrale aanpak van het gezin, terwijl op andere plekken de samenwerking met het sociaal domein van wezenlijk belang is voor het herstel van een cliënt. Het is geen statisch geheel.’

Netwerkgzorg vormgeven

Als er in 2024 één onderwerp uitsprong voor Marc en Monique, was het de netwerkgzorg. ‘Als rvt kijk je niet alleen of een organisatie gezond is en kwalitatief goede zorg levert, maar ook of het in de toekomst kan voldoen aan haar maatschappelijke doelstelling. Met het oog op de personele schaarste en groeiende wachtlijsten wordt het steeds belangrijker om samen met netwerkpartners te kijken hoe we cliënten op de juiste plek kunnen helpen. De initiatieven daarvoor zijn al eerder gestart, maar kregen in 2024 duidelijker vorm.’ Marc noemt een netwerkbijeenkomst die GGZ Delfland in het najaar van 2024 in de regio heeft georganiseerd. Monique herinnert zich vier presentaties in de kwaliteitscommissie waarin netwerkprojecten vorm kregen. ‘Dan zie je in een paar minuten hoe een idee, dat een paar jaar geleden is gestart als een papieren tijger, uitmondt in fantastische projecten die concreet worden en waar mensen echt iets aan hebben. Vanuit verschillende hoeken aangevlogen. Mét de patiënt, naar de patiënt, met de gemeenten... Heel nuttig.’

Vroeg voorbereid op zzp-wetgeving

Een ander onderwerp dat Marc eruit licht, is de handhaving van de wetgeving voor zzp'ers. ‘Iris (Bandhoe; red.) heeft hier als bestuurder duidelijk positie over ingenomen. Ze voorzag dat organisaties vroeg of laat aan deze wetgeving moesten voldoen en heeft de organisatie dus vroegtijdig voorbereid op het idee dat we afscheid moeten nemen van zzp'ers. Er is afdeling voor afdeling gekeken hoe we die omslag kunnen maken en er zijn allerlei maatregelen genomen.’ Monique: ‘Daardoor was er op 1 januari geen acuut probleem binnen GGZ Delfland. De paniek die je in het land zag, was er niet bij GGZ Delfland.’

Nieuwe samenstelling raad van toezicht

Wat Marc en Monique zelf minder belangrijk vinden om te noemen, maar wat wel tijd heeft gekost, was de nieuwe samenstelling van de raad van toezicht. Paul Baks nam in 2024 na acht jaar afscheid als voorzitter. Marc: ‘Het team heeft mij gevraagd of ik vanuit mijn ervaring als interim-bestuurder en toezichthouder voorzitter wilde zijn. Met Jochem Oosting hadden we weer vijf leden, maar Martijn Ridderbos maakte eind van het jaar bekend dat hij een nieuwe baan kreeg, die niet samenging met deze positie. Met al deze verschuivingen hebben we kritisch gekeken welke onderwerpen de komende jaren aandacht van ons zullen vragen. In een organisatie met een, weliswaar zeer ervaren, eenhoofdige raad van bestuur en een betrokken directieteam, willen we als raad van toezicht bereikbaar zijn als sparringpartner. Daarom hebben we besloten uit te breiden van vijf naar zes leden en hebben we twee personen geworven: één met een financieel profiel en één met een meer strategisch HR-profiel. Die hebben we gevonden.’ Monique voegt toe: ‘Het speelt ook mee dat in onze rvt iedereen nog vol in het werkende leven staat. We hebben de wens om de connectie met de organisatie te houden. Op deze manier kunnen we er zijn als er iets is.’

Uitdagingen voor de toekomst

Als we tot slot vooruitblikken op de toekomst, verwachten Marc en Monique dat in elk geval vastgoed in 2025 en 2026 op de rvt-agenda zal staan. ‘De zusterflat op het Sint Joris-terrein in Delft komt in zijn laatste levensfase’, licht Marc toe. ‘We zijn nu aan het kijken, met de gemeente, of we die grond kunnen gebruiken voor een andere maatschappelijke functie of woningbouw. Maar ik denk eigenlijk dat dit voor zorgverleners minder relevant is. Voor hen zal het veel meer gaan over: hoe kunnen we samen de groeiende en complexer wordende zorgvraag opvangen. Het zal een hele puzzel zijn, maar tegelijkertijd heb ik alle vertrouwen dat we met innovatie, digitalisering en netwerksamenwerking nieuwe vormen zullen vinden. Medewerkers en managers van GGZ Delfland laten keer op keer zien hoe betrokken ze zijn bij kwetsbare patiënten en hoe ze kunnen meebewegen met wat nodig is. Die inzet beperkt zich niet tot één afdeling. Het zit echt in het dna van de organisatie en de mensen die er werken. Dat heb ik wel eerder gezien bij organisaties, maar je ziet het niet heel vaak. Dus ik geloof erin dat – net als de papieren tijger waarover Monique het zojuist had – er nog veel meer ideeën zullen ontstaan waarmee we de zorg anders en beter kunnen inrichten.’

→ Wij werken volgens de ‘Governancecode Zorg’. Dat betekent dat de taken en bevoegdheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht zijn vastgelegd in statuten, het reglement raad van bestuur en reglement raad van toezicht. De raad van bestuur legt verantwoording af aan de raad van toezicht. Uitgangspunt is dat goed bestuur en toezicht belangrijke voorwaarden zijn voor goede zorg.

Over onze raad van toezicht

De raad van toezicht bestond in 2024 uit:

- Dhr. M.A. van Aart (Marc) - voorzitter sinds 1 april 2024
- Dhr. H.P.S. Baks (Paul) – voorzitter tot 1 april 2024
- Dhr. J.M. Oosting (Jochem)
- Dhr. M. Ridderbos (Martijn)
- Mw. M.R. Timmerman (Monique)
- Mw. Z.D. Woldhuis (Swanet)

Marc van Aart is per 1 april 2024 voorzitter van de raad van toezicht van GGZ Delfland geworden, waarmee hij Paul Baks opvolgde die na twee zittingstermijnen met ingang van die datum is afgetreden. Jochem Oosting is per 1 april 2024 toegetreden als lid van de raad van toezicht van GGZ Delfland.

Per 1 januari 2025 is Martijn Ridderbos afgetreden vanwege een benoeming tot bestuurslid bij de Autoriteit Consument & Markt. Frans Stark heeft Martijn Ridderbos opgevolgd. Daarnaast heeft de raad van toezicht besloten om de samenstelling uit te breiden met een zesde lid. Daarvoor is Yolande van der Linden toegetreden.

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De raad van toezicht toetst of de raad van bestuur bij de beleidsvorming en de uitvoering van de bestuurstaken oog houdt op het belang van de organisatie in relatie tot de maatschappelijke functie en een zorgvuldige en evenwichtige afweging heeft gemaakt van de betrokken belangen.

De raad van toezicht rekent de volgende taken en bevoegdheden in elk geval tot haar verantwoordelijkheid:

- een goed functionerende raad van bestuur (door benoeming, beoordeling en ontslag van de raad van bestuur);
- een goed functionerend intern toezicht (door benoeming, beoordeling en ontslag van (leden van) de raad van toezicht);
- adviseur en klankbord zijn voor de raad van bestuur;
- integraal toezicht houden op het beleid van de raad van bestuur en de algemene gang van zaken in de organisatie;
- strategische beslissingen van de raad van bestuur goedkeuren.

De raad van toezicht ziet er in het bijzonder op toe dat de uitvoering van het bestuursbeleid strookt met de vastgestelde en goedgekeurde beleidsplannen en beleidsuitgangspunten.

Binnen de raad van toezicht zijn er drie commissies:

- Renumeratiecommissie (houdt zich bezig met het functioneren van de raad van bestuur)
- Kwaliteitscommissie (houdt zich bezig met de kwaliteit en veiligheid van zorg)

- Auditcommissie (houdt zich bezig met financiële zaken)

In 2024 is de renumeratiecommissie twee keer bijeengewees, de kwaliteitscommissie en de auditcommissie beide vier keer. Verder was twee keer overleg met de cliëntenraad en twee keer overleg tussen de ondernemingsraad, raad van toezicht en raad van bestuur. Ook bezocht een selectie van de raad van toezicht twee kennis- en informatiebijeenkomsten en waren er, zoals in voorgaande jaren, twee groepsgesprekken met circa vijf medewerkers, een lid van de cliëntenraad en de ondernemingsraad. Bij zulke ontmoetingen wordt in informele sfeer van gedachten gewisseld over onderwerpen die bij de medewerkers en de raad van toezicht leven.

In 2024 hebben zeven reguliere vergaderingen plaatsgevonden.

De belangrijkste zaken waarover gedurende het jaar is gesproken:

- Jaarrekening en bestuursverslag 2023
- Begroting 2025
- Meerjarenbeleid 2025-2027
- Informatietechnologie en digitale ontwikkelingen
- Herontwikkeling zuidzijde terrein Sint Jorisweg in Delft
- Beleggingsportefeuille Stichting Steunvermogen en Stichting Steunfonds
- Maatschappelijke verantwoordelijkheid/innovatieve ontwikkelingen
- Uitbreiding raad van toezicht naar zes leden
- Werving twee nieuwe leden

De raad van toezicht heeft daarnaast een onderlinge bijeenkomst gehad, waarin zelfevaluatie op de agenda stond en is gesproken over de samenwerking van de raad in een nieuwe samenstelling.

Geconsolideerde jaarrekening 2024

Stichting GGZ delfland geconsolideerd

Jaarrekening 2024 (geconsolideerd en enkelvoudig)

INHOUDSOPGAVE	Pagina
1.1 Geconsolideerde jaarrekening	
1.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2024	4
1.1.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024	6
1.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2024	7
1.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling geconsolideerde jaarrekening	8
1.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2024	19
1.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	28
1.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2024	29
1.1.8 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024	30
1.1.9 WNT verantwoording	36
1.2 Enkelvoudige jaarrekening	
1.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2024	39
1.2.2 Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2024	41
1.2.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	42
1.2.4 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2024	43
1.2.5 Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	51
1.2.6 Overzicht langlopende schulden ultimo 2024 (enkelvoudig)	52
1.2.7 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2024	53
1.2.8 Vaststelling en goedkeuring	58
1.3 Overige gegevens	
1.3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	60
1.3.2 Nevenvestigingen	60
1.3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	61

1.1 Geconsolideerde jaarrekening 2024

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

(na resultaatbestemming)

	Ref	31-dec-24	31-dec-23
ACTIVA			
A Vaste Activa			
Materiële vaste activa	1		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		32.733.656	35.204.095
Machines en installaties		7.370.946	7.227.465
Andere vaste bedrijfsmiddelen		4.482.999	4.982.081
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		44.514	179.568
		<u>44.632.115</u>	<u>47.593.208</u>
Financiële vaste activa	2		
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		133.383	63.052
		<u>133.383</u>	<u>63.052</u>
Totaal vaste activa		<u>44.765.498</u>	<u>47.656.260</u>
B Vlottende activa			
Vorraden	3		
Gereed product en handelsgoederen		32.500	32.500
		<u>32.500</u>	<u>32.500</u>
Vorderingen	4		
Op handelsdebiteuren		4.577.372	4.806.948
Overige vorderingen		8.169.431	9.869.793
Overige overlopende activa		2.004.272	925.156
		<u>14.751.075</u>	<u>15.601.897</u>
Effecten	5	3.955.729	3.506.634
Liquide middelen	6	33.701.844	29.015.284
Totaal vlottende activa		<u>52.441.148</u>	<u>48.156.315</u>
C Totaal activa		<u>97.206.646</u>	<u>95.812.575</u>

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

(na resultaatbestemming)

		<u>31-dec-24</u>	<u>31-dec-23</u>
PASSIVA			
D Groepsvermogen/Eigen vermogen	7		
Gestort en opgevraagd kapitaal		2.257.663	2.257.663
Algemene reserve		37.444.904	36.458.469
		<u>39.702.567</u>	<u>38.716.132</u>
E Voorzieningen	8		
Overige		<u>3.037.798</u>	<u>3.449.019</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9		
Schulden aan banken		20.460.000	21.860.000
		<u>20.460.000</u>	<u>21.860.000</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	10		
Schulden aan banken		1.400.000	1.760.755
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		2.383.939	1.861.619
Belastingen en premies sociale verzekeringen te betalen		6.808.525	4.080.900
Schulden ter zake van pensioenen		2.353.743	2.184.561
Overige schulden		18.857.412	18.124.309
Overige passiva		2.202.662	3.775.280
		<u>34.006.281</u>	<u>31.787.424</u>
H Totaal passiva		<u>97.206.646</u>	<u>95.812.575</u>

1.1.2 GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2024

	Ref	2024	2023
BATEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	11		
Zorgverzekeringswet		78.788.647	76.094.404
Wet langdurige zorg		26.212.980	24.624.250
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-		834.178	424.645
Forensische zorg		383.703	711.037
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		2.778.484	2.530.895
Baten uit onderaanneming		3.828.284	3.360.732
Opbrengsten Jeugdwet		8.613.224	10.342.084
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		989.936	1.197.403
		<u>122.429.436</u>	<u>119.285.450</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	12	16.147.001	13.693.426
Netto omzet		<u>138.576.437</u>	<u>132.978.876</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	13	-1.592	207.000
		<u>-1.592</u>	<u>207.000</u>
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>138.574.845</u>	<u>133.185.876</u>
LASTEN			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	14	13.338.383	10.820.052
Lonen en salarissen	15	73.306.591	69.426.550
Sociale lasten	15	11.682.133	10.850.066
Pensioenlasten	15	7.292.705	6.710.366
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	16	5.466.344	5.740.972
Overige bedrijfskosten	17	27.356.318	29.029.037
Som der bedrijfslasten		<u>138.442.474</u>	<u>132.577.043</u>
Opbrengsten vorderingen die behoren tot vaste activa en van effecten	18	449.095	338.903
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19	984.660	581.973
Rentelasten en soortgelijke kosten	19	-579.698	-632.025
		<u>854.057</u>	<u>288.851</u>
RESULTAAT		<u>986.428</u>	<u>897.684</u>
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u>986.428</u>	<u>897.684</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2024</u>	<u>2023</u>
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene en overige reserves		986.428	897.684
		<u>986.428</u>	<u>897.684</u>

1.1.3 GECONSOLIDEERDE KASSTROOM OVER 2024

	Ref	2024	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Som der bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten		132.371	608.833
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	16	5.467.942	5.740.972
- mutaties voorzieningen	8	-411.221	1.487.047
		5.056.721	7.228.019
Veranderingen in werkkapitaal:			
- vorderingen	4	850.822	2.663.594
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	2.579.612	4.174.028
		3.430.434	6.837.622
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		8.619.526	14.674.474
Ontvangen interest	19	984.660	581.948
Betaalde interest	19	-579.698	-632.025
		404.962	-50.077
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		9.024.488	14.624.397
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1	-2.506.842	-1.739.017
Verwerving belang Onderl. WaarborgMij MediRisk BA	2	-100.000	0
Afname belang Onderl. WaarborgMij CentraMed	2	29.669	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-2.577.173	-1.739.017
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie vermogens componenten		0	-293.448
Aflossing langlopende schulden	9	-1.760.755	-1.760.755
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.760.755	-2.054.203
Mutatie geldmiddelen		4.686.560	10.831.177
Stand geldmiddelen per 1 januari	6	29.015.284	18.184.107
Stand geldmiddelen per 31 december	6	33.701.844	29.015.284
Mutatie geldmiddelen		4.686.560	10.831.177

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.4.1 Algemeen

Activiteiten

Zorginstelling Stichting GGZ Delfland geconsolideerd is statutair (en feitelijk) gevestigd te Delft, op het adres Sint Jorisweg 2 en is geregistreerd onder KvK-nummer 27181317.

De belangrijkste activiteiten zijn de ambulante en klinische GGZ behandeling in de ZVW, WLZ, FZ en jeugdzorg, het leveren van begeleiding en ondersteuning in de WMO en het beschikbaarstellen van de POH-GGZ functie bij de huisartsen. In de geconsolideerde cijfers 2023 en 2024 zijn de jaarrekeningen van de Stichting Steunfonds en de stichting Steunvermogen opgenomen.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. De stichting heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die in de consolidatie betrokken zijn.

- Stichting Steunvermogen van GGZ Delfland te Delft, geregistreerd bij kamer van koophandel onder Kkv-nummer 41146703. 100% belang
- Stichting Steunfonds Patiënten en ex-patiënten Psychiatrisch Centrum Joris te Delft, geregistreerd bij kamer van koophandel onder Kkv-nummer 41145932, 100% belang

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. De geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekeningen zijn opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW - voor zover deze volgens deze regeling van toepassing zijn - en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2024 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.4.1 Algemeen

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van opbrengsten en kosten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van zorginstelling GGZ Delfland zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de vennootschap direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Deelnemingen waarop geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie. Intercompany transacties, intercompany winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd.

Ongerealiseerde verliezen op intercompany transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De in de consolidatie begrepen stichtingen zijn:

- Stichting Steunvermogen van GGZ Delfland te Delft
- Stichting Steunfonds Patiënten en Ex-patiënten van GGZ Delfland te Delft

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van zorginstelling GGZ Delfland.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe realiseerbare waarde.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroom genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij rekening wordt gehouden met de gemiddelde rentevoet op langlopende leningen van 2,53% in 2024 (2,54% in 2023).

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten gewaardeerd op de manier zoals beschreven in de grondslagen voor de desbetreffende financiële instrumenten.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Terreinen : 0%.
- Bedrijfsgebouwen : 3,33% tot 10 %.
- Machines en installaties : 6,67% tot 10 %.
- Inventaris : 12,5 %.
- Vervoermiddelen : 20 %.
- Automatisering : 33,33 %.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Groot onderhoud

Met ingang van 1-1-2023 is een stelselwijziging doorgevoerd in kader van de componentenbenadering onder gelijktijdige opheffing van de voorziening groot onderhoud.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs.

Verstrekte leningen

Verstrekte leningen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. Indien geen sprake is van (substantiële) agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Hierbij wordt op basis van de aard van de debiteur en de ouderdom van de vordering een inschatting gemaakt van de oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

De onder de effecten opgenomen investeringen in eigen vermogensinstrumenten, die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en die niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen kostprijs. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst en verliesrekening. Indien van een dergelijk individueel effect de reële waarde onder de kostprijs komt, wordt de waardevermindering direct verwerkt ten laste van de winst en verliesrekening. De onder de effecten opgenomen investeringen in eigen vermogensinstrumenten, die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en die beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen reële waarde met onrealiseerde waardeveranderingen via de herwaarderingsreserve.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via het eigen vermogen worden in de eerste waardering verwerkt. Bij verkoop van de effecten aan een derde worden de transactiekosten in de winst en verliesrekening verwerkt.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden verwerkt in de eerste waardering. Effecten als onderdeel van de vlottende activa hebben een looptijd korter dan een jaar. Effecten staan wel ter vrije beschikking aan de entiteit. De effecten binnen de steunstichtingen worden beheerd door Kaya Capital in fonds Kaya 1. De Kaya1 heeft het risico verdeeld tussen aandelen en obligaties. Negen beleggingscategorieën en zeven regio's maken deel uit van de portefeuille in zorgvuldig op elkaar afgestemde verhoudingen. Door de spreiding over de verschillende categorieën en regio's wordt/is het risico beperkt.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen staan wel ter vrije beschikking van de entiteit.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien het verschil tussen de nominale en contante waarde van de verplichtingen materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

Aanvullend op de hiervoor vermelde algemene grondslagen voor voorzieningen, gelden de volgende specifieke grondslagen per voorziening:

Voorziening Sloop/leegstand

Voor de gebouwen Verlaat en Flat op het Joristerrein wordt al enige jaren een voorziening getroffen om de uiteindelijke sloop van deze gebouwen te kunnen betalen. Wegens opzegging van enkele huurcontracten is vanaf 2023 ook sprake van een voorziening leegstand van een deel van deze panden.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,5% (2023: 3,5%).

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2024 vallen, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar.

Voorziening Generatiepact

In kader van de CAO kan een bepaalde groep werknemers onder voorwaarden deelnemen aan het generatiepact. De mogelijke kosten die hieraan verbonden zijn voor GGZ Delfland worden als voorziening opgenomen op de balans voor een periode van maximaal 4 jaar voor pensioendatum conform CAO.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (substantiële) agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

De stichting heeft leasecontracten waarbij de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet nagenoeg geheel door de stichting worden gedragen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de geconsolideerde winst- en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Uitgangspunten voor de netto-omzetverantwoording voor het boekjaar 2024

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Uitgangspunten Sociaal Domein en Jeugd

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en of Jeugdwet-omzet heeft de stichting de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen.

Als gevolg van de decentralisatie en de diverse aanbestedingen is er sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Het feit dat per regio, gemeente en hoofdaanemers andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, retourberichten iWmo, overeengekomen social return afspraken, specifieke bevindingen uit controle van de verantwoordingen etc.) veroorzaakt complexiteit om te voldoen aan de eisen van de afzonderlijke afspraken. De omzet en onzekerheden zijn verwerkt op basis van beste schatting in de jaarrekening, maar kunnen tot nagekomen effecten leiden in volgende jaren.

Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld. De verantwoording aan de hoofdaanemers wordt in een vergelijkbaar proces als het ISD-protocol afgewikkeld.

De wijze waarop de individuele gemeenten en hoofdaanemers overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening 2024.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Uitgangspunten ZvW

In het kader van het Horizontaal Toezicht heeft GGZ Delfland uitgebreide controles ingericht voor de borging van de wet- en regelgeving. De afgelopen jaren zijn er geen in het kader van Horizontaal Toezicht geen bijzonderheden geconstateerd in de omzetverantwoording. DSW heeft voor schadelastjaar 2024 als representerende zorgverzekeraar een reperformance uitgevoerd waaruit geen issues naar boven zijn gekomen. Naar verwachting zal DSW op korte termijn een akkoord geven op de HT status 2024. Zilveren Kruis zal naar verwachting als 2e zorgverzekeraar in het kader van Horizontaal Toezicht in de 2e helft van 2025 nog een definitief akkoord moeten geven over het oordeel van de representerende zorgverzekeraar DSW. De voorlopige uitkomsten van het Horizontaal Toezicht van GGZ Delfland zijn afgestemd met de coördinerend verzekeraar en verwerkt in de jaarrekening. Stichting GGZ Delfland heeft naar beste weten de zorg verleend en verantwoord, maar kan niet uitsluiten, dat er ten aanzien van gepast gebruik nog aanpassingen voortvloeien. Omdat de omvang niet is in te schatten is hiermee geen rekening gehouden in de jaarrekening 2024.

In de ZPM-omzetbepaling in 2024 is rekening gehouden bij de opbrengstverantwoording met de contractvoorwaarden van de verschillende zorgverzekeraars. Voor zover uit de analyse op (deel)contract niveau een verwachte overproductie of te hoge kosten per unieke client (KPUC) blijkt, is deze als reservering verantwoord ten laste van de omzet. Daarnaast zijn o.b.v. de contractafspraken en aanvullende afspraken in 2023 en 2024 inschattingen gemaakt over de hoogte van de Transitie Prestaties in 2023 en 2024. De Transitie Prestatie geeft de mogelijkheid voor GGZ Delfland om afspraken te maken om een eventuele negatieve impact op de ZVW-opbrengsten als gevolg van de transitie in 2022 naar het ZPM te kunnen beperken.

De in deze jaarrekening 2024 uitgewerkte en onderbouwde schattingen kunnen in de realisatie afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars. De in deze jaarrekening opgenomen bedragen zijn gebaseerd op de beste schatting.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Uitgangspunten WLZ

Het budget aanvaardbare kosten wordt bepaald aan de hand van de beleidsregel aanvaardbare kosten opgesteld door de NZa, aangevuld met intern berekende aanpassingen uit hoofde van nacalculeerbare posten. De financiering van de langdurige zorg, overeenkomstig de WLZ, is geregeld middels een overeenkomst waarin een productieafsprake is vastgelegd in maximale aantallen dagen en overige prestaties maal tarief. Het verschil tussen de ontvangen bedragen en het vastgestelde budget is in de balans opgenomen als "Nog in tarieven te verrekenen financieringsoverschot en/of tekort" (financieringsverschil).

(Overheids)subsidies

(Overheids)subsidies op verschillende plekken in de jaarrekening (o.a. subsidies VWS, Zorginstituut, beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties) worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Overige baten uit onderaanneming of beroeps- of bedrijfsmatige zorg en andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Opbrengsten uit onderaanneming of beroeps- of bedrijfsmatige zorg en andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten voor personeel niet in loondienst, honorarium voor vrijgevestigde medisch specialisten en de kosten van inzet onderaannemers worden in de exploitatie verwerkt in het jaar waarover de betreffende diensten zijn geleverd.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten).

Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding.

Pensioenen

Stichting GGZ Delfland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij GGZ Delfland. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). GGZ Delfland betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De actuele dekkingsgraad van december 2024 is 109,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 104%. Bij een dekkingsgraad van tenminste 110% kan PFZW volledig indexeren.

PFZW voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten. GGZ Delfland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting GGZ Delfland heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op bedrijfsterreinen, op vaste activa in ontwikkeling en op vooruitbetalingen op de materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van immateriële en materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten. Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen. Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst en verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

Waardeveranderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de geconsolideerde winst en verliesrekening.

Renterisico

GGZ Delfland loopt met name renterisico over de rentedragende langlopende vorderingen (onder financiële vaste activa) en rentedragende langlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Dit betreffen vastrentende vorderingen en schulden waarover GGZ Delfland risico's loopt over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten gecontracteerd ter afdekking van het renterisico.

Kredietrisico

Het maximale kredietrisico komt overeen met de in de balans opgenomen activa en betreft met name het bedrag aan vorderingen onder financiële vaste activa en vorderingen. Er zijn voorzieningen getroffen voor mogelijke oninbaarheid. In het verleden hebben op beperkte schaal afboekingen plaatsgevonden op vorderingen. Het kredietrisico wordt beperkt geacht en wordt beheerst door onder meer adequaat debiteurenbeheer.

Liquiditeitsrisico

Beheersing van het liquiditeitsrisico vindt plaats door te streven naar voldoende liquiditeitsbuffer, en door zorg te dragen voor voldoende cashflow. Beheersing van de cashflow vindt plaats door strikt cashflowmanagement, door het plannen van nieuwe investeringen, alsmede door actief management van het werkkapitaal.

Valutarisico

GGZ Delfland loopt geen valutarisico doordat alle transacties in euro's zijn.

1.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Aflossing langlopende schulden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van kapitaalbelangen en investeringen materiële vaste activa zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2024	2023
Boekwaarde per 1 januari	47.593.208	51.625.195
Bij: investeringen	2.506.842	1.739.017
Bij: herwaarderingen	0	-3.730
Af: afschrijvingen	5.466.344	5.740.972
Af: desinvesteringen	1.591	26.301
Boekwaarde per 31 december	44.632.115	47.593.208

Toelichting materiële vaste activa:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht Materiele vaste activa. De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor de langlopende schulden. Een klein deel van de materiële vaste activa wordt verhuurd.

2. Financiële vaste activa

	2024	2023
Onderl. WaarborgMij CentraMed	33.383	63.052
Onderl. WaarborgMij MediRisk BA	100.000	0
Boekwaarde per 31 december	133.383	63.052

Toelichting financiële vaste activa:

In het jaar 2024 heeft GGZ Delfland de medische aansprakelijkheid verzekerd bij MediRisk. Om dit mogelijk te maken is GGZ Delfland lid geworden van de Onderlinge Waarbormaatshappij MediRisk BA. Hiervoor is een ledenvermogen van €100.000,- gestort. Per 01-01-2025 is GGZ Delfland niet langer verzekerd bij MediRisk, maar wederom bij CentraMed zoals in eerdere jaren. De terugbetaaltermijn van de ledenrekening bij MediRisk is 10 jaar en valt derhalve in een keer vrij op 01-01-2035.

In voorgaand jaar stond het ledenkapitaal van de Onderlinge Waarbormaatshappij Centramed opgenomen onder de overige vorderingen. Aangezien dit een vordering met een looptijd langer dan een jaar betreft is deze gereclassificeerd naar de financiële vaste activa in 2024. Dit is eveneens in de vergelijkende cijfers (2023) verwerkt.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kern-activiteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
Rechtstreekse kapitaalbelangen < 20%:					
Onderl. WaarborgMij CentraMed		33.383	0,11%	31.236.000	1.724.000
'Het verschaft kapitaal is na opzegging van de polis per 1-1-2024 eerst per 1-1-2034 opeisbaar.					
Onderlinge Waarbormaatshappij MediRisk BA		100.000	0%	0	0

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

Vlottende activa

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
Gereed product en handelsgoederen	32.500	32.500
Totaal voorraden	32.500	32.500

Toelichting voorraden:

Dit betreft voor een bedrag van € 12.500 voorraden van de horeca op de locaties Delft en Schiedam. Voor de voorraad van de apotheek in Delft bedraagt de waarde € 20.000.

4. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
Op handelsdebiteuren	4.577.372	4.806.948
Overige vorderingen		
Personeel	158.540	147.502
Transitievergoedingen	254.742	333.444
Subsidies	380.739	306.891
ZvW	5.198	0
Jeugdwet	740.121	1.187.621
Justitie	244.049	124.372
Wlz	510.461	182.552
Overige vorderingen	5.875.581	7.587.411
Totaal overige vorderingen	8.169.431	9.869.793
Vooruitbetaalde bedragen	1.986.043	908.531
Overlopende activa	18.229	16.625
Totaal overlopende activa	2.004.272	925.156
Totaal vorderingen en overlopende activa	14.751.075	15.601.897

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Alle opgenomen vorderingen hebben een resterende looptijd van < 1 jaar.

Handelsdebiteuren

De debiteuren bevat grotendeels vorderingen op zorgverzekeraars en gemeenten. Het risico op oninbaarheid is hierdoor beperkt. Op de vorderingen is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht van € 58.889,64

Transitievergoedingen

Bij transitievergoedingen is het bedrag opgenomen wat GGZ Delfland bij uitdiensttreding van langdurig zieke medewerkers moet uitbetalen en kan terugvorderen bij UWV.

Subsidies

De vordering inzake subsidies betreft subsidiabele prestaties die zijn geleverd in 2024 of eerdere jaren, waarvoor nog geen gelden zijn ontvangen.

Jeugdwet

De daling van de vorderingen inzake de Jeugdwet zijn veroorzaakt door de afwikkeling van vorderingen uit oude jaren.

Overige vorderingen

In de overige vorderingen zijn facturen die begin 2025 zijn verstuurd maar betrekking hadden op het boekjaar 2024 opgenomen. Verder is hier opgenomen het saldo nog te factureren omzet die in de maanden januari en februari 2025 is verstuurd. De overige vorderingen bestaan met name uit nog te factureren bedragen inzake de GMAP, ZPM, Transitieprestaties en OZ dagbesteding.

Vooruitbetaalde bedragen

Dit betreft kosten voor het jaar 2025 die in 2024 zijn betaald.

Overige overlopende activa

Dit betreft opbrengsten 2024 die in 2025 zijn ontvangen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

4. Vorderingen

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Onder de overige vorderingen is € 510.461 begrepen inzake vorderingen uit hoofde van financieringstekort

	2023	2024	totaal
Nog in tarieven te verrekenen financieringstekort			
Saldo per 1 januari	0	0	0
Financieringsverschil boekjaar	182.552	510.461	693.013
Betalingen/ontvangsten	-182.552	0	-182.552
Subtotaal mutatie boekjaar	0	510.461	510.461
Saldo per 31 december	0	510.461	510.461

Stadium van vaststelling (per erkenning):

GGZ Delfland

c

b

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgkantoren

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-24	31-dec-23
Waarvan gepresenteerd als:		
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	510.461	182.552
	<u>510.461</u>	<u>182.552</u>

Toelichting financieringsverschil in boekjaar:

Het financieringstekort betreft het verschil tussen de afgesproken productie en de ontvangen voorschotten in 2024.

5. Effecten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
Effecten	3.955.729	3.506.634
Totaal effecten	<u>3.955.729</u>	<u>3.506.634</u>

Toelichting effecten:

De effecten worden aangehouden door de twee Steunstichtingen, de Stichting Steunfonds en de Stichting Steunvermogen. De effecten zijn bij een vermogensbeheerder ondergebracht. Er wordt niet actief gehandeld, de mutaties in het saldo per jaareinde worden veroorzaakt door koerswijzigingen.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
Bankrekeningen	33.698.660	4.014.713
Kassen	3.184	571
Deposito's	0	25.000.000
Totaal liquide middelen	<u>33.701.844</u>	<u>29.015.284</u>

Toelichting liquide middelen:

Er worden ultimo 2024 geen deposito's meer aangehouden. De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

PASSIVA

7. Groepsvermogen/Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-24	31-dec-23
Gestort en opgevraagd kapitaal	2.257.663	2.257.663
Algemene reserve	37.444.904	36.458.469
Totaal eigen vermogen	39.702.567	38.716.132

Kapitaal

	Saldo per 31-dec-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-24
Gestort en opgevraagd kapitaal	2.257.663	0	0	2.257.663
Totaal kapitaal	2.257.663	0	0	2.257.663

Algemene en overige reserves

	Saldo per 31-dec-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-24
Het verloop is als volgt weer te geven:				
Overige reserves:				
Algemene reserve	36.458.469	986.428	7	37.444.904
Totaal overige reserves	36.458.469	986.428	7	37.444.904

	Saldo per 31-dec-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
Gestort en opgevraagd kapitaal	2.257.663	0	0	2.257.663
Totaal kapitaal	2.257.663	0	0	2.257.663

Algemene en overige reserves

	Saldo per 31-dec-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
Het verloop is als volgt weer te geven:				
Overige reserves:				
Overige reserves	35.560.785	897.684	0	36.458.469
Totaal overige reserves	35.560.785	897.684	0	36.458.469

Toelichting eigen vermogen:

Het eigen vermogen is afgelopen boekjaar toegenomen door het geconsolideerde positieve resultaat van € 986.428.

Het enkelvoudige resultaat van GGZ Delfland bedraagt € 625.603 positief (2023 € 647.626 positief)

Het enkelvoudige resultaat van de Stichting Steunfonds bedraagt € 70.641 positief (2023 € 51.250 positief).

Het enkelvoudige resultaat van de Stichting Steunvermogen bedraagt € 290.185 positief (2023 € 198.809 positief)

Het vermogen van de Steunstichtingen in deze geconsolideerde cijfers bedraagt € 3.717.923 per 31-12-2024 (€ 3.357.053 per 31-12-2023)

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

8. Voorzieningen

	Saldo per	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Oprenten en verandering disconterings- voet	Saldo per
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	31-dec-23					31-dec-24
Sloop	861.213	96.000	0	0	0	957.213
Leegstand	150.000	150.000	0	0	0	300.000
Jubileumverplichtingen	880.052	0	-34.696	-14.429	0	830.927
Langdurig zieken	1.348.739	577.423	-1.159.774	0	0	766.388
Generatiepact	209.015	0	-25.745	0	0	183.270
Totaal voorzieningen	<u>3.449.019</u>	<u>823.423</u>	<u>-1.220.215</u>	<u>-14.429</u>	<u>0</u>	<u>3.037.798</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-24
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.042.129
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.995.669
hiervan > 5 jaar	404.322

Toelichting voorzieningen algemeen:

Voor een nadere toelichting van gebruikte grondslagen bij de diverse voorzieningen wordt verwezen naar het onderdeel grondslagen.

Toelichting voorziening sloop:

Deze voorziening bestaat per per jaareinde uit een voorziening € 957.213 voor de toekomstige sloop van de zusterflat en de gebouwen aan het Verlaat die momenteel nog als studenten huisvesting in gebruik zijn.

Toelichting voorziening leegstand

Er is in 2023 is een voorziening gevormd inzake leegstand van gehuurde ruimtes van gebouwen waarvan de huur is opgezegd ten bedrage van € 150.000. In 2024 is deze met € 150.000,- opgehoogd in verband met verhoogde leegstand van huurpanden.

Toelichting voorziening jubileumverplichtingen:

Jaarlijks wordt op basis van het actuele personeelsbestand een berekening gemaakt van de toekomstige jubileumkosten rekening houdend met de duur van de arbeidscontracten en de gemiddelde vertrekkans.

Toelichting voorziening langdurig zieken:

Voor medewerkers die langer dan 26 weken ziek zijn wordt een voorziening berekend tot aan de waarschijnlijke ontslagdatum en de kans dat de betrokken medewerkers ook daadwerkelijk na twee jaar ziekte met ontslag zullen gaan. Het gaat hierbij om de salariskosten tot ontslagdatum en de dan verschuldigde transitievergoeding.

Toelichting Generatiepact:

In de laatste CAO is voor medewerkers met een belastende functie onder voorwaarden een mogelijkheid geschapen om 20% korter te gaan werken waarbij de helft, 10% wordt gecompenseerd door de werkgever.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2024	2023
Stand per 1 januari	23.620.755	25.381.511
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	1.760.755	1.760.755
Stand per 31 december	21.860.000	23.620.755
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.400.000	1.760.755
Stand langlopende schulden per 31 december	20.460.000	21.860.000

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.400.000	1.760.755
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	20.460.000	21.860.000
hiervan > 5 jaar	14.860.000	16.260.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting langlopende schulden:

De verstrekte langlopende leningen aangegaan zij met uitzondering van de hieronder vermelde groenlening bij de ING volledig geborgd door het Waarborgfonds voor de Zorg. De hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen is door het waarborgfonds bij de borging overgenomen van de bank.

In 2022 is een groenlening aangetrokken van € 2.000.000 bij de ING, deze lening is niet geborgd door het waarborgfonds. Hierop is hypothecaire zekerheid verstrekt.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

10. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
Schulden aan banken	1.400.000	1.760.755
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	2.383.939	1.861.619
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.808.525	4.080.900
Schulden ter zake van pensioenen	2.353.743	2.184.561
Overige schulden		
ZvW	386.544	439.846
Persoonlijk levensfase budget	6.898.705	6.795.247
reservering vakantiegeld	3.151.107	2.980.109
reservering vakantiedagen en JUS	4.917.399	4.425.715
nog te betalen kosten	3.503.657	3.483.392
Totaal overige schulden	18.857.412	18.124.309
Overige passiva		
Justitie	272.457	0
Jeugdwet	194.456	652.608
Waarborgsommen	17.500	17.500
Subsidies	642.468	1.944.048
Doel	90.000	208.824
Personeel	720.919	663.407
Rente	261.640	285.671
Overige passiva	3.222	3.222
Totaal overige passiva	2.202.662	3.775.280
Totaal kortlopende schulden	34.006.281	31.787.424

Toelichting kortlopende schulden:

Alle overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Schulden aan banken

Het genoemde bedrag ad € 1.400.00 betreft de aflossingen op langlopende schulden die in 2025 plaats zullen vinden en om die reden als kortlopende schuld zijn opgenomen.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

De stijging van deze post in 2024 wordt veroorzaakt door de stijging van de personele lasten als gevolg van CAO stijgingen, waardoor eveneens de loonheffingen en premies sociale verzekeringen zijn gestegen.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Het saldo betreft reguliere facturen die per jaareinde nog niet waren voldaan.

Schulden ter zake van pensioenen

Dit is het saldo van de verschuldigde pensioenpremie per jaareinde.

ZvW

Het bedrag betreft het saldo van nog niet afgewikkelde jaren van de DBC-systematiek

Persoonlijk levensfase budget/reservering vakantiegeld/reservering vakantiedagen en JUS

Deze reserveringen zijn gestegen ten opzichte van 2023 met een totaalbedrag van € 274.456 (2,8%). Dit is lager dan de CAO stijgingen in 2024. De groei is lager doordat er veel medewerkers met pensioen zijn gegaan met een hoge waarde aan uren die zijn opgenomen in 2024. Het totaal aantal uren dat is gereserveerd is daarmee gedaald.

Jeugdwet

Het genoemde bedrag van € 652.608 bestaat uit nog te ontvangen facturen.

Subsidies

De daling is met name veroorzaakt doordat er ultimo 2023 een bedrag van € 1.605.860 aan nog terug te betalen SPUK-gelden was opgenomen. Deze zijn in 2024 betaald.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn geconcentreerd bij drie grote verzekeraars.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de langlopende schulden benadert de boekwaarde. De boekwaarde van de leningen bedraagt € 21.860.000. De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Vanaf 2006 zijn de langlopende leningen voor zover als mogelijk bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector ondergebracht. De hieraan verbonden obligoverplichting bedraagt op basis van de uitstaande geborgde leningen per ultimo 2024 3% van € 20.135.000 = € 604.050. Deze obligoverplichting wordt indien het WfZ daarop een beroep doet in de vorm van een renteloze lening aan het WfZ aangeboden.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Voor het kalenderjaar 2024 is een bovengrens vastgesteld van € 30.211,6 miljoen, prijsniveau 2024, inclusief de loon- en prijsbijstelling 2024, maar exclusief de beschikbaarheidsbijdragen als bedoeld in artikel 56a Wmg voor medisch-specialistische zorg. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2024.

Stichting GGZ Delfland is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2024.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële controles door zorgkantoren, zorgverzekeraars, justitie en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële controles zijn vooralsnog onzeker. GGZ Delfland heeft op basis van een risicoanalyse een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de hieruit voortvloeiende risico's en verplichtingen. Daarbij is rekening gehouden met uitkomsten van interne en externe controles en specifiek voor de ZVW dat in afstemming met de representerende zorgverzekeraar DSW en de 2e zorgverzekeraar Zilveren Kruis afstemming heeft plaatsgevonden in het kader van Horizontaal Toezicht over de administratieve vastlegging van de geleverde zorg.

Dezelfde onzekerheid is aan de orde met betrekking tot de definitieve vaststelling van subsidies. Niet uitgesloten kan worden dat de verwerkte bedragen bij de definitieve vaststelling nog substantieel bijgesteld worden. Deze bijstellingen zullen dan in het resultaat van het boekjaar verwerkt worden, waarin de bijstelling voldoende aannemelijk wordt.

GGZ Delfland verwacht uit hoofde van genoemde controles, subsidievaststellingen en de status van het Horizontaal Toezicht in de ZVW overigens geen noemenswaardige correcties op de verantwoorde opbrengsten.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2024

Overzicht langlopende huurovereenkomsten

Locatie	Huur/verhuur	ingangsdatum	looptijd	jaarbedrag
Smallsteps B.V.	verhuur	01-07-2025	onbep tijd	89K
Maatschap Fysiotherapie Jorisweg	verhuur	01-01-2016	onbep tijd	22K
Praktijk Roeleven	verhuur	01-01-2019	jaarlijks	2K
Diëtetiek Tanja Etman	verhuur	01-01-2018	jaarlijks	1K
Zusterflat (Aan 't Verlaat 31, Delft)	verhuur	01-12-2025	jaarlijks	50K
Paviljoens (Aan 't Verlaat 33a t/m 33v)	verhuur	01-01-2015	jaarlijks	83K
Div woningen Delft	verhuur	01-10-2021	onbep tijd	106K
Div woningen Delft/Schiedam	huur	div	onbep tijd	178K
Hoflaan, Vlaardingen	huur	01-05-2023	5 jaar	42K
Buitenhofdreef, Delft	huur	div wijkcentra	gebruik	31K
Spinhuispad, Schiedam	huur	01-01-2023	4,5 jaar	102K
Verhagenplein, Naaldwijk	huur	01-10-2021	onbep tijd	80K
Vlietlandplein, Schiedam	huur	01-01-2019	onbep tijd	158K
Kiekendiefstraat, Den Haag	huur	01-02-2020	onbep tijd	77K
Van Groenewegenstraat, Delft	huur	01-08-2018	jaarlijks	15K
Spijkenisse MC, Spijkenisse	huur	01-07-2018	jaarlijks	227K
Woordbouwerplein Hellevoetsluis	huur	01-08-2018	10 jaar	23K
Stokdijkkade, Naaldwijk	huur	01-04-2015	jaarlijks	164K
Zuidvliet, Maassluis	huur	01-08-2015	onbep tijd	7K
Dorpsstraat, Nootdorp	huur	01-10-2022	6 jaar	84K
Schietbaanstraat, Rotterdam	huur	01-08-2017	9 jaar	533K
Beukenlaan, Delft	huur	31-12-2020	jaarlijks	19K
Keijzershof, Pijnacker Nootdorp	huur	01-01-2023	jaarlijks	19K
Wilhelminastraat, Berkel en Rodenrij	huur	01-09-2024	3 jaar	13K

Overzicht overige langlopende contracten

Betreft		ingangsdatum	looptijd	jaarbedrag
Minddistrict	Ehealth	2023	3 jaar	171K
Value Care zorg bv	registratie volgsyst	2014	onbep tijd	345K
Canon Nederland NV	Multifunctionals	2020	5 jaar	144K
Bink Mobiliteit	2 zorgbussen	2020	6 jaar	40K
FarMedVisie	EVS	2013	onbep tijd	122K
Asito B.V.	Schoonmaak	2023	5 jaar	1.547K
AFAS ERP Software B.V.	Programmatuur	2011	onbep tijd	153K
Nexus Nederland B.V.	Programmatuur	2024	3 jaar	770K

1.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
Stand per 1 januari						
- aanschafwaarde	68.843.030	12.120.605	13.023.653	179.568	0	94.166.855
- cumulatieve afschrijvingen	33.638.935	4.893.140	8.041.572	0	0	46.573.647
Boekwaarde per 1 januari	<u>35.204.095</u>	<u>7.227.465</u>	<u>4.982.081</u>	<u>179.568</u>	<u>0</u>	<u>47.593.208</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	608.274	762.266	1.091.788	44.514	0	2.506.842
- afschrijvingen	3.099.398	664.169	1.702.777	0	0	5.466.344
Geactiveerde projecten	22.529	45.385	111.654	-179.568	0	0
Desinvesteringen						
.aanschafwaarde	1.845	4.446	772.465	0	0	778.756
.cumulatieve afschrijvingen	0	4.446	772.718	0	0	777.164
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.470.440</u>	<u>143.482</u>	<u>-499.082</u>	<u>-135.054</u>	<u>0</u>	<u>-2.961.094</u>
Stand per 31 december						
- aanschafwaarde	69.471.988	12.923.810	13.454.630	44.514	0	95.894.941
- cumulatieve afschrijvingen	36.738.332	5.552.864	8.971.631	0	0	51.262.827
Boekwaarde per 31 december	<u>32.733.656</u>	<u>7.370.946</u>	<u>4.482.999</u>	<u>44.514</u>	<u>0</u>	<u>44.632.115</u>
Afschrijvingspercentage	0% tot 10%	6,67% tot 10%	12,5% tot 33,3%	0%	0%	

1.1.7 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2024

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Einde rente-vast periode	Restschuld 31 december 2023	Nieuwe leningen in 2024	Aflossing 2024	Restschuld 31 december 2024	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren	Aflossingswijze	Aflossing 2025	Gestelde zekerheden
%															
Ned Waterschapsbank	2-aug-04	7.215.106	20	onderhands	4,550%	2-aug-24	360.755	0	360.755	0	0	0	lineair		waarborgfonds
BNG	20-jan-11	4.500.000	25	onderhands	4,400%	20-jan-36	2.340.000	0	180.000	2.160.000	1.260.000	12	lineair	180.000	waarborgfonds
BNG	20-jan-11	4.500.000	25	onderhands	3,845%	20-jan-36	2.340.000	0	180.000	2.160.000	1.260.000	12	lineair	180.000	waarborgfonds
Ned Waterschapsbank	11-mei-12	6.000.000	30	onderhands	3,560%	12-mei-42	3.800.000	0	200.000	3.600.000	2.600.000	18	lineair	200.000	waarborgfonds
Nationale Nederlanden Levensverzekering Maatschappij NV	27-dec-12	7.500.000	30	onderhands	3,070%	27-dec-42	4.750.000	0	250.000	4.500.000	3.250.000	18	lineair	250.000	waarborgfonds
BNG	15-mei-20	5.000.000	20	onderhands	1,077%	15-mei-40	4.125.000	0	250.000	3.875.000	2.625.000	16	lineair	250.000	waarborgfonds
BNG	15-dec-20	4.800.000	20	onderhands	1,167%	15-dec-40	4.080.000	0	240.000	3.840.000	2.640.000	16	lineair	240.000	waarborgfonds
ING	1-mrt-22	2.000.000	10	onderhands	1,350%	1-mrt-32	1.825.000	0	100.000	1.725.000	1.225.000	8	lineair + afl na 10 jaar	100.000	hypotheek
Totaal							23.620.755	0	1.760.755	21.860.000	14.860.000			1.400.000	
							0		0	0					

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2024

BATEN

11. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

Zorgverzekeringswet

De baten Zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
ZPM	73.571.004	71.840.591
GMAP	4.203.880	4.045.854
Transitieprestatie	1.013.763	207.959
Totaal	78.788.647	76.094.404

Toelichting zorgverzekeringswet:

De ZPM omzet 2024 is per jaareinde bijna geheel gefactureerd en is ten opzichte van het jaar 2023 toegenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door een indexering van de tarieven.

De opgenomen omzet voor GMAP 2024 is gebaseerd op de subsidieafspraken die gemaakt zijn met de representerende zorgverzekeraars DSW.

GGZ Delfland heeft in overleg met de zorgverzekeraars een transitieprestatie kunnen afspreken van € 1.013.763 voor het jaar 2024 om verschillen met betrekking tot invoering ZPM te compenseren.

In 2024 zijn nog enkele balansposten ten aanzien van DBC's oude jaren waar nog onzekerheid over bestond alsnog ten gunste van het resultaat geboekt.

Wet langdurige zorg

De baten wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
regio WSD Zorgkantoor DSW	20.740.497	18.527.079
regio Rotterdam Zorgkantoor Zilveren Kruis	5.472.483	6.097.171
Totaal	26.212.980	24.624.250

Toelichting:

In 2024 zijn de opbrengsten per zorgkantoor opgenomen tot het niveau van de gerealiseerde omzet gecorrigeerd voor de herschikkingsafspraken. Bij zorgkantoor DSW zijn de afspraken verhoogd door de toename van het aantal WLZ bedden.

Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de artikelen 10.1.3, 10.1.4, 11.1.5 of 11.5.1 van de Wet langdurige zorg

De baten subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Stageplaatsen zorg	450.714	310.478
Nurse Practitioner	115.388	69.584
Stimulering Duurzame energie (SDE)	13	-17.138
Overige subsidies	268.063	61.721
Totaal	834.178	424.645

Toelichting:

De subsidie ten behoeve van stageplaatsen in de zorg is toegenomen als gevolg van het bieden van meer stageplaatsen.

De overige subsidies zijn toegenomen door verscheidenen nieuwe kleinere subsidies.

Forensische zorg

De baten forensische zorg zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Justitie	383.703	711.037
Totaal	383.703	711.037

Toelichting:

De omzet is afgenomen in met name doordat de klinische productie van ZZP fors is afgenomen.

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2024**Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening****Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties***De baten beschikbaarheid bijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:*

	2024	2023
Opleidingen	2.778.484	2.530.895
Totaal	2.778.484	2.530.895

Toelichting:

De definitieve verantwoording 2024 is nog niet bekend, het resultaat daarvan zal in 2025 worden verwerkt. De correcties over 2023 zijn in 2024 verwerkt.

Baten uit onderaanneming*De baten uit onderaanneming zijn als volgt samengesteld:*

	2024	2023
Perspektief	18.140	32.189
Pameijer	837.400	806.223
Overig	2.972.744	2.522.320
Totaal	3.828.284	3.360.732

Toelichting:

De baten uit onderaanneming zijn in 2024 toegenomen door een verdere verschuiving van hoofdaannemerschap naar onderaannemerschap in 2024 met betrekking tot Jeugd.

Opbrengsten Jeugdwet*De opbrengsten Jeugdwet zijn als volgt samengesteld:*

	2024	2023
Jeugdwet	8.613.224	10.342.084
Totaal	8.613.224	10.342.084

Toelichting:

In kader van de Jeugdwet zijn de opbrengsten afgenomen, dit wordt grotendeels veroorzaakt door een verschuiving naar de ZVW voor cliënten van 18 en 19 jaar en door een verdere verschuiving van hoofdaannemerschap naar onderaannemerschap in 2024.

Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening*De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening zijn als volgt samengesteld:*

	2024	2023
Eigen bijdragen, niet verzekerde zorg	989.936	1.197.403
Totaal	989.936	1.197.403

Toelichting:

De eigen bijdragen en niet verzekerde zorg bestaan voor het grootste deel uit verleende zorg aan onverzekerde en buitenlandse cliënten. Deze opbrengsten worden pas opgenomen wanneer de facturen betaald zijn.

12. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten*De andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:*

	2024	2023
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	10.220.848	8.533.213
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek)	4.169.402	3.206.592
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel, verhuur onroerend goed en andere bedrijfsmatige opbrengsten)	1.756.751	1.953.621
Totaal	16.147.001	13.693.426

Toelichting:

De overige baten met betrekking tot zorgverlening binnen de WMO zijn toegenomen, met name door een verschuiving vanuit de WLZ en FZ naar WMO gefinancierde bedden.

De stijging van de post overige dienstverlening wordt met name veroorzaakt doordat bij POH sprake is van meer inzet van personeel vanuit GGZ Delfland ten opzichte van het jaar 2023 in de geleverde uren bij de huisartsenpraktijken.

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2024

Vervolg toelichting andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Onder de overige opbrengsten zijn de volgende opbrengsten opgenomen:

Detacheringen, dit betreft detacheringen van voornamelijk medisch personeel.

Verhuur.

De verhuur van bedrijfspanden is grotendeels ongewijzigd

De opbrengsten vanuit de commerciële activiteiten gerelateerd aan de dagbestedingen zijn eveneens opgenomen onder de overige opbrengsten. Denk hierbij aan opbrengsten uit: Bloemisterij/ tuin, Wasserette, vervoersprojecten, restauraria, houtbewerking, fietsenwerkplaats etc. Deze werkzaamheden zijn grotendeels onveranderd ten opzichte van voorgaand jaar.

Overzicht subsidies per gemeente 2024

Gemeente	Subsidie	Bedrag beschikking	Bedrag realisatie
Delft	Inloop	€ 469.362	€ 469.362
	Positief gezond	€ 61.889	€ 61.889
	Huiselijk geweld	€ 36.595	€ 36.595
	Jeugdpreventie	€ 94.605	€ 94.605
	Buurt GGZ (10-2024 t/m 05-2027)	€ 400.000	€ 37.500
	Programma DOEL (Lekker Bezig)	€ 211.710	€ 211.710
	Dagbesteding zonder indicatie (Lekker Bezig)	€ 250.000	€ 250.000
Lansingerland	Inloop	€ 92.397	€ 92.397
	Sociaal Domein	€ 16.663	€ 16.663
Midden-Delfland	Inloop	€ 79.528	€ 79.528
Pijnacker-Nootdorp	Inloop	€ 113.602	€ 113.602
Schiedam	Inloop	€ 272.998	€ 106.328
Vlaardingen	Collectieve Preventie	€ 32.923	€ 32.923
Westland	Inloop	€ 483.552	€ 483.552
	Collectieve Preventie	€ 94.101	€ 94.101
Rotterdam	Acute Zorg (GRJR)	€ 206.458	€ 114.098

13. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie overige bedrijfsopbrengsten is als volgt:

	2024	2023
Clevr	0	207.000
Ezelsveldlaan	-1.592	0
Totaal	-1.592	207.000

Toelichting overige bedrijfsopbrengsten:

De overige opbrengsten verantwoord voor 2024 betreft correcties oude jaren.

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2024

LASTEN

14. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
Personeel niet in loondienst	10.415.313	8.249.594
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	62.653	33.951
Kosten onderaannemers	2.860.417	2.536.507
Totaal kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	13.338.383	10.820.052

Toelichting uitbesteed werk en andere externe kosten:

De inzet van personeel niet in loondienst is gestegen in verband met een hoog verzuim en vacature ruimte met name in de klinieken.

De kosten van onderaannemers die GGZ Delfland heeft ingeschakeld is gestegen in lijn met de baten uit onderaannemers.

15. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
Lonen en salarissen	73.306.591	69.426.550
Sociale lasten	11.682.133	10.850.066
Pensioenlasten	7.292.705	6.710.366
Totaal personeelskosten	92.281.429	86.986.982
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Zorgpersoneel	908	940
Niet-zorgpersoneel	186	168
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	1.094	1.108
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	1	1

Toelichting personeelskosten:

De toename van de kosten bij Lonen en salarissen wordt verklaard door een daling van de ingezette Fte ten opzichte van het jaar 2023 in combinatie met de Cao verhogingen in 2023 die doorwerken in 2024 en de Cao verhogingen in 2024.

Daarnaast is er een toename van de sociale lasten. Dit wordt veroorzaakt door de toename van de lonen.

De stijging van de pensioenpremie ligt eveneens in lijn met de stijging van de lonen.

16. Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
Afschrijvingen:		
- Afschrijvingen materiële vaste activa	5.466.344	5.740.972
Totaal afschrijvingen	5.466.344	5.740.972

Toelichting afschrijving op immateriële en materiële vaste activa:

De afschrijvingslasten zijn gedaald doordat er minder is geïnvesteerd in 2023 en 2024 dan er aan activa in de betreffende jaren volledig zijn afgeschreven.

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2024**17. Overige bedrijfskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	5.023.187	5.052.138
Algemene kosten	9.223.387	10.056.968
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.893.056	2.882.829
Onderhoud- en energiekosten	2.883.358	3.113.216
Huur en leasing	1.920.575	1.913.846
Dotaties en vrijval voorzieningen	789.005	1.487.047
Andere personeelskosten	4.623.750	4.522.993
Totaal overige bedrijfskosten	<u>27.356.318</u>	<u>29.029.037</u>

Toelichting overige bedrijfskosten:

De overige bedrijfskosten zijn gedaald. Met name als gevolg van een daling in de dotatie van de voorzieningen en een daling van de algemene kosten. De algemene kosten zijn met name gedaald door de vrijval in 2024 van verwachte kosten jeugdwet welke in 2023 zijn gereserveerd.

18. Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Opbrengsten effecten	449.095	338.903
Totaal opbrengsten effecten en vorderingen	<u>449.095</u>	<u>338.903</u>

Toelichting opbrengsten effecten en vorderingen die behoren tot vaste activa:

De Opbrengsten van de effecten wordt enkel veroorzaakt door de koersstijgingen van de effecten aangehouden door de steunstichtingen.

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2024

19. Financiële baten & lasten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Rentebaten	984.660	581.973
Rentelasten en soortgelijke kosten		
Rentelasten	-579.698	-632.025
Totaal financiële baten en lasten	404.962	-50.052

Toelichting financiële baten & lasten:

De rentebaten zijn in 2024 toegenomen door een hogere gemiddelde liquide middelenstand vanwege positieve kasstromen en door hogere rentestanden.

De rentelasten zijn gedaald als gevolg van aflossingen op de langlopende leningen. Hierdoor zijn de rentelasten verder afgenomen.

Honoraria accountant

	2024	2023
De honoraria van de accountant over 2024 zijn als volgt:		
1 Onderzoek van de jaarrekening	93.800	112.833
2 Andere controleopdrachten	37.375	54.995
3 Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
4 Andere niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	131.175	167.828

Toelichting honoraria accountant:

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2024, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Transacties met verbonden partijen

Verbonden partijen betreffen (rechts)personen waarop Stichting GGZ delfland geconsolideerd invloed van betekenis heeft, dan wel (rechts)personen die invloed van betekenis kunnen uitoefenen op Stichting GGZ delfland geconsolideerd.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders is opgenomen onder de WNT-verantwoording.

1.1.9 WNT verantwoording

De WNT is van toepassing op Stichting GGZ Delfland. Het voor GGZ Delfland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000, het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp, Klasse V, totaalscore 12 punten.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	S.I. Bandhoe
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2024	[01/01] t/m [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	216.814
Beloningen betaalbaar op termijn	16.186
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	233.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	S.I. Bandhoe
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	[01/01] t/m [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	207.800
Beloningen betaalbaar op termijn	15.140
<i>Subtotaal</i>	222.940
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
Bezoldiging	222.940

1.1.9 WNT verantwoording

Toeziethoudende topfunctionarissen

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	H.S. Baks	M.A. van Aart	M.A. van Aart
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Voorzitter RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2024	[01/01] t/m [31/03]	[01/04] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/03]
Bezoldiging			
Bezoldiging	6.229	18.499	4.127
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	8.690	26.260	5.793
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	6.229	18.499	4.127
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	H.S. Baks	M.A. van Aart	M.A. van Aart
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]	[01/08] t/m [31/12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	23615	15810	15810
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33450	22300	22300

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	M. Ridderbos	Z.D. Woldhuis	M. Timmerman
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2024	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	16.510	16.510	16.510
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.300	23.300	23.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	16.510	16.510	16.510
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	M. Ridderbos	Z.D. Woldhuis	M. Timmerman
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	15.810	15.810	15.810
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	22.300	22.300

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	J. Oosting
Functiegegevens	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2024	[01/04] t/m [31/12]
Bezoldiging	
Bezoldiging	12.383
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.507
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	12.383
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2023	
bedragen x € 1	J. Oosting
Functiegegevens	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	n.v.t.
Bezoldiging	
Bezoldiging	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	n.v.t.

1.2 ENKELVOUDIGE JAARREKENING

1.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

(na resultaatbestemming)

		<u>31-dec-24</u>	<u>31-dec-23</u>
ACTIVA			
A Vaste Activa			
Materiële vaste activa	1		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		32.733.656	35.204.095
Machines en installaties		7.370.946	7.227.465
Andere vaste bedrijfsmiddelen		4.482.995	4.982.077
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		44.514	179.568
		<u>44.632.111</u>	<u>47.593.205</u>
Financiële vaste activa	2		
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		133.383	63.052
		<u>133.383</u>	<u>63.052</u>
Totaal vaste activa		<u>44.765.494</u>	<u>47.656.257</u>
B Vlottende activa	3		
Vorraden			
Gereed product en handelsgoederen		32.500	32.500
		<u>32.500</u>	<u>32.500</u>
Vorderingen	4		
Op handelsdebiteuren		4.577.372	4.806.948
Op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen		318.956	230.816
Overige vorderingen		8.168.500	9.868.862
Overlopende activa		2.004.272	925.156
		<u>15.069.100</u>	<u>15.831.782</u>
Liquide middelen	5	33.621.673	28.934.985
Totaal vlottende activa		<u>48.723.273</u>	<u>44.799.267</u>
C Totaal activa		<u>93.488.767</u>	<u>92.455.524</u>

1.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

(na resultaatbestemming)

		<u>31-dec-24</u>	<u>31-dec-23</u>
PASSIVA			
D Groepsvermogen/Eigen vermogen	6		
Gestort en opgevraagd kapitaal		1.092.294	1.092.294
Overige reserves		34.892.394	34.266.786
		<u>35.984.688</u>	<u>35.359.080</u>
E Voorzieningen	7		
Overige		3.037.798	3.449.019
		<u>3.037.798</u>	<u>3.449.019</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8		
Schulden aan banken		20.460.000	21.860.000
		<u>20.460.000</u>	<u>21.860.000</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	9		
Schulden aan banken		1.400.000	1.760.755
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		2.383.939	1.861.619
Belastingen en premies sociale verzekeringen		6.808.525	4.080.900
Schulden ter zake van pensioenen		2.353.743	2.184.561
Overige schulden		18.857.412	18.124.310
Overige passiva		2.202.662	3.775.280
		<u>34.006.281</u>	<u>31.787.425</u>
H Totaal passiva		<u>93.488.767</u>	<u>92.455.524</u>

1.2.2 ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2024

	Ref	2024	2023
BATEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	10		
Zorgverzekeringswet		78.788.647	76.094.404
Wet langdurige zorg		26.212.980	24.624.250
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-		834.178	424.645
Forensische zorg		383.703	711.037
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		2.778.484	2.530.895
Baten uit onderaanneming		3.828.284	3.360.732
Opbrengsten Jeugdwet		8.613.224	10.342.084
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		989.116	1.197.123
		122.428.616	119.285.170
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	11	16.147.001	13.693.426
Netto omzet		138.575.617	132.978.596
Overige bedrijfsopbrengsten	12	-1.592	207.000
		-1.592	207.000
Som der bedrijfsopbrengsten		138.574.025	133.185.596
LASTEN			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	13	13.338.383	10.820.052
Lonen en salarissen	14	73.244.622	69.364.636
Sociale lasten	14	11.682.133	10.850.066
Pensioenlasten	14	7.292.705	6.710.366
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	15	5.466.344	5.740.972
Overige bedrijfskosten	16	27.329.824	29.001.381
Som der bedrijfslasten		138.354.011	132.487.473
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	17	984.606	580.996
Rentelasten en soortgelijke kosten	17	-579.017	-631.493
		405.589	-50.497
RESULTAAT		625.603	647.626
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2024	2023
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene en overige reserves		625.603	647.626
		625.603	647.626

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

1.2.3.1 Algemeen

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening zijn gelijk aan de grondslagen gehanteerd in de geconsolideerde jaarrekening. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode in overeenstemming met paragraaf 1.1.4 in de geconsolideerde jaarrekening.

1.2.3.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de in paragraaf 1.1.5 en 1.1.8 opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2024	2023
Boekwaarde per 1 januari	47.593.205	51.625.192
Bij: investeringen	2.506.842	1.739.017
Af: herwaarderingen	0	-3.730
Af: afschrijvingen	5.466.344	5.740.972
Af: desinvesteringen	1.592	26.302
Boekwaarde per 31 december	44.632.111	47.593.205

Toelichting materiële vaste activa:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht Materiele vaste activa. De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor de langlopende schulden. Een klein deel van de materiële vaste activa wordt verhuurd.

2. Financiële vaste activa

Toelichting financiële vaste activa:

In het jaar 2024 heeft GGZ Delfland de medische aansprakelijkheid verzekerd bij MediRisk. Om dit mogelijk te maken is GGZ Delfland lid geworden van de Onderlinge Waarbormaatsschappij MediRisk BA. Hiervoor is een ledenvermogen van €100.000,- gestort. Per 01-01-2025 is GGZ Delfland niet langer verzekerd bij MediRisk, maar wederom bij CentraMed zoals in eerdere jaren. De terugbetaaltermijn van de ledenrekening bij MediRisk is 10 jaar en valt derhalve in een keer vrij op 01-01-2035.

In voorgaand jaar stond het ledenkapitaal van de Onderlinge Waarbormaatsschappij Centramed opgenomen onder de overige vorderingen. Aangezien dit een vordering met een looptijd langer dan een jaar betreft is deze gereclassificeerd naar de financiële vaste activa in 2024. Dit is eveneens in de vergelijkende cijfers (2023) verwerkt.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

woonplaats rechtspersoon	activiteit	kapitaal	%)	Eigen vermogen	Resultaat
Rechtstreekse kapitaalbelangen < 20%:					
Onderl. WaarborgMij CentraMed		33.383	0,11%	31.236.000	1.724.000
Het verschaft kapitaal is na opzegging van de polis per 1-1-2024 eerst per 1-1-2034 opeisbaar.					
Behartigen belangen leden door o.a. bundelen van kennis, aangaan van betrekkingen met academische centra en het ontwikkelen van standaarden voor het meten van uitkomsten van behandeling.					
Onderlinge Waarbormaatsschappij MediRisk BA		100.000	0%	0	0

Vlottende activa

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
1. Gereed product en handelsgoederen	32.500	32.500
Totaal voorraden	32.500	32.500

Toelichting voorraden:

Dit betreft voor een bedrag van € 12.500 voorraden van de horeca op de locaties Delft en Schiedam. Voor de voorraad van de apotheek in Delft bedraagt de waarde € 20.000.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

4. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
1. Op handelsdebiteuren	4.577.372	4.806.948
2. Op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	318.956	230.816
3. Overige vorderingen		
Personeel	158.540	147.502
Transitievergoedingen	254.742	333.444
Subsidies	380.739	306.891
ZvW	5.198	0
Jeugdwet	740.121	1.187.621
Justitie	244.049	124.372
Wlz	510.461	182.552
Overige vorderingen	5.874.650	7.586.480
Totaal overige vorderingen	8.168.500	9.868.862
Vooruitbetaalde bedragen	1.986.043	908.531
Overlopende activa	18.229	16.625
Totaal overlopende activa	2.004.272	925.156
Totaal vorderingen en overlopende activa	15.069.100	15.831.782

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Alle opgenomen vorderingen hebben een resterende looptijd van < 1 jaar.

Handelsdebiteuren

De debiteuren bevat grotendeels vorderingen op zorgverzekeraars en gemeenten. Het risico op oninbaarheid is hierdoor beperkt. Op de vorderingen is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht van € 58.890.

Transitievergoedingen

Bij transitievergoedingen is het bedrag opgenomen wat GGZ Delfland bij uitdiensttreding van langdurig zieke medewerkers moet uitbetalen en kan terugvorderen bij UWV.

Subsidies

De vordering inzake subsidies betreft subsidiabele prestaties die zijn geleverd in 2024 of eerdere jaren, waarvoor nog geen gelden zijn ontvangen.

Jeugdwet

De daling van de vorderingen inzake de Jeugdwet zijn veroorzaakt door de afwikkeling van vorderingen uit oude jaren.

Overige vorderingen

In de overige vorderingen zijn facturen die begin 2025 zijn verstuurd maar betrekking hadden op het boekjaar 2024 opgenomen. Verder is hier opgenomen het saldo nog te factureren omzet die in de maanden januari en februari 2025 is verstuurd. De overige vorderingen bestaan met name uit nog te factureren bedragen inzake de GMAP, ZPM, Transitieprestaties en OZ dagbesteding.

Vooruitbetaalde bedragen

Dit betreft kosten voor het jaar 2025 die in 2024 zijn betaald.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

Overige overlopende activa

Dit betreft opbrengsten 2024 die in 2025 zijn ontvangen.

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Onder de overige vorderingen is € 510.461 begrepen inzake vorderingen uit hoofde van financieringstekort

	2023	2024	totaal
Nog in tarieven te verrekenen financieringstekort			
Saldo per 1 januari	182.552	0	182.552
Financieringsverschil boekjaar	0	510.461	510.461
Betalingen/ontvangsten	-182.552	0	-182.552
Subtotaal mutatie boekjaar	0	510.461	510.461
Saldo per 31 december	0	510.461	510.461

Stadium van vaststelling (per erkenning):

GGZ Delfland

c

b

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgkantoren

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-24	31-dec-23
Waarvan gepresenteerd als:		
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	510.461	182.552
	510.461	182.552

Toelichting financieringsverschil in boekjaar:

Het financieringstekort betreft het verschil tussen de afgesproken productie en de ontvangen voorschotten in 2024.

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
Bankrekeningen	33.618.490	3.934.415
Kassen	3.183	570
Deposito's	0	25.000.000
Totaal liquide middelen	33.621.673	28.934.985

Toelichting liquide middelen:

Er worden ultimo 2024 geen deposito's meer aangehouden. De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

PASSIVA

6. Groepsvermogen/Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-24	31-dec-23
Gestort en opgevraagd kapitaal	1.092.294	1.092.294
Overige reserves	34.892.394	34.266.786
Totaal eigen vermogen	35.984.688	35.359.080

Kapitaal

	Saldo per 31-dec-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-24
Gestort en opgevraagd kapitaal	1.092.294	0	0	1.092.294
Totaal kapitaal	1.092.294	0	0	1.092.294

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 31-dec-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-24
Overige reserves:				
Overige reserves	34.266.786	625.603	5	34.892.394
Totaal algemene en overige reserves	34.266.786	625.603	5	34.892.394

	Saldo per 31-dec-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
Gestort en opgevraagd kapitaal	1.092.294	0	0	1.092.294
Totaal kapitaal	1.092.294	0	0	1.092.294

Algemene en overige reserves

	Saldo per 31-dec-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
Overige reserves:				
Overige reserves	33.619.160	647.626	0	34.266.786
Totaal algemene en overige reserves	33.619.160	647.626	0	34.266.786

Het eigen vermogen is afgelopen boekjaar toegenomen door het enkelvoudige positieve resultaat van € 625.603

Het geconsolideerde resultaat 2024 bedraagt positief € 986.428, het verschil tussen het enkelvoudig en geconsolideerd resultaat wordt met name veroorzaakt door het positieve koersresultaat van de effecten bij de Steunstichtingen.

7. Voorzieningen

	Saldo per 31-dec-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Oprenten en verandering disconterings- voet	Saldo per 31-dec-24
Het verloop is als volgt weer te						
Sloop	861.213	96.000	0	0	0	957.213
Leegstand	150.000	150.000	0	0	0	300.000
Jubileumverplichtingen	880.052	0	-34.696	-14.429	0	830.927
Langdurig zieken	1.348.739	577.423	-1.159.774	0	0	766.388
Generatiepact	209.015	0	-25.745	0	0	183.270
Totaal voorzieningen	3.449.019	823.423	-1.220.215	-14.429	0	3.037.798

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	Saldo per
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.042.129
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.995.669
hiervan > 5 jaar	404.322

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

7. Voorzieningen

Toelichting voorzieningen algemeen:

Voor een nadere toelichting van gebruikte grondslagen bij de diverse voorzieningen wordt verwezen naar het onderdeel grondslagen.

Toelichting voorziening sloop

Deze voorziening bestaat per per jaareinde uit een voorziening € 861.213 voor de toekomstige sloop van de zusterflat en de gebouwen aan het Verlaat die momenteel nog als studenten huisvesting in gebruik zijn.

Toelichting voorziening leegstand

Er is in 2023 is een voorziening gevormd inzake leegstand van gehuurde ruimtes van gebouwen waarvan de huur is opgezegd ten bedrage van € 150.000. In 2024 is deze met € 150.000,- opgehoogd in verband met verhoogde leegstand van huurpanden.

Toelichting voorziening jubileumverplichtingen:

Jaarlijks wordt op basis van het actuele personeelsbestand een berekening gemaakt van de toekomstige jubileumkosten rekening houdend met de duur van de arbeidscontracten en de gemiddelde vertrekkans.

Toelichting voorziening langdurig zieken:

Voor medewerkers die langer dan 26 weken ziek zijn wordt een voorziening berekend tot aan de waarschijnlijke ontslagdatum en de kans dat de betrokken medewerkers ook daadwerkelijk na twee jaar ziekte met ontslag zullen gaan. Het gaat hierbij om de salariskosten tot ontslagdatum en de dan verschuldigde transitievergoeding.

Toelichting Generatiepact:

In de laatste CAO is voor medewerkers met een belastende functie onder voorwaarden een mogelijkheid geschapen om 20% korter te gaan werken waarbij de helft, 10% wordt gecompenseerd door de werkgever.

8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2024	2023
Stand per 1 januari	23.620.755	25.381.510
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	1.760.755	1.760.755
Stand per 31 december	21.860.000	23.620.755
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.400.000	1.760.755
Stand langlopende schulden per 31 december	20.460.000	21.860.000

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.400.000	1.760.755
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	20.460.000	21.860.000
hiervan > 5 jaar	14.860.000	16.260.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting langlopende schulden:

De verstrekte langlopende leningen aangegaan zij met uitzondering van de hieronder vermelde groenlening bij de ING volledig geborgd door het Waarborgfonds voor de Zorg. De hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen is door het waarborgfonds bij de borging overgenomen van de bank.

In 2022 is een groenlening aangetrokken van € 2.000.000 bij de ING, deze lening is niet geborgd door het waarborgfonds. Hierop is hypothecaire zekerheid verstrekt.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

9. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
Schulden aan banken	1.400.000	1.760.755
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	2.383.939	1.861.619
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.808.525	4.080.900
Schulden ter zake van pensioenen	2.353.743	2.184.561
Overige schulden		
ZvW	386.544	439.846
Persoonlijk levensfase budget	6.898.705	6.795.247
reservering vakantiegeld	3.151.107	2.980.109
reservering vakantiedagen en JUS	4.917.399	4.425.715
nog te betalen kosten	3.503.657	3.483.393
Totaal overige schulden	18.857.412	18.124.310
Overige passiva		
Justitie	272.457	0
Jeugdwet	194.456	652.608
Waarborgsommen	17.500	17.500
Subsidies	642.468	1.944.048
Doel	90.000	208.824
Personeel	720.919	663.407
Rente	261.640	285.671
Overige passiva	3.222	3.222
Totaal overige passiva	2.202.662	3.775.280
Totaal kortlopende schulden	34.006.281	31.787.425

Toelichting kortlopende schulden:

Alle overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Schulden aan banken

Het genoemde bedrag ad € 1.400.00 betreft de aflossingen op langlopende schulden die in 2025 plaats zullen vinden en om die reden als kortlopende schuld zijn opgenomen.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

De stijging van deze post in 2024 wordt veroorzaakt door de stijging van de personele lasten als gevolg van CAO stijgingen, waardoor eveneens de loonheffingen en premies sociale verzekeringen zijn gestegen

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Het saldo betreft reguliere facturen die per jaareinde nog niet waren voldaan.

Schulden ter zake van pensioenen

Dit is het saldo van de verschuldigde pensioenpremie per jaareinde.

ZvW

Het bedrag betreft het saldo van nog niet afgewikkelde jaren van de DBC-systematiek

Persoonlijk levensfase budget/reservering vakantiegeld/reservering vakantiedagen en JUS

Deze reserveringen zijn gestegen ten opzichte van 2023 met een totaalbedrag van € 274.456 (2,8%). Dit is lager dan de CAO stijgingen in 2024. De groei is lager doordat er veel medewerkers met pensioen zijn gegaan met een hoge waarde aan uren die zijn opgenomen in 2024. Het totaal aantal uren dat is gereserveerd is daarmee gedaald.

Jeugdwet

Het genoemde bedrag bestaat uit nog te ontvangen facturen.

Subsidies

De daling is met name veroorzaakt doordat er ultimo 2023 een bedrag van € 1.605.860 aan nog terug te betalen SPUK-gelden was opgenomen. Deze zijn in 2024 betaald.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn geconcentreerd bij drie grote verzekeraars.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de langlopende schulden benadert de boekwaarde. De boekwaarde van de leningen bedraagt € 21.860.000. De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Vanaf 2006 zijn de langlopende leningen voor zover als mogelijk bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector ondergebracht. De hieraan verbonden obligoverplichting bedraagt op basis van de uitstaande geborgde leningen per ultimo 2024 3% van € 20.135.755 = € 604.073. Deze obligoverplichting wordt indien het WfZ daarop een beroep doet in de vorm van een renteloze lening aan het WfZ aangeboden.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Voor het kalenderjaar 2024 is een bovengrens vastgesteld van € 30.211,6 miljoen, prijsniveau 2024, inclusief de loon- en prijsbijstelling 2024, maar exclusief de beschikbaarheidsbijdragen als bedoeld in artikel 56a Wmg voor medisch-specialistische zorg. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2024.

Stichting GGZ Delfland is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2024.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële controles door zorgkantoren, zorgverzekeraars, justitie en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële controles zijn vooralsnog onzeker. GGZ Delfland heeft op basis van een risicoanalyse een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de hieruit voortvloeiende risico's en verplichtingen. Daarbij is rekening gehouden met uitkomsten van interne en externe controles en specifiek voor de ZVW dat in afstemming met de representerende zorgverzekeraar DSW en de 2e zorgverzekeraar Zilveren Kruis afstemming heeft plaatsgevonden in het kader van Horizontaal Toezicht over de administratieve vastlegging van de geleverde zorg.

Dezelfde onzekerheid is aan de orde met betrekking tot de definitieve vaststelling van subsidies. Niet uitgesloten kan worden dat de verwerkte bedragen bij de definitieve vaststelling nog substantieel bijgesteld worden. Deze bijstellingen zullen dan in het resultaat van het boekjaar verwerkt worden, waarin de bijstelling voldoende aannemelijk wordt.

GGZ Delfland verwacht uit hoofde van genoemde controles, subsidievaststellingen en de status van het Horizontaal Toezicht in de ZVW overigens geen noemenswaardige correcties op de verantwoorde opbrengsten.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2024

Overzicht langlopende huurovereenkomsten

Locatie	Huur/verhuur	ingangsdatum	looptijd	jaarbedrag
Smallsteps B.V.	verhuur	01-07-2025	onbep tijd	89K
Maatschap Fysiotherapie Jorismweg	verhuur	01-01-2016	onbep tijd	22K
Praktijk Roeleven	verhuur	01-01-2019	jaarlijks	2K
Diëtetiek Tanja Etman	verhuur	01-01-2018	jaarlijks	1K
Zusterflat (Aan 't Verlaat 31, Delft)	verhuur	01-12-2025	jaarlijks	50K
Paviljoens (Aan 't Verlaat 33a t/m 33v)	verhuur	01-01-2015	jaarlijks	83K
Div woningen Delft	verhuur	01-10-2021	onbep tijd	106K
Div woningen Delft/Schiedam	huur	div	onbep tijd	178K
Hoflaan, Vlaardingen	huur	01-05-2023	5 jaar	42K
Buitenhofdreef, Delft	huur	div wijkcentra	gebruik	31K
Spinhuispad, Schiedam	huur	01-01-2023	4,5 jaar	102K
Verhagenplein, Naaldwijk	huur	01-10-2021	onbep tijd	80K
Vlietlandplein, Schiedam	huur	01-01-2019	onbep tijd	158K
Kiekendiefstraat, Den Haag	huur	01-02-2020	onbep tijd	77K
Van Groenewegenstraat, Delft	huur	01-08-2018	jaarlijks	15K
Spijkenisse MC, Spijkenisse	huur	01-07-2018	jaarlijks	227K
Woordbouwerplein Hellevoetsluis	huur	01-08-2018	10 jaar	23K
Stokdijkkade, Naaldwijk	huur	01-04-2015	jaarlijks	164K
Zuidvliet, Maassluis	huur	01-08-2015	onbep tijd	7K
Dorpsstraat, Nootdorp	huur	01-10-2022	6 jaar	84K
Schietbaanstraat, Rotterdam	huur	01-08-2017	9 jaar	533K
Beukenlaan, Delft	huur	31-12-2020	jaarlijks	19K
Keijzershof, Pijnacker Nootdorp	huur	01-01-2023	jaarlijks	19K
Wilhelminastraat, Berkel en Rodenrijs	huur	01-09-2024	3 jaar	13K

Overzicht overige langlopende contracten

Betreft		ingangsdatum	looptijd	jaarbedrag
Minddistrict	Ehealth	2023	3 jaar	171K
Value Care zorg bv	registratie volgt	2014	onbep tijd	345K
Canon Nederland NV	Multifunctionals	2020	5 jaar	144K
Bink Mobiliteit	2 zorgbussen	2020	6 jaar	40K
FarMedVisie	EVS	2013	onbep tijd	122K
Asito B.V.	Schoonmaak	2023	5 jaar	1.547K
AFAS ERP Software B.V.	Programmatuur	2011	onbep tijd	153K
Nexus Nederland B.V.	Programmatuur	2024	3 jaar	770K

1.2.5 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
Stand per 1 januari						
- aanschafwaarde	68.843.030	12.120.605	13.023.649	179.568	0	94.166.852
- cumulatieve afschrijvingen	33.638.935	4.893.140	8.041.572	0	0	46.573.647
Boekwaarde per 1 januari	<u>35.204.095</u>	<u>7.227.465</u>	<u>4.982.077</u>	<u>179.568</u>	<u>0</u>	<u>47.593.205</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	608.274	762.266	1.091.788	44.514	0	2.506.842
- afschrijvingen	3.099.398	664.169	1.702.777	0	0	5.466.344
Geactiveerde projecten	22.529	45.385	111.654	-179.568	0	0
<i>Desinvesteringen</i>						
.aanschafwaarde	1.845	4.446	772.465	0	0	778.756
.cumulatieve afschrijvingen	0	4.446	772.718	0	0	777.164
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.470.440</u>	<u>143.482</u>	<u>-499.082</u>	<u>-135.054</u>	<u>0</u>	<u>-2.961.094</u>
Stand per 31 december						
- aanschafwaarde	69.471.988	12.923.810	13.454.626	44.514	0	95.894.938
- cumulatieve afschrijvingen	36.738.332	5.552.864	8.971.631	0	0	51.262.827
Boekwaarde per 31 december	<u>32.733.656</u>	<u>7.370.946</u>	<u>4.482.995</u>	<u>44.514</u>	<u>0</u>	<u>44.632.111</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0% tot 10%	6,67% tot 10%	12,5% tot 33,3%	0%	0%	

1.2.6 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2024

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Einde rente-vast periode	Restschuld 31 december 2023	Nieuwe leningen in 2024	Aflossing 2024	Restschuld 31 december 2024	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren	Aflossingswijze	Aflossing 2025	Gestelde zekerheden
%															
Ned Waterschapsbank	2-aug-04	7.215.106	20	onderhands	4,550%	2-aug-24	360.755	0	360.755	0	0	0	lineair	0	waarborgfonds
BNG	20-jan-11	4.500.000	25	onderhands	4,400%	20-jan-36	2.340.000	0	180.000	2.160.000	1.260.000	12	lineair	180.000	waarborgfonds
BNG	20-jan-11	4.500.000	25	onderhands	3,845%	20-jan-36	2.340.000	0	180.000	2.160.000	1.260.000	12	lineair	180.000	waarborgfonds
Ned Waterschapsbank	11-mei-12	6.000.000	30	onderhands	3,560%	12-mei-42	3.800.000	0	200.000	3.600.000	2.600.000	18	lineair	200.000	waarborgfonds
Nationale Nederlanden Levensverzekering Maatschappij NV	27-dec-12	7.500.000	30	onderhands	3,070%	27-dec-42	4.750.000	0	250.000	4.500.000	3.250.000	18	lineair	250.000	waarborgfonds
BNG	15-mei-20	5.000.000	20	onderhands	1,077%	15-mei-40	4.125.000	0	250.000	3.875.000	2.625.000	16	lineair	250.000	waarborgfonds
BNG	15-dec-20	4.800.000	20	onderhands	1,167%	15-dec-40	4.080.000	0	240.000	3.840.000	2.640.000	16	lineair	240.000	waarborgfonds
ING	1-mrt-22	2.000.000	10	onderhands	1,350%	1-mrt-32	1.825.000	0	100.000	1.725.000	1.225.000	8	lineair + afl na 10 jaar	100.000	hypotheek
Totaal							23.620.755	0	1.760.755	21.860.000	14.860.000			1.400.000	

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2024

BATEN

10. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

Zorgverzekeringswet

De baten Zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
ZPM	73.571.004	71.840.591
GMAP	4.203.880	4.045.854
Transitieprestatie	1.013.763	207.959
Totaal	78.788.647	76.094.404

Toelichting zorgverzekeringswet:

De ZPM omzet 2024 is per jaareinde bijna geheel gefactureerd en is ten opzichte van het jaar 2023 toegenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door een indexering van de tarieven.

De opgenomen omzet voor GMAP 2024 is gebaseerd op de subsidieafspraken die gemaakt zijn met de representerende zorgverzekeraars DSW.

GGZ Delfland heeft in overleg met de zorgverzekeraars een transitieprestatie kunnen afspreken van € 1.013.763 voor het jaar 2024 om verschillen met betrekking tot invoering ZPM te compenseren.

In 2024 zijn nog enkele balansposten ten aanzien van DBC's oude jaren waar nog onzekerheid over bestond alsnog ten gunste van het resultaat geboekt.

Wet langdurige zorg

De baten wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
regio WSD Zorgkantoor DSW	20.740.497	18.527.079
regio Rotterdam Zorgkantoor Zilveren Kruis	5.472.483	6.097.171
Totaal	26.212.980	24.624.250

Toelichting:

In 2024 zijn de opbrengsten per zorgkantoor opgenomen tot het niveau van de gerealiseerde omzet gecorrigeerd voor de herschikkingsafspraken. Bij zorgkantoor DSW zijn de afspraken verhoogd door de toename van het aantal WLZ bedden.

Subsidie voor zorgverlening

De baten subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Stageplaatsen zorg	450.714	310.478
Nurse Practitioner	115.388	69.584
Stimulering Duurzame energie (SDE)	13	-17.138
Overige subsidies	268.063	61.721
Totaal	834.178	424.645

Toelichting:

De subsidie ten behoeve van stageplaatsen in de zorg is toegenomen als gevolg van het bieden van meer stageplaatsen

De overige subsidies zijn toegenomen door verscheidenen nieuwe kleinere subsidiesbetaald.

Forensische zorg

De baten forensische zorg zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Justitie	383.703	711.037
Totaal	383.703	711.037

Toelichting:

De omzet is afgenomen in met name doordat de klinische productie van ZZP fors is afgenomen.

Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties

De baten beschikbaarheid bijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Opleidingen	2.778.484	2.530.895
Totaal	2.778.484	2.530.895

Toelichting:

De definitieve verantwoording 2024 is nog niet bekend, het resultaat daarvan zal in 2025 worden verwerkt. De correcties over 2023 zijn in 2024 verwerkt.

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2024

Baten uit onderaanneming

De baten uit onderaanneming zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Perspektief	18.140	32.189
Pameijer	837.400	806.223
Overig	2.972.744	2.522.320
Totaal	3.828.284	3.360.732

Toelichting:

De baten uit onderaanneming zijn in 2024 toegenomen door een verdere verschuiving van hoofdaannemerschap naar onderaannemerschap in 2024 met betrekking tot Jeugd.

Opbrengsten Jeugdwet

De opbrengsten Jeugdwet zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Jeugdwet	8.613.224	10.342.084
Totaal	8.613.224	10.342.084

Toelichting:

In kader van de Jeugdwet zijn de opbrengsten afgenomen, dit wordt grotendeels veroorzaakt door een verschuiving naar de ZVW voor cliënten van 18 en 19 jaar en door een verdere verschuiving van hoofdaannemerschap naar onderaannemerschap in 2024.

Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Eigen bijdragen, niet verzekerde zorg	989.116	1.197.123
Totaal	989.116	1.197.123

Toelichting:

De eigen bijdragen en niet verzekerde zorg bestaan voor het grootste deel uit verleende zorg aan onverzekerde en buitenlandse cliënten. Deze opbrengsten worden pas opgenomen wanneer de facturen betaald zijn.

11. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	10.220.848	8.533.213
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek)	4.169.402	3.206.592
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel, verhuur onroerend goed en andere bedrijfsmatige opbrengsten)	1.756.751	1.953.621
Totaal	16.147.001	13.693.426

Toelichting:

De overige baten met betrekking tot zorgverlening binnen de WMO zijn toegenomen, met name door een verschuiving vanuit de WLZ en FZ naar WMO gefinancierde bedden.

De stijging van de post overige dienstverlening wordt met name veroorzaakt doordat bij POH sprake is van meer inzet van personeel vanuit GGZ Delfland ten opzichte van het jaar 2023 in de geleverde uren bij de huisartsenpraktijken.

Onder de overige opbrengsten zijn de volgende opbrengsten opgenomen:

Detacheringen, dit betreft detacheringen van voornamelijk medisch personeel.
Verhuur.

De verhuur van bedrijfspanden is grotendeels ongewijzigd

De opbrengsten vanuit de commerciële activiteiten gerelateerd aan de dagbestedingen zijn eveneens opgenomen onder de overige opbrengsten. Denk hierbij aan opbrengsten uit: Bloemisterij/ tuin, Wasserette, vervoersprojecten, restauraria, houtbewerking, fietsenwerkplaats etc. Deze werkzaamheden zijn grotendeels onveranderd ten opzichte van voorgaand jaar.

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2024

Overzicht subsidies per gemeente 2024

Gemeente	Subsidie	Bedrag beschikking	Bedrag realisatie
Delft	Inloop	€ 469.362	€ 469.362
	Positief gezond	€ 61.889	€ 61.889
	Huiselijk geweld	€ 36.595	€ 36.595
	Jeugdpreventie	€ 94.605	€ 94.605
	Buurt GGZ (10-2024 t/m 05-2027)	€ 400.000	€ 37.500
	Programma DOEL (Lekker Bezig)	€ 211.710	€ 211.710
	Dagbesteding zonder indicatie (Lekker Bezig)	€ 250.000	€ 250.000
Lansingerland	Inloop	€ 92.397	€ 92.397
	Sociaal Domein	€ 16.663	€ 16.663
Midden-Delfland	Inloop	€ 79.528	€ 79.528
Pijnacker-Nootdorp	Inloop	€ 113.602	€ 113.602
Schiedam	Inloop	€ 272.998	€ 106.328
Vlaardingen	Collectieve Preventie	€ 32.923	€ 32.923
Westland	Inloop	€ 483.552	€ 483.552
	Collectieve Preventie	€ 94.101	€ 94.101
Rotterdam	Acute Zorg (GRJR)	€ 206.458	€ 114.098

12. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie overige bedrijfsopbrengsten is als volgt:

	2024	2023
Clevr	0	207.000
Ezelsveldlaan	-1.592	0
Totaal	-1.592	207.000

Toelichting overige bedrijfsopbrengsten:

De overige opbrengsten verantwoord voor 2024 betreft correcties oude jaren.

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2024

LASTEN

13. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
Personeel niet in loondienst	10.415.313	8.249.594
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	62.653	33.951
Kosten onderaannemers	2.860.417	2.536.507
Totaal kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	13.338.383	10.820.052

Toelichting uitbesteed werk en andere externe kosten:

De inzet van personeel niet in loondienst is gestegen in verband met een hoog verzuim en vacature ruimte met name in de klinieken.

De kosten van onderaannemers die GGZ Delfland heeft ingeschakeld is gestegen in lijn met de baten uit onderaannemers.

14. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
Lonen en salarissen	73.244.622	69.364.636
Sociale lasten	11.682.133	10.850.066
Pensioenlasten	7.292.705	6.710.366
Totaal personeelskosten	92.219.460	86.925.068

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Zorgpersoneel	908	940
Niet-zorgpersoneel	186	168

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden

	1.094	1.108

Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is

	1	1

Toelichting personeelskosten:

De toename van de kosten bij Lonen en salarissen wordt verklaard door een daling van de ingezette Fte ten opzichte van het jaar 2023 in combinatie met de Cao verhogingen in 2023 die doorwerken in 2024 en de Cao verhogingen in 2024.

Daarnaast is er een toename van de sociale lasten. Dit wordt veroorzaakt door de toename van de lonen.

De stijging van de pensioenpremie ligt eveneens in lijn met de stijging van de lonen.

15. Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
Afschrijvingen:		
- Afschrijvingen materiële vaste activa	5.466.344	5.740.972
Totaal afschrijvingen	5.466.344	5.740.972

Toelichting afschrijving op immateriële en materiële vaste activa:

De afschrijvingslasten zijn gedaald doordat er minder is geïnvesteerd in 2023 en 2024 dan er aan activa in de betreffende jaren volledig zijn afgeschreven.

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2024

16. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	5.023.187	5.052.138
Algemene kosten	9.223.387	10.056.968
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.893.056	2.871.530
Onderhoud- en energiekosten	2.883.358	3.113.216
Huur en leasing	1.906.857	1.897.489
Dotaties en vrijval voorzieningen	776.229	1.487.047
Andere personeelskosten	4.623.750	4.522.993
Totaal overige bedrijfskosten	27.329.824	29.001.381

Toelichting overige bedrijfskosten:

De overige bedrijfskosten zijn gedaald. Met name als gevolg van een daling in de dotatie van de voorzieningen en een daling van de algemene kosten. De algemene kosten zijn met name gedaald door de vrijval in 2024 van verwachte kosten jeugdwet welke in 2023 zijn gereserveerd.

17. Financiële baten & lasten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
Financiële baten		
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	984.606	580.996
Financiële lasten		
Rentelasten en soortgelijke kosten	-579.017	-631.493
Totaal financiële baten en lasten	405.589	-50.497

Toelichting financiële baten & lasten:

De rentebaten zijn in 2024 toegenomen door een hogere gemiddelde liquide middelenstand vanwege positieve kasstromen en door hogere rentestanden.

De rentelasten zijn gedaald als gevolg van aflossingen op de langlopende leningen. Hierdoor zijn de rentelasten verder afgenomen.

Honoraria accountant

	2024	2023
De honoraria van de accountant over 2024 zijn als volgt:		
1 Onderzoek van de jaarrekening	93.800	112.833
2 Andere controleopdrachten	37.375	54.995
3 Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
4 Andere niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	131.175	167.828

Toelichting honoraria accountant:

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2024, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Transacties met verbonden partijen

Verbonden partijen betreffen (rechts)personen waarop Stichting GGZ Delfland invloed van betekenis heeft, dan wel (rechts)personen die invloed van betekenis kunnen uitoefenen op Stichting GGZ Delfland.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder de WNT-verantwoording.

1.2.8. VASTSTELLING EN GOEDKEURING**Vaststelling en goedkeuring jaarrekening**

De Raad van Bestuur van Stichting Stichting GGZ Delfland heeft de jaarrekening 2024 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 27 mei 2025, onder gelijktijdige goedkeuring daarvan door de Raad van Toezicht.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
S.I. Bandhoe

W.G.
M.A. van Aart

W.G.
F. Stark

W.G.
Y.A. van der Linden

W.G.
Z.D. Woldhuis

W.G.
M. Timmerman

W.G.
J.M. Oosting

1.3 OVERIGE GEGEVENS

1.3.1. STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING

In artikel 4 van de statuten is bepaald dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van de stichting GGZ Delfland.

1.3.2 Nevenvestigingen

Stichting GGZ Delfland heeft diverse nevenvestigingen.

<u>Nevenvestigingen</u>	<u>Plaats</u>	<u>Bedrijfsactiviteiten</u>
Barones	Delft	Ambulante behandeling
Stokdijkkade	Naaldwijk	Ambulante behandeling
De Reef	Den Haag	Ambulante behandeling
De Ridder	Delft	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
Het Paard	Delft	Ambulante behandeling / Klinische behandeling ouderen en volwassenen
Beschermde Wonen +	Delft/Schiedam	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
Stadhouder	Schiedam	Klinische / ambulante behandeling ouderen/ volwassenen/ jeugd
De Klaver	Lansingerland	Ambulante behandeling ouderen, volwassenen en jeugd
Vlietland (poli)	Schiedam	Ambulante behandeling ouderen, volwassenen en jeugd
Sint Franciscus Gasthuis (poli)	Rotterdam	Ambulante behandeling ouderen, volwassenen en jeugd
Dagbesteding DAC en overige locaties	Delft en diverse gemeenten	Dagbesteding, inloop, preventie en DOEL
Joriaantje	Delft	Kinderdagverblijf (verhuur door GGZ Delfland)
F. Leharstraat	Rotterdam	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
IJsselstraat	Berkel en Rodenrijs	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
Schietbaanstraat	Rotterdam	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
<u>Overhead</u>	<u>Plaats</u>	<u>Bedrijfsactiviteiten</u>
De Draeck	Delft	Raad van Bestuur, Bestuursbureau, Stafbureau, Financiën en Control, ICT, HRM en Kwaliteit, Bedrijfsondersteuning, Leerhuis, POH etc.

1.3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina's.

Persoonlijke
zorg dichtbij

ggz
delfland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Delfland

Verklaring over de jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Delfland ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting en de groep (de stichting samen met haar dochtermaatschappijen) op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024 van Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Delfland te Delft gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2024;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2024; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Delfland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en RJ 400 is vereist voor het bestuursverslag, op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG is vereist voor het verslag interne toezichthouder en op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG is vereist voor de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en RJ 400 en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG, alsmede voor het toevoegen van het verslag interne toezichthouder.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 27 mei 2025

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. H.A.B. de Coninck RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2024 van Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Delfland

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de groepscontrole om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsonderdelen binnen de groep als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de groepscontrole zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige ongedeelde verantwoordelijkheid voor ons oordeel.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.